

rys. Ryszard Kuba GRZYBOWSKI

WYDAWCA:
ŁÓDZKI DOM KULTURY

ADRES REDAKCJI:
ŁDK, 90-113 Łódź, ul. Traugutta 18
www.ldk.lodz.pl
tel. 42 633 63 80, 42 633 98 00 w. 272, 273
tel./fax 42 633 70 01
e-mail: kalejdoskop@ldk.lodz.pl,
m.karbowiak@ldk.lodz.pl

REDAGUJĄ:
Małgorzata Karbowiak (*redaktor naczelny*)
Aleksandra Talaga-Nowacka, Bogdan Sobieszek

KALENDARIMUM
Ewa Jagiełło – Ośrodek Literacko-Wydawniczy ŁDK
tel. 42 633 98 00 w. 241
e-mail: litteracki@ldk.lodz.pl

PROJEKT GRAFICZNY:
Anna Wrzesień

REDAKCJA TECHNICZNA:
Krzysztof Miniak

KOREKTA:
Elżbieta Januszko

DRUK:
Drukarnia PASAŻ, 30-363 Kraków, ul. Rydlówka 24
tel. 12 260 20 00, www.pasaz.com

PRENUMERATA – str. 64

Informacje o imprezach podajemy na odpowiedzialność ich organizatorów

I str. okładki: SŁAWOMIR SULEJ,
aktor Teatru Nowego w Łodzi

Foto i projekt: PIOTR PARDUS

Spis treści

▼ Wydarzenia	2
▼ Teatr	4
▼ Premiery filmowe	6
▼ Wernisaże	7
▼ Varia	8
A. Poniedziałki: <i>Szyszczaj sobie</i>	10
<i>Tworzenie marki</i>	11
M. Sasin: <i>Z łódzki łódź</i>	13
M. Karbowiak: <i>Najwyższa półka</i>	15
B. Sobieszek: <i>Kot alkoholik</i>	16
A. Seliga: <i>Dotknijcie teatru</i>	18
E. Grochulska: <i>Zwierzenia animatorki</i>	19
A. Talaga-Nowacka: <i>Kultura za friko</i>	21
M. Nowakowska: <i>Region w Unii</i>	22
P. Grobliński: <i>Trudna miłość</i>	24
T. Krakowiak: <i>Komu książkę?</i>	25
P. Wojtaszek: <i>Rok muzyki</i>	27
A. Talaga-Nowacka: <i>Zabrania się zabraniać!</i>	28
M. Karbowiak: <i>Zdarzenia</i>	30
B. Sobieszek: <i>Przypomnieli o kamieniach</i>	32
M. Cholewiński: <i>Owca</i>	33
T. Cieślak: <i>Zbieracz</i>	34
W. Nowicki: <i>OPERACJA (8)</i>	35
P. Głajzner: <i>Rozmowy o kinie</i>	37
<i>Wykropkowana Piotrkowska</i>	38
M. Jagiełło: <i>Witamy was, chamy!</i>	40
T. Krakowiak: <i>Pod dalmatyńczykiem</i>	42
J. Perlińska-Szebesta: <i>Razem czy osobno?</i>	43
R. Bonisławski: <i>Łódzki Savoy</i>	44
M. Sondej: <i>W Rzgowie</i>	45
<i>Profesor</i>	48
▼ Teatry	49
▼ Muzea	53
▼ Galerie	58
▼ Inne propozycje	60

Szefowie

W jednej z czołowych instytucji upowszechniania kultury naszego regionu – Łódzkim Domu Kultury nastąpiła „zmiana warty”. Zważywszy, jak bogate tradycje ma ŁDK i jaką pełni rolę w środku Polski – w zakresie upowszechniania wartości intelektualnych, skracania dystansu między województwem a jego stolicą – należy uznać to za moment istotny. Trzeba po prostu nowych impulsów do przygotowywania coraz bogatszej oferty – wszyscy jesteśmy zarówno kreatorami, jak i odbiorcami kultury. Oczekujemy więc coraz sugestywniejszego przekazu, że wszelka działalność twórcza jest niezwykle pomocna w tworzeniu marki gminy czy miasta. O roli edukacyjnej, instruktażowo-metodycznej takiej instytucji jak nasza już nie wspominam, to oczywiste.

Zmiana lidera oznacza w tym kontekście dalszy rozwój. Zbigniew Ołubek, związany z kulturą przez całe zawodowe życie, poświęcił ŁDK-owi prawie 13 lat. Objął stanowisko szefa w okresie znacznego angażowania się jego pracowników w krzewienie idei przypisanego jednemu tylko systemowi wartości. Dyrektor Ołubek wyciszył te nastroje, czyniąc w zamyśle ŁDK instytucją apolityczną, choć przecież znalazły tu miejsce najróżniejsze grupy odbiorców i twórców kultury. Ważna także w jego działalności była troska o stan infrastruktury. Podnoszenie standardów to nie tylko remonty poszczególnych pomieszczeń, ale przede wszystkim lepsze przystosowanie do pełnienia rozlicznych funkcji, dawanie odporu konkurencji. No i jeszcze jedno. Zbigniew Ołubek, na mocy reformy administracyjnej w roku 1999, zmienił profil Łódzkiego Domu Kultury – z instytucji służącej „tylko” miastu na służącą całemu województwu.

I ten aspekt ma na względzie nowy dyrektor Jacek Sokalski. Trzymamy kciuki!

Małgorzata Karbowiak

Nowy dyrektor

► W związku z osiągnięciem wieku emerytalnego przez dyrektora Łódzkiego Domu Kultury Zbigniewa Ołubka nastąpiła zmiana na tym stanowisku. Zarząd Województwa Łódzkiego powierzył z dniem 8 lutego br. pełnienie obowiązków dyrektora Jackowi Sokalskiemu, dotychczasowemu starszemu specjalistom w ŁDK.

Jacek Sokalski to ekonomista, absolwent studiów podyplomowych z zakresu informatyki oraz prawa finansowego i gospodarczego. W ostatnich latach pełnił m.in. funkcję dyrektora Miejskiego Ośrodka Kultury w Piotrkowie Trybunalskim. W 2008 roku został uznany za Osobowość Roku w Piotrkowie Tryb. W 2010 roku odznaczony Brązowym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” oraz Złotym Medalem „Za zasługi dla Piotrkowa Trybunalskiego”. Poza tym Towarzystwo Przyjaciół Piotrkowa Trybunalskiego przyznało mu „Złotą Wieżę Trybunalską” za wybitne osiągnięcia na rzecz rozwoju miasta. W 2010, 2011 i 2012 roku został powołany na członka zespołu ekspertów ministra kultury i dziedzictwa narodowego ds. infrastruktury kultury.

Więcej o regionie w TVP

► Łódzki Dom Kultury we współpracy z ośrodkiem łódzkim Telewizji Polskiej przygotowuje nowy program informacyjny pt. **„Region kultury”** promujący to, co warte uwagi w województwie łódzkim. Cztery razy w miesiącu, w poniedziałki o 18.15 w dzwonek będą mogli obejrzeć relacje z najciekawszych imprez. Program powstający pod patronatem portalu Regionkultury.pl realizowany jest w oparciu o zgłoszenia z terenu. Organizatorzy festiwali, koncertów, spektakli, akcji i spotkań mogą na stronie portalu umieszczać propozycje przygotowywanych przedsięwzięć, będące jednocześnie zaproszeniami dla ekipy telewizyjnej. Realizatorom zależy przede wszystkim na rozpropagowaniu działalności małych ośrodków w naszym województwie.

Pierwszą emisję zaplanowano na 27 lutego. Twórcy pokażą m.in. relację z wernisazu wystawy fotografii „Kamienie pamięci, kamienie niepamięci” w Aleksandrowie Łódzkim, opowiedzą o programie Region Kultury 2012 dotyczącym wsparcia finansowego przez ŁDK projektów z regionu, a także o zwy-

czajach ludowych w Bobrownikach – „Chodzenie z misiem”. Audycję poprowadzą Leszek Bonar i Halina Bernat.

Pociąg do awangardy

► W galerii Atlas Sztuki **9 III** rozpocznie się prezentacja projektu składającego się z instalacji teksto-obrazowej **Anny Baumgart** i książki **Andrzeja Turowskiego**. „Zdobywcy słońca” to najnowszy projekt filmowy Baumgart – do udziału w nim zaprosiła historyka awangardy i krytyka sztuki, Andrzeja Turowskiego. Wspólnie odtwarzają drogę pociągu agitacyjnego, który w 1920 r. przez Polskę miał dotrzeć do Berlina, by zawieźć na Zachód idee rewolucyjne. Książka Turowskiego pt. „Parowóz dziejów” jest integralną częścią projektu.

Supergitarzysta

► Amerykanin **Johnny Winter**, legenda białego blues rocka, uważany za jednego z najlepszych gitarzystów na świecie (zdobył kilka statuetek Grammy) **3 III** wystąpi z zespołem w Klubie Wytwórnia. To jego pierwsza wizyta w Łodzi.

Dla czytelników, którzy zadzwonią 29 II o godz. 11 pod numer 42 633 63 80, mamy dwa podwójne zaproszenia na koncert.

Zatańczmy

► Filharmonia Łódzka zaprasza **19 III** na koncert-spektakl pt. „Z dworu Ludwika XIV”. Taniec był jednym z ważniejszych elementów życia kulturalnego. Za czasów króla bardzo się rozwinął. W spektaklu, inspirowanym oryginalnymi choreografiami Louisa Pécoura i kostiumami z epoki, zobaczymy tańce

charakterystyczne. Oprócz kompozycji Jeana-Baptiste'a Lully'ego usłyszymy utwór „Les Caractères de la Danse” Jeana-Féry Rebel. Całości dopełnią arie dworskie autorstwa m.in. Michela Lamberta.

Choreografia – **Romana Agnel**, kostiumy – **Monika Polak-Luścińska**. Wystąpią: **Balet Dworski „Cracovia Danza”** i **Karpacka Orkiestra Barokowa** z gościnnym udziałem śpiewaczki **Stefanie True**.

Krytycznie

► W dniach **22-25 III** w Miejskim Punkcie Kultury Prexer UŁ w Łodzi odbędzie się **3. Festiwal Krytyków Sztuki Filmowej „Kamera Akcja”** (pod patronatem „Kalejdoskopu”). Organizatorzy zapraszają

na 30 seansów, panele dyskusyjne, warsztaty krytyczno-filmowe, koncerty i spacer filmowy po Łodzi. W ramach imprezy zaplanowano konkursy: na tekst krytyczny oraz etiud i animacji. Czyt. str. 37. www.kameraakcja.com.pl

Film, foto, video

► W dniach **29-31 III** w Nowym Centrum Konferencyjno-Wystawienniczym w Łodzi (al. Politechniki 2) odbędą się **XV Targi Sprzętu Fotograficznego, Filmowego i Video**.

Oprócz prezentacji aparatów, kamer, wyposażenia studiów, oprogramowania komputerowego czy sprzętu do postprodukcji, zaplanowano warsztaty archiwizacji i obróbki cyfrowych fotografii oraz tworzenia filmu, a także prezentacje fotografii przyrodniczej połączone z nauką jej wykonywania.

Słodki całus w Yape

► W dniach **9-11 III** w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Politechniki Łódzkiej (al. Politechniki 11) zaplanowano **37. Ogólnopolski Studencki Przegląd Piosenki Turystycznej YAPA 2012**. Jako gwiazdy wystąpią m.in.: Adam Drąg oraz zespoły Nijak, Scob, Bez Jacka, Słodki Całus od Buby, Kuśka Brothers, Dom o Zielonych Progach.

www.yapa.art.pl

Ponad sto imprez!

❖ W dniach 23-27 III zaplanowano w Łodzi akcję „**Do-knij Teatru**” (imprezy towarzyszące rozpoczną się tydzień wcześniej). Udział w niej weźmie kilkadziesiąt instytucji – oprócz teatrów (także offowych) również domy kultury. Zaproszono też gości spoza Łodzi, w tym Katarzynę Groniec, która poprowadzi warsztat wokalny (uczestnicy wystąpią w pierwszej części koncertu Groniec w Teatrze Muzycznym 26 III). Czyt. str. 18.

Młodzi na scenie

❖ **Regionalny Przegląd Teatrów Amatorskich** organizowany jest przez Miejski Ośrodek Kultury w Piotrkowie Trybunalskim (al. 3 Maja 12) 2 i 3 III. Impreza odbywa się pod patronatem Teatru im. Jaracza w Łodzi; adresowana jest do grup dziecięcych i młodzieżowych działających w szkołach i placówkach kultury powiatów: bełchańskiego, opoczyńskiego, radomszczańskiego, pajęczańskiego, piotrkowskiego i tomaszowskiego. W przeglądzie uczestniczą teatry: żywego planu, lalkowe, gestu, ruchu, poezji.

Kamienie i lalki

❖ Stowarzyszenie Partnerstwo na rzecz Aleksandrowa Łódzkiego organizuje w swoim mieście (pod patronatem „Kalejdoskopu” i portalu Regionkultury.pl) **Święto Teatru** pod hasłem „Poczuj teatr” (w dniach 23-27 III). Można obejrzeć dwa spektakle: „Kamienie”

Grzegorza Kwiecińskiego (25 III) i monodram Mateusza Olszewskiego pt. „Novecento” (27 III). Będą też wystawy: projektów scenograficznych i lalek Joanny Hrk (od 23 III) oraz fotografii pt. „Teatralny Aleksandrów” (od 25 III). Poza tym – koncert pt. „Najpiękniejsze melodie z oper, operetek i musicali” (24 III), a także warsztaty. Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny. Czyt. str. 19. www.partnerstwonarzeczealeksandrowa.blogspot.com

Król potworem?

❖ Teatr im. Jaracza zaplanował 23 III premierę sztuki Williama Szekspira pt. „**Ryszard III**”.

Szekspir ukazał króla jako wysłannika piekieł i potwora. A może Ryszard III odgrywał się na otoczeniu za swoje kalectwo albo po prostu dostosował się do epoki, w której żył? Jaki byłby dzisiaj?

Reżyseria, scenografia – **Grzegorz Wiśniewski**, adaptacja – **Grzegorz Wiśniewski, Jakub Rożkowski**, kostiumy – **Barbara Guzik**. Wystąpią: **Milena Lisiecka, Matylda Paszczenko, Zofia Uzelac, Justyna Wasilewska, Hubert Jarczak, Marek Kałużyński, Przemysław Kozłowski, Paweł Paczesny, Tomasz Schuchardt, Michał Staszczak, Andrzej Wichrowski, Marcin Włodarski**.

Zaspiewają koncertowo!

❖ Teatr Wielki zaprasza 10 III do Teatru im. Jaracza na premierę opery Giacomo Pucciniego pt. „**Madama Butterfly**” w wykonaniu koncertowym. Tytułową partię przygotowa-

ją dwie nowe solistki teatru: **Aleksandra Novina-Chacińska** i **Anna Wiśniewska-Schoppa**, a partię Pinkertona: **Tomasz Kuk** i **Sylwester Kosteki**. Jako Suzuki oraz Kate Pinkerton wystąpią **Bernadetta Grabias** i **Agnieszka Ma-**

kówka, natomiast w roli Sharplessa będzie można usłyszeć **Zenona Kowalskiego** i **Adama Szerszenia**, którzy również niedawno dołączył do zespołu solistów łódzkiej opery.

Kierownictwo muzyczne – **Tadeusz Kozłowski**, kierownictwo chóru – **Waldemar Sutryk**.

Do śmiechu i namysłu

❖ Teatr Nowy zaplanował 3 III polską prapremierę komedii Reinera Wernera Fassbindera (z pseudo-

tragicznym zakończeniem – jak określał sam autor) pt. **„Krople wody na rozpalone kamienie”**. Sztuka mówi o psychiczno-erotycznych relacjach między ludźmi, uzależnieniu i cierpieniu, samotności i potrzebie poczucia bezpieczeństwa. W spektaklu pojawiają się elementy musicalowe.

Reżyseria, opracowanie tekstu, światło – **Jakub Porcari**, scenografia, kostiumy – **Agnieszka Jałowiec**, kamera live – **Patrycja Płanik**, muzyka, teksty piosenek – **Karol Śmiałek**. Wystąpią: **Monika Buchowiec**, **Kamila Salwerowicz**, **Karol Śmiałek**, **Piotr Trojan**.

Przypowieści z lasu

❖ Teatr Lalek Arlekin zaprasza **24 III** na premierę spektaklu pt. **„O żabce co nie została królową”** na podstawie książki Waldemara Wolańskiego. To współczesna wersja bajek La Fontaine'a. Zabawna opowieść o zwierzątkach z lasu jest adresowana do dzieci w wieku 4-12 lat, ale gwarantuje zabawę również dzieciom starszym i młodzieży. Muzyka będzie wykonywana na żywo.

Reżyseria, scenariusz – **Waldemar Wolański**, scenografia – **Krzysztof Rynkiewicz**, muzyka – **Tomasz Walczak**, choreografia – **Małgorzata Fijałkowska**.

Strzępka, Wyrypajew i inni

❖ **Do 4 III** trwa **XVIII Międzynarodowy Festiwal Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych**, organizowany przez Teatr Powszechny w Łodzi. Przed nami jeszcze spektakle: Teatru Polskiego z Wrocławia (*Tęczowa trybuna*, reż. Monika Strzępka – 25, 26 II), Teatru Praktyka z Moskwy (*Iluzje*, reż. Iwan Wyrypajew – 29 II), Volksbühne z Berlina (*Patrzę ci w oczy, społeczny kontekście zaślepienia*, reż. René Pollesch – 1 III) i TR Warszawa (*Jackson Pollesch*, reż. René Pollesch – 3, 4 III). Festiwalowi towarzyszą m.in. wystawy w teatrze i Galerii Bałuckiej oraz projekcje filmowe w kinie Polonia.

Powrót do przeszłości

❖ W ramach Tygodnia Kobiet w Teatrze Małym **8 III** zaplanowano premierę monodramu pt. **„Smażone zielone pomidory”** wg książki Fanny Flagg. Bohaterka opowiada historię swego życia, przenosząc się myślami do Alabamy lat 30. XX wieku.

Adaptacja i reżyseria – **Remigiusz Grzela**. Wystąpi **Elżbieta Czerwińska**.

Macias świętuje

❖ W Teatrze Muzycznym **17 III** po długiej przerwie wznowiony zostanie musical Mitchella Leigha pt. **„Człowiek z La Manchy”**. To historia Don Kichota, opowieść

Zbigniew Macias

Foto: MACIEJ PIASTA

o mądrości i głupocie, marzeniach i rzeczywistości, a także o życiu i teatrze. Odtwórca głównej roli – baryton **Zbigniew Macias** – tego wieczoru będzie obchodził jubileusz 30-lecia pracy artystycznej.

Butenko wśród dzieci

❖ W ramach akcji „Dotknij Teatru” w dniach **26-28 III** odbędzie się **XXX Wojewódzki Przegląd Teatrów Dziecięcych Konfrontacje 2012** (w Bałuckim Ośrodku Kultury „Lutnia”). Zostaną zaprezentowane spektakle teatrów działających w szkołach podstawowych, gimnazjach, ośrodkach kultury, oświaty, klubach, świetlicach, stowarzyszeniach.

Przeglądowi towarzyszą warsztaty, XXXII Wojewódzki Konkurs „Mój list z widowni” (prace plastyczne i literackie można przysyłać **do 10 III**) oraz spotkanie z Bohdanem Butenką (**28 III**).

► **„Lęk wysokości”**, psychologiczny, Polska, reż. Bartosz Konopka, obsada: Marcin Dorociński, Krzysztof Stroiński. *Młody reporter telewizyjny prowadzi poukładane życie. Pewnego dnia dowiaduje się, że jego ojciec trafił do szpitala psychiatrycznego, a on jest jedyną osobą, która może mu pomóc.*

► **„Yuma”**, sensacja, Polska, Czechy, reż. Piotr Mularuk, obsada: Jakub Gierszał, Katarzyna Figura, Tomasz Kot. *Historia Zygi – dwudziestokilkulatka z pogranicza polsko-niemieckiego, który niechcący stał się gangsterem.*

► **„Kac WAWA”**, komedia, Polska, reż. Łukasz Karwowski, obsada: Borys Szybczyk, Antoni Pawlicki, Michał Milowicz. *Andrzej zamierza kulturalnie spędzić swój wieczór kawalerski. Jednak jego koledzy mają inny pomysł – zapraszają studentki, a oporny Andrzej dostaje wspomagacze.*

► **„Wyspa skazańców”**, dramat, Norwegia, Francja, Szwecja, Polska, reż. Marius Holst, obsada: Benjamin Helstad, Kristoffer Joner, Stellan Skarsgård. *Bastoy to wyspa niedaleko Oslo, na której działał dom poprawczy dla nastolatków, nad którymi znęcano się fizycznie i psychicznie. Wreszcie w ośrodku wybuchł bunt.*

► **„Zapiski z Toskanii”**, dramat, Francja, Iran, Włochy, reż. Abbas Kiarostami, obsada: Juliette Binoche, William Shimell. *Mężczyzna i kobieta spotykają się w małej włoskiej miejscowości. On jest pisarzem, ona – właścicielką galerii sztuki. To uniwersalna historia, która może się zdarzyć wszędzie i każdemu.*

► **„Przetrwanie”**, akcja/dramat/thriller, USA, reż. Joe Carnahan, obsada: Liam Neeson. *Grupa mężczyzn pracujących przy rurociągach na Alasce rozbija się samolotem. Zaczyna się walka o przetrwanie, bowiem ściga ich wataha wilków.*

► **„Kupiliśmy zoo”**, komediodramat/biograficzny, USA, reż. Cameron Crowe, obsada: Matt Damon, Scarlett Johansson, Elle Fanning. *Film na podstawie pamiętników Benjamina Mee, który wraz z żoną kupił zoo w Wielkiej Brytanii i zaopiekował się egzotycznymi zwierzętami.*

► **„Ostatnia miłość na Ziemi”**, dramat/romans, Dania, Niemcy, Szwecja, Wielka Brytania, reż. David Mackenzie, obsada: Eva Green, Ewan McGregor, Connie Nielsen. *Lekarka spotyka się z przypadkami dziwnej choroby, które pojawiają się na całym świecie. Ludzie mają nietypowe objawy, choroba wpływa na ich emocje, a następnie zmysły.*

„Wszystkie odloty Cheyenne’a”

► **„Wszystkie odloty Cheyenne’a”**, thriller/kryminał/dramat, Włochy, Irlandia, Francja, reż. Paolo Sorrentino, obsada: Sean Penn, Frances McDormand, Shea Whigham. *Były muzyk rockowy po śmierci ojca, z którym nie był w najlepszych stosunkach, wraca z Europy do USA. Tam odkrywa, że jego rodzic miał pewną obsesję...*

Mamy 8 zaproszeń do kina Bałtyk dla Czytelników, którzy do 2 III jako pierwsi skontaktują się z nami (kalejdoskop@ldk.lodz.pl) i 2 dla tych, którzy zatelefonują 2 III o godz. 11 (42 633 63 80) podając nazwisko, adres i numer telefonu.

Najlepsi

// Do 4 III w Centralnym Muzeum Włókiennictwa na wystawie „**ASP Rocznik 2011**” można oglądać najlepsze prace dyplomowe studentów Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, obronione w ubiegłym roku. Czyt. str. 38.

Arlekinlandia

// Teatr Lalek Arlekin zaplanował w marcu dwie wystawy. Pierwsza pt. „**O żabce co nie została królowną**” zostanie otwarta 7 III w Muzeum Kinematografii. Znajdą się na niej m.in. projekty scenograficzne i lalki do spektaklu pod tym samym tytułem. Ekspozycji towarzyszy promocja książki Waldemara Wolańskiego pt. „O żabce co nie została królowną” i spotkanie z **Krzysztofem Rynkiewiczem**, który jest autorem ilustracji do książki oraz scenografii do spektaklu (18 III w muzeum).

Druga wystawa – pt. „**Arlekinlandia**” – będzie czynna od 21 III w Miejskiej Bibliotece Publicznej Łódź-Widzew. Zostaną zaprezentowane plakaty teatralne, projekty scenograficzne, lalki i elementy scenografii.

Pedagodzy wystawiają

// W Ośrodku Propagandy Sztuki 8 III zostanie otwarta wystawa pt. „**Horyzont 40-lecia**”. Na ekspozycji, zorganizowanej z okazji jubileuszu wydziału grafiki i malarstwa łódzkiej ASP, znajdują się prace artystów związanych z katedrą malarstwa, rysunku i rzeźby tego wydziału, m.in.: Andrzeja Mariana Bartzczaka, Witolda Kalińskiego, Mariana Kępińskiego, Zdzisława Olejniczaka, Zbigniewa Purczyńskiego, Marka Saka.

Z natury

// „Obrazy realistyczne” **Tomasza Krawczyka** można oglądać w Galerii Bałuckiej od 9 III. Autor jest studentem ASP w Łodzi. Został wyróżniony przez Miejską Galerię Sztuki na XXVIII Konkursie im. Strzebińskiego. Zajmuje się głównie malarstwem, rysunkiem i rzeźbą. Tomasz Krawczyk chętnie portretuje najbliższych i samego siebie. Lubi sytuacje autentyczne, niezaaranżowane, dlatego maluje z natury.

Tomasz Krawczyk, *Przecucie*

Sami o sobie

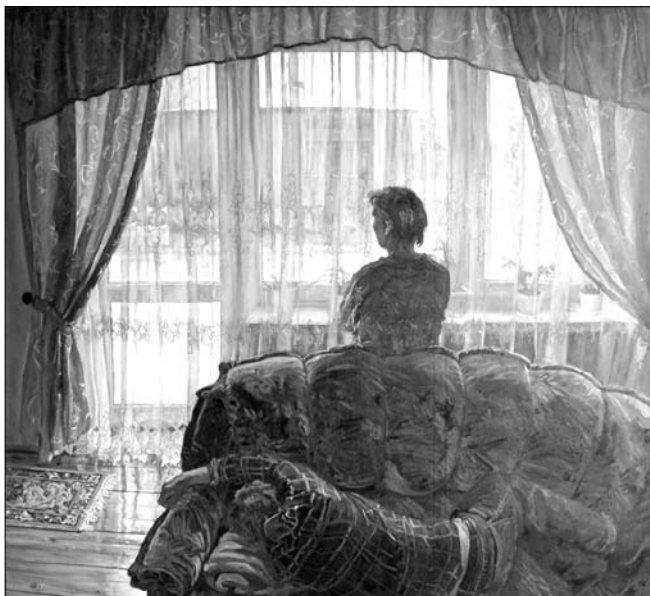
// W Aneksie Jednego Mistrza przy Galerii Mistrzów Polskich Muzeum Miasta Łodzi 14 III zostanie otwarta wystawa pt. „**Odbicie w lustrze. Autoportrety artystów polskich w grafice i rysunku XVIII-XX w.**”. Znajdą się na niej prace m.in.: Jana Piotra Norblina, Vlastimila Hofmana, Józefa Pankiewicza, Leszka Różgi, Henryka Plóciennika – pochodzące z prywatnej łódzkiej kolekcji.

Scenografowie

// W Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi 23 III zaplanowano wernisaż wystawy pt. „**Teatr Wacława Kondka i Marii Kondek**” z cyklu Galeria Scenografów Polskiego Teatru Lalek.

Artysta

// W Muzeum Miasta Łodzi od 28 II do 29 IV jest czynna wystawa pt. „**Andrzej Kreutz Majewski (1934-2011) – wspomnienie. Dialog Majewski – Dejmek**”. Ekspozycję przygotowano z okazji pierwszej rocznicy śmierci malarza i scenografa współpracującego w Łodzi z reżyserem Kazimierzem Dejmkiem. Znajdują się na niej m.in. projekty scenograficzne do łódzkich spektakli „Henryk VI na łowach” i „Operetka”. 27 III zaplanowano ogólnopolską sesję popularno-naukową towarzyszącą wystawie.

Smaczny „Żurek”

■ Muzeum Kinematografii zaprasza **7 III** na promocję wydawnictwa **„Żurek. Między wierszami, czyli adaptacja nietykowa”**. Składają się na nie: opowiadanie Olgi Tokarczuk pt. „Żurek”, scenariusz Ryszarda Brylskiego do reżyserowanego przez niego filmu pod tym samym tytułem, rozprawa Brylskiego na temat pracy nad scenariuszem oraz film na DVD. Promocja połączona będzie z projekcją oraz warsztatem adaptacji filmowej.

Pod młotek

■ Dom Aukcyjny Rynek Sztuki (ul. Wschodnia 69) zaprasza **4 III** na **153. Aukcję Dzieł Sztuki**. Z kolei **17 III** odbędzie się **V Aukcja Promocyjna „Drugi krok”**, na której można będzie licytować ok. 120 prac absolwentów uczelni artystycznych, zaczynając od niewielkich cen wywoławczych. Przed obiema aukcjami wystawione prace można obejrzeć w siedzibie Rynku Sztuki oraz na stronach www.ryneksztuki.eu i artinfo.pl. Jak zawsze można będzie licytować nie tylko osobiście, ale też przez telefon lub zgłaszać oferty przez Internet.

Bach w szkole

■ W sali koncertowej OSM I i II st. w Łodzi (ul. Sosnowa 9) **8 III** o godz. 18 rozpocznie się **„Muzycz-**

ny czwartek na Sosnowej”. W „Kantacie o kawie” J.S. Bacha wystąpią studenci Akademii Muzycznej w Łodzi. Kierownictwo muzyczne – **Ewa Rzetecka**, inscenizacja – **Piotr Miciński**, prezentacja multimedialna – **Przemysław Baiński**, kostiumy – **Agnieszka Tokarska**. Zaśpiewają: **Natalia Cieślachowska, Dagmara Dobrowolska, Barbara Rogala, Maciej Franczak, Dariusz Perczak, Dawid Spryszyński, Przemysław Baiński, Michał Kapica**.

Sztuka efemeryczna

■ Czwarty **Festiwal Sztuka i Dokumentacja**, który odbędzie się na przełomie kwietnia i maja w Łodzi (pod patronatem „Kalejdoskopu”), poprzedzony zostanie w dniach **15-17 III** pokazem performance oraz konferencją nt. sztuki efemerycznej w Czechach, Polsce, Słowacji i na Węgrzech (w Galerii Wschodniej). www.doc.art.pl

O kobietach

■ W VIII LO (ul. Pomorska 105) w Łodzi **7 III** odbędzie się **Festiwal Kultury Antycznej** – w ramach projektu „Vox feminarum. Kobiety antyku z perspektywy feminizmu” zaplanowano widowiska teatralne, muzyczne i taneczne. Poza tym pokazy filmów, prezentacje multimedialne, wystawy. Wstęp wolny.

Nowe pismo grafików

Projektowanie graficzne ma w Łodzi bogatą tradycję – właśnie świętowane jest 40-lecie wprowadzenia ciągłego kształcenia w tej specjalności w obecnej Akademii Sztuk Pięknych, ale Wydział Grafiki – na którym wykładał m.in. Władysław Strzemiński – istniał tu już w latach 40. (potem został przeniesiony do Katowic).

Ktoś z uczelni wpadł na znakomity pomysł uczczenia jubileuszu wydaniem pierwszego numeru Biuletynu Katedry Projektowania Graficznego. Jego największa wartość to liczne reprodukcje ciekawych grafik, ale jest też coś do poczytania, m.in. o wieloletnim kierowniku katedry, nieżyjącym już prof. Bogusławie Balickim oraz o Tadeuszu Piechurze. Poza przykładami ich twórczości można obejrzeć efekty polsko-niemieckich warsztatów plakatu i prace dyplomowe zrealizowane w latach 2010 i 2011 w pracowniach profesorów: Sławomira Iwańskiego, Sławomira Kosmynki, Włodzimierza Matachowskiego, Mariusza Łukawskiego i Piotra Karczewskiego – wszystkie bardzo interesujące. Jest też kronika katedry, czyli najważniejsze wydarzenia z lat 2009-2011. A na koniec ciekawostka – wykonany przez Pawła Ryżkę z ASP projekt plakatu inspirowanego Frankiem Zappą, który tak spodobał się żonie muzyka, że trafił na okładkę pośmiertnie wydanego albumu koncertowego Zappy (!).

Z kolekcji Muzeum Sztuki w Łodzi – Vilém Reichmann, *W pułapce*

Szyszczaj sobie

W lutym świętowaliśmy Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego. Święto nie nazbyt hucznie obchodzone. A i tak czasu brakło, aby się pokłonić.

To może teraz – spóźnione, ale jakże szczerze.

*Mowo polska
Ty moja szyszczawo
Szczebiocząca w szczypiorku i szczawiu
o szczególnych przyczynach przemian
u przylaszczek
w czas pszczół się pszczelenia
Cz-cz, cz-cz – przejechał pociąg
Pszszsz... – zaszumiała leszczyna nad rzeczką
Pśśśśś... – zagwizdała herbata z kuchni
C..., c..., c... – po namyśle odpowie dyrektor
Szyszczaj sobie
Szemrz po barach
Brzmij w szuwarach
Zaszczyc sobą tekst piosenki
Nie stwardniałaś nam przez tyle wieków
mrocznych
mam nadzieję, że teraz też nie dasz się zmiękczyć
...*

*Dziękuję MOWO
Za SŁOWO
Za to że mogę wyrazić
Siebie
I to i owo
I nie od dziś
A od lat
Dziękuję MOWO
Za, bagatela – ŚWIAT*

Andrzej Poniedziałki

Tworzenie marki

Władze samorządowe rozumieją, jakie znaczenie dla promocji mogą mieć organizowane z dużym rozmachem wydarzenia kulturalne. Zapytaliśmy prezydentów i burmistrzów miast województwa łódzkiego o ich flagowe imprezy, z którymi chcą być kojarzeni w Polsce. Oto kolejne wypowiedzi w naszym cyklu.

JANUSZ ANT CZAK burmistrz Wielunia:

Zapraszam wszystkich mieszkańców województwa łódzkiego, a szczególnie miłośników turystyki kulturowej na **Europejskie Święto Bursztynu**, które odbędzie się w Wieluniu w dniach 11-12 sierpnia. Ta cykliczna impreza przedstawia dziedzictwo kulturowe naszego regionu w sposób żywy i atrakcyjny, ukazując, jak w odległych czasach w Europie i w naszych stronach żyli ludzie, którzy niezadko byli przewodnikami kupców wędrujących po bursztyn doliną Warty nad Bałtyk.

Podczas Europejskich Świąt Bursztynu przemawiamy obrazami. Grupy rekonstrukcyjne prezentują wyposażenie wiosek, stroje mieszkańców, ich uzbrojenie i obyczaje. Na szlaku bursztynowym w Wieluniu spotkają się w tym roku barbarzyńcy, Słowianie, a także prawdziwy legion rzymski z zaprzyjaźnionego miasta Fano. Będą wyścigi rydwanów i handel niewolnikami, a przy tym dla nikogo nie zabraknie bursztynu.

Zapraszamy całe rodziny, by wspólnie z nami

bawiły się historią. W dobie Internetu i ciągłego pośpiechu być może nie ma czasu, by wytłumaczyć dziecku czy wnukowi, jak dawniej żyli ludzie. Nasza impreza jest doskonałą okazją, aby zobaczyć to na własne oczy.

Szlak bursztynowy jest już marką europejską, chcemy, by jego nadwarciańska nitka także stała się markowa. W tym roku projekt, z którego finansujemy m.in. organizację Europejskiego Święta Bursztynu, otrzymał wsparcie z Centrum Obsługi Przedsiębiorcy w Łodzi.

Naszym marzeniem jest, aby na święto zjechało jeszcze więcej bursztynników niż zwykle, by zaroilo się od tego magicznego kruszcu. Niech Wieluń cieszy się mianem polskiej stolicy bursztynu, tak jak Gdańsk jest jego światową stolicą.

EUGENIUSZ GÓRAJ burmistrz Rawy Mazowieckiej:

Od czasów przedwojennych istnieje w Rawie zwyczaj sypania **kobierca z płatków kwiatów**. Dzieło powstaje w kościele oo. Pasjo-

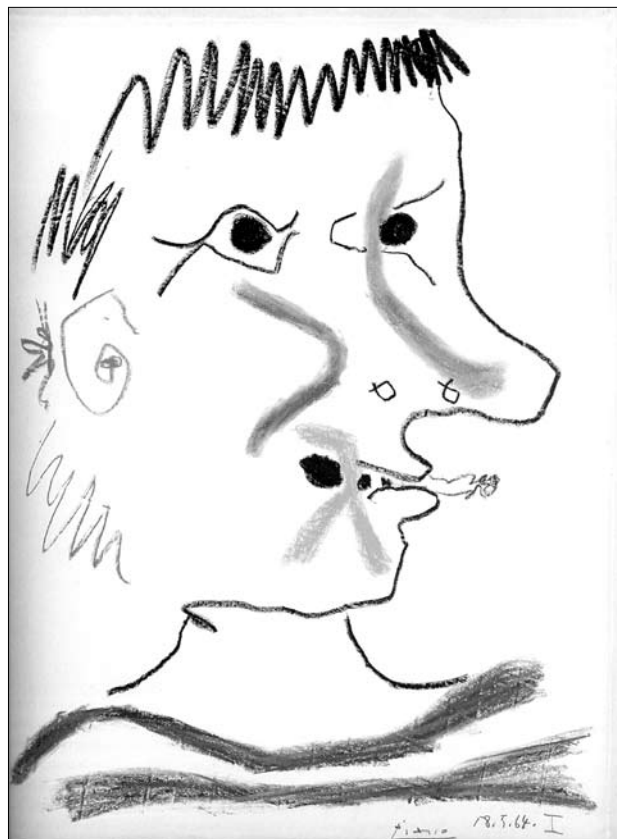
nistów na zakończenie oktawy Bożego Ciała, zatem w tym roku warto być w Rawie 14 czerwca.

Są co najmniej dwie rzeczy, które wyróżniają rawski dywan. Po pierwsze, wymaga od twórców anielskiej cierpliwości w przygotowaniu materiału. Po drugie, nasz kobierzec to za każdym razem swoiste dzieło sztuki, wykonane wg zamysłu artysty plastyka. Od wielu lat projektowaniem dywanów zajmuje się Rajmund Gałęcki. To dzięki niemu i ojcom pasjonistom symbolika kwiatowego obrazu za każdym razem jest inna, niepowtarzalna.

Okazuje się, że zbieranie kwiatów, skubanie płatków peonii, róż, chabrów, rumianku, a potem misterne układanie całej kompozycji, przyciąga coraz większe grupy wolontariuszy i turystów. Miło patrzeć, jak pielęgnowanie tradycji łączy pokolenia, rozsławia Rawę i region łódzki w Polsce i za granicą.

Dla mnie bardzo ważne jest stwarzanie możliwości budowania więzi między młodszymi i starszymi, integracja rówieśników. Wiele naszych działań ma ułatwić to zadanie. Dlatego we wrześniu organizujemy po raz trzeci festyn „Witaj Przedszkolaku”. Wspólna zabawa na świeżym powietrzu gromadzi całe rodziny, te wielodzietne również. Od tego roku realizujemy też program **Duża Rodzina 3+**. Jego beneficjenci płacą mniej w wielu instytucjach, służących mieszkańcom. Zniżki obejmą również wstęp na krytą pływalnię z lodowiskiem. Obiekt oddamy do użytku jeszcze w tym roku.

Od bardzo wielu osób słyszę, że Rawa Mazowiecka bardzo zmieniła się w ciągu ostatnich lat i ma do zaoferowania wiele ciekawych wydarzeń. Jak zawsze, warto sprawdzić to osobiście.

Z kolekcji Muzeum Sztuki w Łodzi
– Pablo Picasso, *Głowa palacza*

Z Łódeczki Łódź

Magdalena Sasin

Na zamówienie łódzkiej Akademii Muzycznej powstaje „musical operowy” o Łodzi. Premiera kompozycji Włodzimierza Korcza ma uświetnić otwarcie sali koncertowej tej uczelni wiosną przyszłego roku.

Roboczy tytuł utworu to „Ex navicula navis” – łacińska sentencja („Z łódeczki Łódź”), która widniała na budynku dawnego magistratu oraz na kilku wersjach pieczęci i herbów miasta. Łódź jest bowiem nie tylko miejscem akcji, ale także swego rodzaju bohaterem utworu: jej historia i architektura współtworzą fabułę, mają też wpływ na warstwę muzyczną.

– *Akademia Muzyczna nigdy do tej pory nie zamawiała opery* – mówi rektor, prof. Antoni Wierziński. – *Jest to pomysł prof. Tomasza Króla, skrzypka, kierownika naszego Biura Promocji. Kompozytora zaproponowałem ja, pamiętając wykonanie przez naszą młodzież oratorium Włodzimierza Korcza „Woła nas Pan”. Kompozytor z kolei podpowiedział mi osobę librecistki, Moniki Partyk, z którą od pewnego czasu współpracuje. Utwór ma opowiadać o Łodzi i promować miasto.*

Włodzimierz Korcz to łodzianin z urodzenia, absolwent tutejszej Akademii Muzycznej (wówczas Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna), obecnie mieszkający w Warszawie. Charakterystyczne cechy jego muzyki to, jak sam mówi, melodyjność i emocjonalność. Komponuje muzykę teatralną i filmową, musicale, utwory kabaretowe. Wiele jego piosenek stało się przebojami („Gdzie ci mężczyźni”, „Kocham cię, życie”, „Odkryjemy miłość nieznaną”). Ma też

w dorobku kilka dużych dzieł wokalnie-instrumentalnych. Z Moniką Partyk współpracował przy oratorium „Święty” (współkompozytorem był Zygmunt Konieczny), „Oratorium Drogi Krzyżowej” (współkompozytor: Andrzej Zarzycki) oraz przy „Rapsodzie o cudzie nad Wisłą” na zamówienie Filharmonii Białostockiej.

Monika Partyk, absolwentka Akademii Muzycznej w Krakowie, zajmuje się publicystyką muzyczną (pisze m.in. do „Ruchu Muzycznego”) oraz tworzy teksty, głównie piosenek literackich i dużych dzieł wokalnie-instrumentalnych. Obecnie pracuje nad poezją do muzyki filmowej i teatralnej Zygmunta Koniecznego.

– *Wcześniej w ogóle Łodzi nie znałam, nigdy tu nie byłam, ale gdy podjęłam się pisania opery, przyjechałam na tydzień, by jak najlepiej ją poznać* – mówi Monika Partyk. – *Dużo zwiedzałam i mnóstwo czytałam, tak że teraz niektórzy twierdzą, że znam Łódź lepiej niż jej mieszkańcy. Zrobiła na mnie wrażenie miasta na swój sposób fascynującego, mającego wyrazisty charakter, miasta wielkich kontrastów: brzydoty i piękna. Trudno pozostać obojętnym wobec Łodzi. Już wcześniej wydawało mi się, że to dobry materiał na sztukę, przy pracy to się potwierdziło. W utworze perypetie bohaterów odzwierciedlają energię, jaka jest tu wyczuwalna.*

Akcja rozgrywa się w dwóch planach czasowych: historycznym i współczesnym.

– *Jedna część utworu dzieje się sto lat temu, czyli w początkach XX wieku, druga część – obecnie – zdradza Monika Partyk. – Będzie to jednak ta sama opowieść, zawierająca dwa wątki*

ki miłosne, które zakorzeniają się sto lat temu, a znajdując rozwiązanie dziś. Wydarzenia sprzed wieku osadzają się na kontraście społecznym: kochankowie to bogaty przemysłowiec i uboga robotnica. Przejście między epokami będzie płynne, niepozbawione elementu baśniowego, który w operze jest jak najbardziej uzasadniony. Nie chcę jednak ujawniać szczegółów, niech to będzie niespodzianka.

Ważną rolę odgrywają charakterystyczne budynki łódzkie, zarówno współczesne, jak i zabytkowe: Pałac Poznańskiego, Księży Młyn, mauzoleum Izraela Poznańskiego, Manufaktura, poscheiblerowskie lofty, secesyjna kamienica Kindermanna przy ul. Wólczańskiej, ulica Piotrkowska oraz siedziba Akademii Muzycznej – dawny pałac Karola Poznańskiego.

– Nie jest to jednak tylko prezentacja budynków, jak w folderach. Każdy z nich pełni określoną rolę dramaturgiczną – podkreśla Monika Partyk. – Od zwiedzania Pałacu Poznańskiego rozpocznie się jeden z wątków miłosnych, mauzoleum prowokuje rozważania filozoficzne, a kamienica Kindermanna ze słynnym witrażem pozwoli „przeskoczyć” między epokami.

Uważny słuchacz odniesienia do historii Łodzi odnajdzie także w dźwiękach.

– Jedna z pieśni napisana została przez autorkę libretta jako pastisz Moniuszkowskiej „Prząśniczki”, więc i ja zabawiłem się w pastisz muzyczny – ujawnia kompozytor. – Elementów pastiszowych będzie więcej, myślę, że odbiorcy wysłędzą kilka takich żartów.

Forma utworu to niespotykany dotąd w literaturze muzycznej, stworzony specjalnie na tę okoliczność musical operowy. Pozwala ona na większą różnorodność muzyczną.

– Na początku myśleliśmy o typowej operze, ale opera o Łodzi? Coś nie pasuje. Musical? To z kolei zbyt lekkie – opowiada prof. Antoni Wierzbiński. – Librecistka zaproponowała więc formę pośrednią, która czerpie z obu gatunków. Są tu zarówno fragmenty lekkie, dowcipne, jak i poważne. W zamówieniu sprecyzowałem, że utwór ma być adresowany do szerszej, ale nie do „łatwej” publiczności.

– Balansowanie na krawędzi obu form zwiększy atrakcyjność dla odbiorców, a studentom wokalistyki, którzy będą wykonywali ten utwór, da możliwość wszechstronnego sprawdzenia się – uważa Włodzimierz Korcz.

Libretto zostało ukończone w grudniu ubiegłego roku, muzyka ma być gotowa do końca czerwca. Partytura przeznaczona jest dla siedmiorga solistów, chóru i orkiestry symfonicznej. Premiera, która zainauguruje działalność sali koncertowej Akademii Muzycznej przy ul. Żubardzkiej, ma się odbyć w maju 2013 roku, jednak dzieło mamy szansę zobaczyć wcześniej: planowane są pokazy przedpremierowe w listopadzie lub grudniu. Opera będzie wystawiana we współpracy z Akademią Sztuk Pięknych i „filmówką”: studenci ASP przygotowują scenografię, szkoła filmowa – projekcje multimedialne.

TVP ŁÓDŹ

MAGAZYN KULTURALNY

w soboty 3, 17, 31 marca o godz. 17.15

ŁÓDZKIE WIADOMOŚCI DNIA

WYDANIE GŁÓWNE - godz. 18.30

TVP ŁÓDŹ

Z M I E N I A M Y S I Ę D L A C I E B I E

Najwyższa półka

Małgorzata Karbownik

Postanowiliśmy sprawdzić, czy nader pozytywne opinie o irańskim „Rozstaniu” (reż. Asghar Farhadi) – największym oscarowym konkurencie polskiego filmu w kategorii obrazów nieanglojęzycznych – nie są przesadzone. Byłoby przecież super, gdyby zwyciężył nasz, odrobinę łódzko-piotrkowski (przez miejsca realizacji) obraz, o którym napisano już chyba wszystko. A głównie to, że „W ciemności” jest the best...

„Rozstaniu” jednak nic nie brakuje. Mimo tego, że w filmie akcja została zredukowana do minimum, nie ma efektownych miejsc ani fotogenicznych zdarzeń, a bohaterowie, bez charyzmy, muszą godzić chorobę Alzheimera u ojca z codziennym opuszczaniem domu dla zarabiania na chleb. Ale choć udaje się sugestywnie sportretować trudną codzienność niezamożnej irańskiej rodziny, zainteresowanie reżysera przesuwają się w inną stronę. Nie o mechanizmy decydujące o jakości życia w ogóle, ani też o los jednostki wrzuconej w dżunglę prawideł ekonomii tu idzie, nie o tym jest ten film. Gdy żona odchodzi od rodziny, bo chce wyjechać na stałe, a mąż wybiera jednak pozostanie z ojcem, zaczyna się dramat niemożności. Wszyscy mają swoje racje i nikt nie może ustąpić. Jak w klasycznym dramacie antycznym. Zaangażowanie opiekunki do domu przyniesie nieprzewidziane problemy związane z jej poronieniem, o spowodowanie czego oskarży pracodawcę jej mąż. I jak u Sofoklesa następuje lawina przypadków w gruncie rzeczy nie zawinionych przez bohaterów, ale obciążających ich konto. Chodzi o coś w rodzaju penetracji sumień, bo nikt nie mówi wszystkiego, obawiając się konsekwencji prawnych. A Temida jest bezlitosna. Wszystko waży na szalach, nie uwzględniając emocji, nawet gdyby werdykt sprowadził wielkie nieszczęście.

Film, który zaczyna się jak opowieść psychologiczna, potem zamienia się w thriller sądowy z próbą wyjaśnienia kto winien, naraz staje się moralitetem. I tak jak w utworach sprzed 2,5 tys. lat uświadamia się nam, że tak wiele może się zdarzyć bez naszej woli, zwłaszcza gdy utraci się „jakiś” balans. Mądrość tego kina polega na absolutnej ascezie środków formalnych przy skupieniu całej uwagi twórców na walorach merytorycznych i uniwersalności. Nie dziwię się, że „Rozstanie” wzbudziło takie zainteresowanie w całym świecie, ponieważ każdy z widzów mógł rozpoznać na ekranie swoje własne dylematy. Ale jak wykreowane!

Kot alkoholik

► Bogdan Sobieszek

Zaczął się od starych filmów w warszawskim Iluzjonie. Gdy jako 14-latek poszedł tam pierwszy raz, puszczała „Jesienną sonatę” Bergmana. Potem zaliczał trzy seanse dziennie – „Amarcord” Felliniego widział ze 20 razy. W kinie najbardziej podobało mu się to, że było ciemno i nie trzeba było nic mówić. Po paru latach oglądania pomyślał: „ja też chciałbym kręcić filmy”. Postanowił więc zdawać do szkoły filmowej.

Tak mógłby się zaczynać romantyczno-poetycki obraz w stylu „Amelii” albo biografia jakiegoś mistrza kina, tymczasem to początek filmowej przygody Grzegorza Jaroszuka (ur. 1983), absolwenta łódzkiej PWSFTViT, o którym świat usłyszał za sprawą jego dyplomowych „Opowieści z chłodni”. Etiuda zdobyła Grand Prix międzynarodowego festiwalu szkół filmowych Mediaschool, została zakwalifikowana na odbywające się w styczniu prestiżowe przeglądy: Sundance Film Festival i Clermont-Ferrand Short Film Festival (i tu zdobyła nagrodę). Pytam reżysera, gdzie tkwi, jego zdaniem, tajemnica sukcesu historii dwojga młodych ludzi zatrudnionych w supermarkecie, którzy zostali najgorszymi pracownikami miesiąca.

– „Opowieści z chłodni” w katalogach festiwalowych raz określane są jako komedia, raz jako tragikomedia, a raz jako dramat – mówi Grzegorz Jaroszuk. – Jaroslav Papousek, czeski reżyser, powiedział, że w robieniu filmów chodzi wyłącznie o to, żeby widzowie mogli trochę się po-

śmiać i trochę popłakać, i jeśli obejrzą taki film, to są zadowoleni. Myślę, że najważniejszym elementem „Opowieści z chłodni” jest właśnie humor.

Jaroszuk określa swój film jako love story w mikroskali. Bohaterowie żyją w zimnym świecie bez uczuć. Tutaj nawet najskromniejszy ludzki odruch jest bardzo ważny. Właściwie wszystkie postacie „Opowieści” są po trochu nieszczęśliwe – najbardziej szef supermarketu. Jego próby niebycia nieszczęśliwym są najbardziej rozpaczliwe i skazane na porażkę. Głównych bohaterów – dziewczynę i chłopaka – ratuje odrobina ciepła, którą próbują sobie dać. Reżyser pokazuje to wszystko w konwencji groteski, aranżując absurdalne – wydawałoby się – sytuacje. Nie ukrywa bowiem, że realizm w kinie go nie interesuje. Postulat pokazywania „prawdziwego życia” skutkuje tym, że scenarzyści i reżyserzy zaczynają myśleć schematami. W efekcie najczęściej powstają filmy płaskie, nudne i przewidywalne.

– *Film nigdy nie będzie rzeczywistością, film to zmyślenie. Niektóre wątki „Opowieści z chłodni” – choć pozornie absurdalne i nieprawdziwe – mają źródła w tym, co wydarzyło się naprawdę, np. kot alkoholik. Życie jest o wiele bardziej ciekawe niż to, co pokazują filmy utrzymane w konwencji realistycznej. Jeśli się uważnie słucha i patrzy, można znaleźć w tak zwanej rzeczywistości inspiracje do opowiedzenia najbardziej nieprawdopodobnej historii, która będzie dotykała tego,*

co prawdziwe – za przykład niech posłużą dzieła mojego ulubionego reżysera Paula Thomasa Andersona (między innymi „Magnolia”, „Lewy sercowy”, „Aż poleje się krew”).

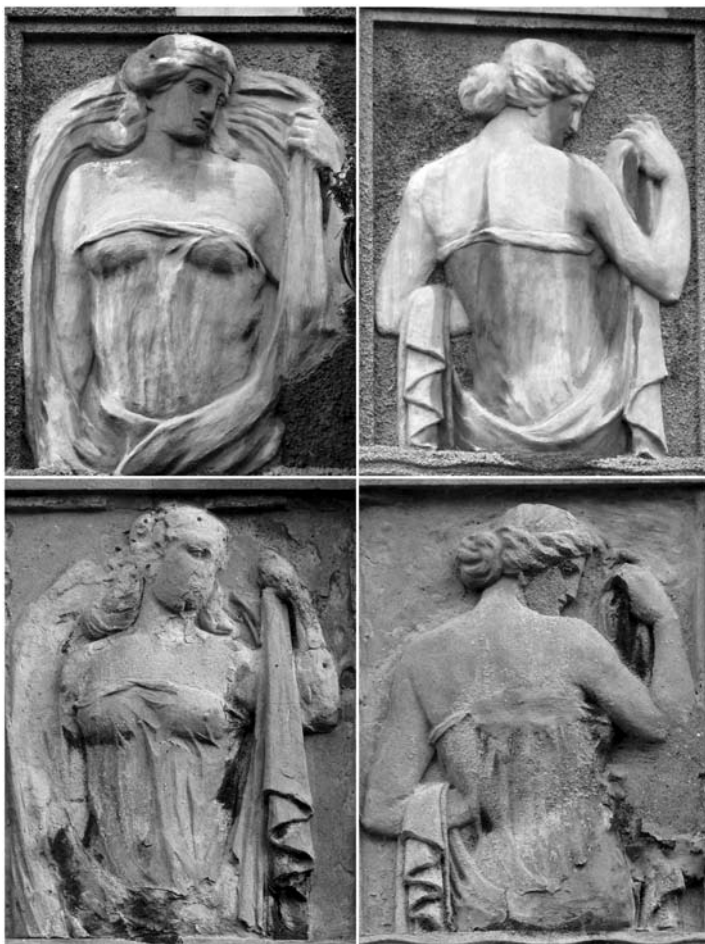
Patrzcie z humorem na sprawy i zdarzenia, które wcale nie wydają się wesołe, to charakterystyczna dla Jaroszuka perspektywa. Jakby starał się obłaskawić nieprzyjazną i ponurą rzeczywistość. Właśnie pracuje nad scenariuszem pełnometrażowego filmu opowiadającego o trzech nieudanych samobójstwach i o tym, że nie ma sensu walczyć z samotnością. Ma to być historia utrzymana w podobnym klimacie jak szkolne „Opowieści z chłodni”.

Grzegorz Jaroszuk jest uczniem Andrzeja Mel-

lina, Mariusza Grzegorzka i Grażyny Kędziawskiej. To od nich, a byli bardzo wymagającymi profesorami, nauczył się wszystkiego. Szkoła filmowa w Łodzi zaopatrzyła go w bardzo dobre narzędzia. Teraz jednak musi sam odpowiedzieć sobie na pytanie, do czego tych narzędzi użyć, jaki film zrobić.

– *Przed laty w Iluzjonie, kiedy zapragnąłem robić filmy, najbardziej pociągająca była dla mnie możliwość opowiadania historii, choć wtedy nie zdawałem sobie z tego sprawy. Dziś uważam, iż przeżycie czegoś ma właśnie dlatego jakikolwiek sens, że możemy o tym komuś opowiedzieć. Film ma ten dodatkowy plus, że można opowiedzieć o czymś i nie musieć mówić.*

Foto: Małgorzata Szafrąńska,
z cyklu *Łódź jest kobietą*

FOTOGALERIA

Jedno z wielu określeń, jakim przyjęło się nazywać Łódź, to „miasto teatrów”. Nie bez powodu – działa ich tu wiele, zarówno instytucjonalnych, jak i niezależnych. No i właśnie w Łodzi, z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru, organizowana jest co roku akcja Dotknij Teatru, będąca fenomenem w skali całego kraju.

Tegoroczna edycja odbędzie się w dniach 23-27 marca, ale już tydzień wcześniej zaczynają się towarzyszące jej imprezy i warsztaty. – *Chcemy zaprezentować różne estetyki teatralne i sposoby funkcjonowania teatru.*

Pokazywać go we wszelkich możliwych przejawach: artystycznym, terapeutycznym, edukacyjnym, społecznym. Przedstawić, w jaki sposób wpływa na rzeczywistość i funkcjonuje nie tylko w salach teatralnych, ale również w przestrzeni miasta – tłumaczy Anna Ciszowska, która czuwa nad przebiegiem imprez, pełniąc funkcję koordynatorki i opiekunki.

Tego roku przewidziane jest 114 wydarzeń. Do współpracy zaangażowało się 35 instytucji. Różnorodne propozycje dla widzów przygotowały takie placówki, jak: Teatr Nowy, Teatr Powszechny, Teatr Muzyczny, Teatry Arlekin i Pinokio. We współpracę włączyły się także teatry offowe i niezależne: Teatr Szwalnia, Teatr Logos, Pracownia Fizyczna, Teatr Chorea i działające przy AOIA. Część programów przygotowują domy kultury: CKM, BOK, POS, OK „Karolew” i OK „Górna”.

Można będzie obejrzeć gościnny spektakl *Zwierzątko, małe zwierzenia* w reżyserii Pawła Passiniego, pojawi się też *Chór Kobiet* z Insty-

tutu Teatralnego im. Raszewskiego w Warszawie. Warsztaty przeprowadzą między innymi Teatr Ósmego Dnia, a także Katarzyna Groniec, która na koniec zaśpiewa wraz z uczestnikami kursu. – *Staraliśmy się nie zapraszać spektakli,*

które często goszczą w Łodzi. Zmieniają się punkty ciężkości – w pierwszej edycji było więcej imprez plenerowych, lecz pogoda w marcu jest niepewna.

Czym jeszcze ta edycja różni się od poprzednich? Tym razem nie będzie imprez w galeriach handlowych, będą za to w przedszkolach, w szpitalu im. Babińskiego (Teatr Arlekin) oraz w miejscach histo-

rycznie ważnych dla naszego regionu. Niewątpliwie jest to inicjatywa, która przynosi miastu wiele pożytku. Nie tylko zapewnia rozgłos na terenie całego kraju, ale integruje środowiska w regionie. – *Nawiązuje się współpraca pomiędzy różnymi artystami i placówkami, wypracowuje się pewien model funkcjonowania naszej kultury regionalnej, która dąży do współdziałania instytucji i twórców na rzecz mieszkańców.*

Ale czy oni rzeczywiście odnoszą z tego jakieś korzyści? Co oferuje im akcja Dotknij Teatru? Przede wszystkim – możliwość bezpłatnego obcowania ze sztuką. Wszystkie wydarzenia są ogólnodostępne, w dodatku dostosowanie do zróżnicowanych gustów odbiorców. – *Nie oczekujemy, że w Dzień Teatru widz przyjdzie do teatru. To MY wychodzimy do niego!*

Warto uczestniczyć w obchodach, by udowodnić, że Łódź to wciąż „miasto teatrów”, a nie – jak określa ją młodzież w Internecie – „miasto drechów i zadymy”.

Dotknijcie teatru

► Aleksandra Seliga

Zwierzenia animatorki

Elka Grochulska

Znudziło mi się jeżdżenie do Łodzi po kulturę, więc założyłam Partnerstwo na rzecz Aleksandrowa Łódzkiego, które organizuje życie kulturalne w mieście. To może brzmi żartobliwie, ale jest prawdą. Przeprowadziłam się z Łodzi na wieś i brakowało mi rozrywki kulturalnej na wyciągnięcie ręki. Wyjazdy na koncerty, spektakle, wystawy to była wyprawa i czasami, przyznam, nie chciało mi się jeździć. W Aleksandrowie odbywają się imprezy kulturalne, ale są to spektakularne przedsięwzięcia, tzw. masówki, z wielkimi gwiazdami. Brakowało kameralnych spotkań z kulturą: wystaw, spektakli, koncertów dla koneserów, dla ludzi pragnących, nie raz na jakiś czas, tylko częściej, kulturalnie spędzać wolny czas. Miałam ogromne obawy, bo wszyscy mnie zniechęcali, że Aleksandrów leży blisko Łodzi i jak ktoś chce, to jedzie „po kulturę” (po sobie wiem, że to nie zawsze jest prawda), że Aleksandrów to jej „sypialnia”, że ludzie nie są zainteresowani zjawiskami kulturalnymi. Wbrew tym poglądom zaczęłam działać. Pomogli mi koledzy z Bałuckiego Ośrodka Kultury. Namówili mnie na założenie Partnerstwa. Zbyszek Placzyński poprowadził pierwsze spotkanie, na które zaprosiłam wszystkich aleksandrowian. I zaczęło się. To były wakacje, najgorszy, wydawałoby się, moment na inaugurację życia kulturalnego, na proponowanie nowych form spędzania czasu. Ale według mnie zawsze się znajdzie wymówka, żeby czegoś nie robić. Zorganizowaliśmy wysta-

wę i warsztaty batiku. Zaprosiliśmy łódzką artystkę Annę Michałowską-Dereń. Na wernisaż przyszły tłumy, warsztaty udały się znakomicie. To był impuls do dalszego działania. Wtedy razem z MDK zaprosiliśmy (też w wakacje) aleksandrowian na spektakl „Apetyt na czereśnie”. Bałam się okropnie, bo sala widowiskowa domu kultury jest duża i nawet w ciągu roku trudno ją zapełnić, ale Wojtek Poradowski, który razem z Gosią Flegel grali dla nas to przedstawienie, uparł się na to miejsce. Sala była pełna!

Istniejemy osiem miesięcy, zorganizowaliśmy dla mieszkańców gminy kilkadziesiąt imprez, zapewniamy interesującą rozrywkę kulturalną. Wszystko dzięki wspaniałym ludziom, którzy są w Partnerstwie. Dla pożytku naszej społeczności bezinteresownie pracują: Ania Heyda z Klubokawiarni, Kamila i Grześ Grzegory z Herbaciarni, Sylwana Plucińska z biblioteki, Bożena Komorowska z MDK, Renata Banacka-Walczak z Lutni, Irek Walczak, Renata Sobczak, Mariola Jarzyna, Asia Tarczyńska, Inka Serdakowska, Ela Niedźwiecka, Jola Olesienkiewicz, Ryszard Pelc, Ewa i Tomek Pietrzakowie, Ela i Wojtek Poradowscy, Małgosia Kotwica, Agnieszka Dratwicka i wiele innych osób zaangażowanych w życie społeczno-kulturalne Aleksandrowa.

Kochamy teatr i proponujemy dużo teatru mieszkańcom. W wakacje zaprosiliśmy dwóch absolwentów łódzkiej „filmówki” z monodramami: Mateusza Olszewskiego z „Novecento”

i Bartka Błaszczyńskiego z „Przebiegum życia”. Jesienią zrealizowaliśmy ciekawy projekt „Fenomen małej formy teatralnej” – pokazaliśmy cztery spektakle, Gosia Flegel i Andrzej Czerny poprowadzili warsztaty, odbyły się spotkania z twórcami monodramów. Zainteresowanie było ogromne.

W marcu obchodzimy Międzynarodowy Dzień Teatru – proponujemy spotkania teatralne pod hasłem „Poczuj teatr”, będą spektakle, koncerty, wystawy, warsztaty.

Przyjaźnimy się ze wspaniałymi ludźmi, którzy nam pomagają: z Anią Wrzesień i Magdą Rozenfeld z łódzkiej Akademii Sztuk Pięknych, Gosią Flegel z „filmówki”, z Marcinem Wolniewskim z Akademii Muzycznej, Grzegorzem Kwiecińskim z Teatru Ognia i Papieru, artystką Basią Twardosz-Drożdżińską, Teatrem Zwierciadło, współpracujemy z Łódzkim Domem Kultury.

Dzięki temu nasza oferta jest bardzo bogata.

Organizujemy koncerty i kilka wystaw miesięcznie (wernisaże to prawdziwe wydarzenia z udziałem artystów, występami, rozmowami).

Naszym celem jest nie tylko zapewnienie atrakcyjnej rozrywki kulturalnej, ale przede wszystkim integracja środowiska, rozbudzenie potrzeby obcowania ze sztuką, zainspirowanie mieszkańców do twórczości artystycznej, współpraca wszystkich dla pożytku całej społeczności.

Aleksandrów jest pięknym, ciekawym miastem, a jego mieszkańcy, jak zdążyliśmy się przekonać, spragnieni ciekawej rozrywki chętnie uczestniczą w naszych imprezach i coraz częściej sami chcą brać udział w ich organizacji. I to jest nasze zwycięstwo. Drugim zwycięstwem jest przychylność i pomoc władz gminy dla naszych przedsięwzięć – finansowa i organizacyjna. Jesteśmy nieformalnym, ale mocno wpisującym się w realia życia miasta, ośrodkiem kulturalnym.

■ GALERIA KALEJDOSKOPU

Z kolekcji Muzeum Sztuki w Łodzi
– Alina Szapocznikow, *Portret wielokrotny*

Kultura za friko

► Aleksandra Talaga-Nowacka

Przez polskie miasta i Internet przelewają się protesty przeciwko ograniczaniu wolności w wirtualnym świecie. Jak zwykle w takich sytuacjach rację mają zapewne obie strony: i obrońcy swobody, i przeciwnicy popularnego piractwa. Jednak niektórzy socjologowie, opierając się na badaniach, twierdzą, że to ostatnie nie pozbawia twórców pieniędzy za ich dokonania w takim stopniu, jak się powszechnie myśli. Darmowo ściągając z sieci dany album przekonują się przecież, czy przypadnie mi do gustu. Jeśli tak – idę do sklepu i kupuję oryginał, który dłużej mi posłuży. Jeśli nie – to i tak bym go nie kupiła. Gdy nielegalnie obejrzę dobry film w komputerze (niechętnie, bo nie ma to jak seans w kinie), pewnie wybiorę się do kina na kolejną produkcję tego samego reżysera.

Darmowe korzystanie z zasobów Internetu jest już tak powszechne, że trudno będzie z tym walczyć. Zamiast wprowadzać surowe kary za piractwo, należy więc obmyślać mądre sposoby na zadowolenie zarówno użytkowników, jak i twórców. Dostrzec możliwości Internetu, a nie skupiać się na zagrożeniach.

Takim inteligentnym pomysłem na rozwiązanie problemu, a zarazem popularyzowanie kultury jest współpraca Narodowego Instytutu Audiowizualnego (NInA) i Telewizji Polskiej przy digitalizacji archiwów TVP, które następnie mają być udostępnione widzom (TVP dotąd digitalizowała je wyłącznie na własne, komercyjne potrzeby). Umowę podpisano w końcu stycznia pod okiem ministra kultury.

Dzięki temu duża część archiwów nie tylko zostanie uratowana przed unicestwieniem, ale też trafi do Internetu, gdzie można będzie z niej korzystać ZA DARMO. A twórcy na tym nie tracą – do niektórych dzieł wygasły już prawa autorskie, inne zostaną uczciwie wykupione. Projekt jest realizowany w ramach Programu Wieloletniego Kultura+ Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Pierwsze dzieła można będzie oglądać (choć nie ściągać na prywatne komputery) za kilka miesięcy pod adresem www.nina.gov.pl/ninateka. Znajdą się tam przedstawienia Teatru Telewizji, ale też niektóre spektakle teatrów instytucjonalnych, reżyserowane m.in. przez Jana Klatę czy Krzysztofa Warlikowskiego. Poza tym filmy fabularne i dokumentalne, animacje, cykle edukacyjne.

Na portal NInA mają trafić również filmy z archiwów dawnych zespołów filmowych Kadr i OKO oraz krótkometrażowe produkcje z łódzkiej PWSFTViT, m.in.: Jana Jakuba Kolskiego, Grzegorza Królikiewicza, Władysława Pasikowskiego, Roberta Glińskiego, Filipa Bajona, Doroty Kędzierskiej. A także pozycje literackie i koncerty, m.in. nagrania z XV Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Chopina, który wygrał Rafał Blechacz. Swoich archiwów użyć też Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych. Wcześniej NInA podpisała podobną umowę z Polskim Radiem.

Ministerstwo kultury rozumie, że darmowy dostęp do twórczości w Internecie jest już niezbędny. Dąży więc do stworzenia tzw. domeny publicznej z całym bogactwem polskiej kultury za friko – podpisane porozumienie jest początkiem drogi do niej.

Rok 2012 to data szczególna dla Muzeum Regionalnego w Brzezinach – założona w 1972 roku placówka obchodzi 40-lecie. Uroczystości odbędą się w kompleksowo wyremontowanych wnętrzach neogotyckiego pałacyku, siedzibie muzeum od 1982 roku.

rola Kleibera – dawnego architekta powiatowego a zarazem jednego z właścicieli obiektu, chcielibyśmy przywrócić neogotyckim fasadom wygląd z okresu po pierwszej przebudowie, czyli z 1903 roku, zagospodarować przylegający do pałacyku ogród i zorganizować parking przy muzeum.

Tu Zamachowski, dzieckiem będąc...

► Monika Nowakowska

Remont w połowie finansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a w połowie przez Urząd Miasta Brzeziny. Całkowity koszt projektu wyniósł 738.607,48 zł, co wystarczyło na odnowienie wewnętrznych tynków i posadzek, wymianę instalacji elektrycznej, przeciwpożarowej i antywłamaniowej. Przebudowano klatkę schodową i sanitariaty. W pałacyku jest teraz nowe centralne ogrzewanie, klimatyzacja, systemy multimedialne w jednej z sal ekspozycyjnych i świetlicy. Urody budynkowi dodaje iluminacja frontowej fasady.

– Z wszystkich przeprowadzonych prac jestem zadowolony, choć gdybym miał koordynować je ponownie, pewnie byśmy coś udoskonallili – przyznaje dyrektor muzeum, Paweł Zybała. – Tak naprawdę zakończony w październiku 2011 roku remont wewnątrz to wstęp do drugiego etapu planowanych działań, czyli rozbudowy i przebudowy budynku głównego muzeum i oficyny. Wyceniono je na milion złotych, którego teraz intensywnie szukamy, nie tylko w ramach programów unijnych. Korzystając z zachowanych projektów przebudowy gmachu, autorstwa Ka-

Zdaniem dyrektora, niefortunny dla zabytkowego gmachu był jedyny powojenny remont generalny z lat 1976-1981, który wprowadzie ocalił kameralny pałacyk z czerwonej cegły od całkowitego zniszczenia, ale znacząco zubożył jego interesujący wystrój zewnętrzny. Usunięto bowiem wówczas piękne, historyzujące detale elewacji, balkony, sterczyny na wieży i namienny taras od strony zachodniej. Jeszcze mniej szczęścia miały pałacykowe wnętrza: w okresie międzywojennym mieściły Brzezińską Kasę Chorych, w czasie okupacji była tu siedziba Hitlerjugend, po 1945 roku hufiec ZHP, a następnie przeznaczono je na mieszkania komunalne (w jednym z nich spędził dzieciństwo słynny brzezinianin Zbigniew Zamachowski).

Pomysł, aby ten najcenniejszy lokalny zabytek świecki przeznaczyć na cele kulturalne wyszedł od Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Brzezińskiej, założycieli Muzeum Regionalnego, które pierwszą siedzibę miało w przypałacowej oficynie. Dziś jedyną pamiątką po pierwotnym wystrój wewnątrz jest piękna szachownicowa posadzka przy drzwiach wejściowych... O najważniej-

szych mieszkańcach pałacyku przypomina zaś salonik mieszczański poświęcony Marii Buyno-Arctowej, pierwszej właścicielce dworu i autorce książek dla dzieci; wspomnianemu już Karolowi Kleiberowi oraz Zbigniewowi Zamachowskiemu, który dziś pomaga organizować w muzeum koncerty takich sław, jak grupa MoCarta, Magda Umer czy Piotr Machalica, sam również chętnie tu występuje z autorskimi recitalami.

Co natomiast będzie można oglądać w wyremontowanych salach wystaw czasowych na parterze? Paweł Zybała chciałby pokazywać w nich naprzemiennie wystawy historyczne, przypominające o przedwojennej wielokulturowości, wielonarodowości i krawieckich tradycjach Brzezin oraz poświęcone polskiej sztuce współ-

czesnej, także multimedialnej. Nawiązaniem do przeszłości jest ekspozycja archeologiczna „Zaginione miasto”, do końca kwietnia prezentująca przedmioty wydobyte podczas wykopalisk pomiędzy ulicą Waryńskiego a zakolem Mroźnicy. Możemy tu obejrzeć monety, ceramikę i pozostałości domostw z dawnego grodu, tzw. Małego Krakowa, jaki podobno funkcjonował na miejscu dzisiejszych Brzezin w okresie renesansu, bogactwem konkurując z dawną stolicą Polski. Jednak za pychę i liczne grzechy mieszkańców gród pochłonąć miały bagna, porośnięte następnie przez brzozy, od których nazwę wzięły współczesne Brzeziny. Ile w tej opowieści faktów, a ile mitów dowiemy się na pierwszej jubileuszowej wystawie.

Foto: Małgorzata Szafrąńska, z cyklu *Łódź jest kobietą*

FOTOGALERIA

Trudna miłość

To miasto nie pozwala się kochać. Napisałem o nim wiele wierszy (niektóre chyba całkiem dobre), w wielu tekstach publicystycznych broniłem Łodzi, walczyłem z nadużyciami władzy. Chyba jako jedyny mieszkaniec przeszedłem wszystkie ulice, robiąc korektę topograficzną planu miasta. Zorganizowałem kilkaset wydarzeń kulturalnych, od dziesięciu lat współtworzę jeden z portali kulturalnych, prowadzę wydawnictwo. Nieskromnie mogę powiedzieć, że jakieś zasługi dla łódzkiej kultury mam. Wcześniej przez jedenaście lat pracowałem w pierwszym w regionie niepublicznym liceum i nie muszę się wstydić za dalsze kariery moich uczniów. I co?

Tu spodziewasz się zapewne, drogi czytelniku, lakonicznego „I nic” oraz skarg na niedocenie. Żadnego medalu, żadnej nominacji do tytułu, żadnych zaproszeń do biegu VIP-ów. Ale to nie będzie ten tekst. Prawdziwa miłość nie wymaga nagród, cierpliwie znosi obojętność obliwienicy (Łódź jest podobno kobietą), nie unosi się gniewem...

Z tym ostatnim będzie jednak trudno. Gdybym na postawione w pierwszym akapicie pytanie mógł odpowiedzieć „I nic”, byłoby całkiem niezłe... Ale jednak coś – Łódź, a dokładnie łódzcy urzędnicy, coś jednak dla mnie przygotowali. Pomyśleli, poskrobali się w łysiejące czaszki i... zaprojektowali poszerzenie drogi przez środek mojego domu. Poszerzenie zupełnie niepotrzebne, kończące się dwieście metrów dalej, taki urbanistyczny żart, komunikacyjna figura niemożliwa.

Czy wiesz, drogi czytelniku, jakie to uczucie, gdy na stronach Miejskiej Pracowni Urbanistycznej widzisz projekt ulicy biegnącej przez środek twojej sypialni? (Gdyby dokładnie zmierzyć, podwójna ciągła będzie bieć przez środek mojego małżeńskiego łóża). To uczucie nazywa się wkurzenie, tylko trochę mocniej. To uczu-

cie nazywa się żal, nazywa się zniechęcenie. To uczucie rodzi szaleńców i desperatów, to uczucie rodzi nienawiść...

Mała osiedlowa uliczka nie nadaje się na przelotową arterię, ale gigantomania inwestycyjna łódzkiego magistratu robi swoje. Musimy mieć ring autostrad, musimy mieć wielopasmowe dojazdy do tych autostrad, musimy mieć szerokie dojazdy do tych dojazdów, musimy mieć wszędzie asfalt, kostkę brukową i akustyczne ekrany. I będziemy mieli, choćbyśmy mieli zamknąć przedszkola i teatry, choćbyśmy mieli stracić prawie wszystkich mieszkańców, choćbyśmy przestali kochać tę betonowo-asfaltową pustynię, w którą zmieni się nasza wymierająca miścina.

Dlaczego? Bo władza lubi pomniki swojej aktywności, bo faceci z dużymi brzuchami i mentalnością dyrektora zjednoczenia z minionej epoki muszą sobie porysować na mapie. *A tu, panie kolego, puścimy ulicę, a tu pykniemy wiadukcik. I nikomu nie będziemy się tłumaczyć z naszych decyzji.* Naprawdę chcesz, drogi czytelniku, przykładów? Pierwszy z brzegu – ulica Andrzeja Kerna, cztery pasy znikąd donikąd (podobnie będzie z moją Krokusową). Przecież nas stać. Stać nas na wydawanie milionów, stać nas na niszczenie terenów zielonych, stać nas na lekceważenie mieszkańców.

No dobrze, ale co to ma wspólnego z kulturą? – spytasz, drogi czytelniku. Nic, w tym cały problem. Nie ma tu żadnej kultury współzycia, nie ma tu żadnej myśli w kształtowaniu oblicza miasta, nie ma tu żadnego budowania tożsamości. Dom, o którym piszę, zbudował mój pradziadek, mój syn jest piątym pokoleniem zamieszkującym rodową siedzibę. W Łodzi to wynik nie z tej ziemi, tu większość aktorów życia społecznego przyjeżdża na gościnne występy. Przyjeżdżają, wyjeżdżają, umierają, ale ślady ich głupich decyzji są z nami przez lata.

To miasto nie pozwala się kochać, ale nie wezmę z nim rozvodu. Będziemy żyć w separacji, klóćąc się o kontakty z dziećmi. Będę je zabierał na ferie w bardziej przyjemne rejony.

Piotr Grobliński

Komu książkę?

Tomaz Krakowiak

Ponad sześćdziesiąt osób z województwa łódzkiego wzięło udział w II Konferencji Regionalnej Programu Rozwoju Bibliotek pt. „Biblioteka jako partner w działaniach na rzecz społeczności lokalnej”, która odbyła się niedawno w Łodzi. Konferencja miała związek z drugą rundą Programu Rozwoju Bibliotek, który jest realizowany przez fundację związaną z Billem i Melindą Gatesami.

Podczas konferencji swoimi doświadczeniami podzieliły się dwie placówki, które brały udział w pierwszej rundzie programu – Biblioteka Publiczna w Łasku i Miejska Biblioteka Publiczna w Konstantynowie Łódzkim oraz dwie, które zakwalifikowały się do drugiej rundy – Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Łęczycy oraz Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Opocznie. Przedstawiona przez nie oferta była imponująca: izby muzealne, warsztaty filmowe, wystawy malarskie, uniwersytety III wieku, wieczory autorskie, szkolenia, wyjazdy do teatrów łódzkich, zajęcia feryjne dla dzieci, warsztaty dla dzieci niepełnosprawnych, warsztaty powstawania książki, lekcje biblioteczne, spotkania z historią Polski i regionu, kluby podróżnika, kluby literackie, a nawet stylizacja fryzur.

– *Biblioteki nigdy nie działały w próżni i żeby coś osiągnąć, już wcześniej musiały współpracować, bo przyjaciół mieć to dobra rzecz* – zauważyła Ewa Jabłońska, dyrektor placówki z Konstantynowa. Podczas prelekcji mówiła m.in. o partnerstwie z muzeami, szkołami, teatrami, domami pomocy społecznej, ośrodkami szkolno-wychowawczymi, domami kultury, Łódz-

kim Oddziałem IPN, Politechniką Łódzką czy wreszcie starostwami powiatowymi.

Pojawiły się również głosy krytykujące różne działania władz. Dyrektor biblioteki z Łasku Bożena Trocka-Dąbrowa narzekała na coraz niższą dotację ministerialną na zakup książek, która wynosi obecnie jedną trzecią kwoty sprzed sześciu lat.

– *Urzędnicze dane o spadku czytelnictwa i coraz większych księgozbiorach nie mają wiele wspólnego z praktyką, ponieważ książki, które trafiają do bibliotek z darów, często nie nadają się do wypożyczenia.*

– *Biblioteki to nie archiwa, dlatego księgozbiory, z których chcą korzystać czytelnicy, tak naprawdę nie rosną, ale się kurczą* – dodała Ewa Jabłońska z Konstantynowa. Jacek Wojnarski z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności zauważył również, że statystyki czytelnictwa nie uwzględniają ludzi czytających książki w Internecie.

Bożena Świątek-Mazur z Opoczna zwróciła uwagę, że biblioteki zaczynają przejmować zadania domów kultury, a te z kolei zamieniają się w ośrodki komercyjne. Podkreśliła, że dopiero po ostatnim Regionalnym Kongresie Kultury udostępniono portal ŁDK Region Kultury, gdzie także księżnice mogą dzielić się swoimi osiągnięciami.

Wojciech Kłosowski z PAN podsumował konferencję, przedstawiając tezy swojego referatu „Biblioteka jako wyspa szans”. Radził, by przekonywać lokalne władze o tym, jak ważne są inwestycje w biblioteki, bo to miejsca, które we współczesnym cyfrowym świecie mogą skupiać

wokół siebie mieszkańców i dawać poczucie autentycznej wspólnoty.

Program Rozwoju Bibliotek ma ułatwić polskim księżniczkom publicznym na wsiach i w małych miastach dostęp do sprzętu komputerowego, Internetu i szkoleń, by mogły lepiej pełnić rolę lokalnych centrów życia kulturalnego. W województwie łódzkim w drugiej rundzie biorą udział 73 placówki: osiem bibliotek wiodących (Łęczycza, Opoczno, Złoczew, Działo-

szyn, Kowiesy, Kurzeszyn, Smardzewice, Świnice Warckie) i 24 partnerskie (m.in. Lipce Reymontowskie, Piątek, Góra Świętej Małgorzaty, Inowódz). Do końca listopada tego roku trafi do nich 68 komputerów, 54 urządzenia wielofunkcyjne, 21 drukarek, 70 aparatów cyfrowych, a poza tym laptopy i projektory multimedialne. Pracownicy wezmą udział w szkoleniach informatycznych i specjalistycznych, dowiedzą się, jak planować rozwój bibliotek.

Z kolekcji Muzeum Sztuki w Łodzi
– Władysław Hasior, *Stary Anioł*

Międzynarodowa Fundacja Muzyczna im. Artura Rubinsteina w Łodzi działa coraz prężniej. Powołana do zorganizowania Rubinstein Piano Festivalu, nie porzuciła na tym, ale proponuje wciąż nowe imprezy, a zasięg jej działalności jest coraz szerszy. Nie koncentruje się na Łodzi, ale „wychodzi” w region, Polskę, a nawet za granicę, udanie łącząc upowszechnianie kultury z promocją miasta.

Dowodem na to choćby najnowsza inicjatywa – ze względu na 125. rocznicę urodzin i 30. rocznicę śmierci maestro fundacja okrzyknęła rok 2012 Rokiem Artura Rubinsteina. Ponieważ ogólnopolski Rok Rubinsteina został ogłoszony przez Sejm RP już w 2007 r., nazwa tegorocznych obchodów jest nieoficjalna.

Przygotowano recitale i koncerty, wystawy i sesje, głównie w Łodzi i regionie: w Sieradzu, Piotrkowie, Skierniewicach, Rawie, ale także w innych miastach w Polsce i na świecie. Łącznie odbędzie się ponad 50 imprez. Obchody zainaugurowano 27 stycznia w Filharmonii Łódzkiej – m.in. promowano wówczas książkę Bożeny Pellowskiej-Chudobińskiej pt. „Łódzkie koncerty Artura Rubinsteina”, a z recitalem fortepianowym wystąpił Denis Zhdanov. W obchodach weźmie udział wielu wybitnych artystów polskich i zagranicznych: do Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie na koncert „Artur Rubinstein in memoriam” (23 lutego) zaproszono światowej sławy pianistkę Annę Fedorową. Poza tym 15 maja fundacja zaplanowała sesję popularnonaukową w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi. Największym wydarzeniem będzie koncert galowy w Carnegie Hall w Nowym Jorku 15 grudnia, tuż przed 30. rocznicą śmierci Rubinsteina, zaś w dniu

tej rocznicy (20 grudnia) fundacja zaprasza na koncert Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Łódzkiej z solistką Yulianną Avdeevą, zwyciężczynią ostatniego Konkursu Chopinowskiego w Warszawie.

Międzynarodowa kariera Rubinsteina, trwająca niemal 80 lat, dała rozgłos naszemu miastu. Łódź była ważnym miejscem w życiu artysty: tu się urodził i wychował, tu mieszkała cała jego rodzina. Wprawdzie wyjechał stąd jeszcze jako dziecko, ale wielokrotnie powracał, by występować dla rodzimej publiczności; szacuje się, że zagrał w Łodzi co najmniej czterdzieści koncertów. Mawiał: „Łódź jest miastem, które kosztuje

mnie, w sensie artystycznym, chyba najwięcej wysiłku. Tu się urodziłem, tu są moi ludzie, jestem im coś winien”.

Imieniem pianisty nazwano Filharmonię Łódzką. W 2005 r. powstała fundacja im. Rubinsteina, która propaguje twórczość swego patrona: organizuje festiwal, koncerty, recitale i obchody rocznic. W Muzeum Miasta Łodzi istnieje Galeria Muzyki im. Artura Rubinsteina, gdzie można zobaczyć pamiątki po artyście, choćby jego zdjęcia z najwybitniejszymi osobami XX wieku. Imię pianisty nosi sala reprezentacyjna w Akademii Muzycznej i apartament w Grand Hotelu.

Zdaniem prezesa fundacji, Wojciecha Grochowalskiego, Rubinstein – najbardziej znany w świecie łodzianin – jest jednym z symboli Łodzi: – *W świadomości kulturowej każde liczące się miasto potrzebuje pewnej ikony, do której może się odwołać i poprzez którą jest rozpoznawalne w świecie. Moim zdaniem Łódź ma pięć takich ikon: przemysł włókienniczy, ulicę Piotrkowską, Muzeum Sztuki, szkołę filmową i właśnie Artura Rubinsteina.*

Rok muzyki

► Piotr Wojtaszek

Zaborania się zaboraniam!

✦ Aleksandra Talaga-Nowacka

Muzeum Sztuki w Łodzi wzbogaciło się ostatnio o kilkadziesiąt dzieł za około 2 miliony złotych. A to głównie dzięki udziałowi w nowym programie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – „Narodowe kolekcje sztuki współczesnej”. Wśród nich są prace zarówno artystów znanych, jak i mniej popularnych. W pierwszej grupie twórców mieszczą się choćby trzydziestoparoletni Janek Simon czy artystki wcześniejszych pokoleń: Teresa Tyszkiewicz, Zofia Kulik, no i Ewa Partum, której twórczości bardzo brakowało w zbiorach... Dzieła dobierano tak, by uzupełniały i rozwijały dotychczasową kolekcję.

Ukłonem w stronę bywalców muzeum było przygotowanie wystawy w ms², na której znalazło się 26 spośród nabytków, zestawionych nie na zasadzie przypadku, ale zgodnie z pewną myślą kuratorską.

Ekspozycję otwiera praca najbardziej efektowna (i najdroższa) – autorstwa Moniki Bonvicini: duży świetlny, irytująco mrugający napis NOT FOR YOU. Przymilny tytuł wystawy „Dla Was”, a tu zaraz przy wejściu „Nie dla ciebie”. Jak ostrzeżenie, by nie wchodzić dalej, albo właśnie zachęta – dla tych, którzy lubią łamać zakazy (ci, którzy nie lubią, muszą czasem przełamać siebie)...

Konieczności ich nieprzestrzegania w sytuacji, gdy nie ma możliwości, by je respektować, do-

tyczy praca Ewy Partum – fotograficzny zapis akcji „Legalność przestrzeni” przeprowadzonej w 1971 r. na łódzkim placu Wolności (wybór miejsca świadomy). Od niej zaczęła się sztuka publiczna w Polsce. Pusta działka została wówczas wypełniona znakami zakazu „wszystkiego”. Prace obu artystek zdają się mówić o granicach wolności, o jej pozbawianiu, o konieczności nieustannego dokonywania wyboru między lojalnością a swobodą.

Cielesność człowieka, zwłaszcza kobiety, i jej postrzeganie to temat dzieł Teresy Tyszkiewicz i znów Ewy Partum. Z jednej strony wijące się w pierzu czy ziarnach apetyczne nagie panie (film Tyszkiewicz), z drugiej – postarzanie przez charakteryzatora połowy młodej i ładnej twarzy samej artystki (kolejna słynna akcja Partum z 1979 r.).

Czy kobieta pozostaje kobietą, czy może staje się jedną z maszyn w hali fabrycznej, w której masowo szyje się dżinsy? Nie to jest tematem filmu Alego Kazmy, ale takie skojarzenie pojawia się w zestawieniu z pracami Tyszkiewicz i Partum.

Czy odzyskanie wolności musi wiązać się z pewną nostalgią za jej brakiem? Nie to jest tematem filmu Grigora Khatchatryana „Idol” z obalonym posągiem Lenina, ale takie skojarzenie pojawia się w zestawieniu z pracami Par-

Zofia Kulik, Czarny kwadrat i mandorla (z cyklu Bramy)

tum i Bonvicini... Wystawa w ms² obfituje w konteksty wzbogacające wymowę dzieł.

Osobny wątek to niemożność wytłumaczenia sztuki – jej języka, sensu – a nawet przekonania innych, że coś tą sztuką jest (a dziś jest nią wszystko, co człowiek robi z myślą, że uprawia sztukę). Na filmie Katariny Zdjelar („Shoum”) mężczyzna próbuje fonetycznie spisać ze słuchu słowa piosenki w nieznanym sobie języku – czyli uczynić ją „zrozumiałą” dla siebie, by później ją odśpiewać (nie trzeba chyba dodawać, że idzie mu kiepsko). Adrian Paci pojawia się na zapisie z kamery w komisariacie włoskiej policji, gdzie

wezвано go, by wytłumaczył się ze zdjęć swoich córek ze stemplami na plecach. Musi objaśniać, że to nie molestowanie, ale sztuka... Bardzo to aktualne w dzisiejszej Polsce, gdzie co rusz jakiś artysta zostaje postawiony pod pręgierzem za obrazę jakichś uczuć. A z drugiej strony można to potraktować jako autokomentarz do samej wystawy – trudno zrozumieć, dlaczego niektóre spośród nowych nabytków muzeum uznano za dzieła sztuki...

„Dla Was” – wystawa w ms² (czynna do 22 IV).
Kuratorzy: Jarosław Lubiak, Maria Morzuch

Zdarzenia

■ Małgorzata Karbowiak

To niebanalny pomysł literacki, uczynić rodzajem samorealizacji, spełnienia, wręcz filozofią życia... omiatanie kurzów. Może to znamionować nieustanne dążenie do ładu, harmonii, albo też ucieczkę w siebie. Przed czym? Miłością do odkurzacza została obdarzona jedna z dwóch siostr – bohaterki sztuki pt. „Posprzątane” Sarah Ruhl (premiera 3 II w Teatrze im. Jaracza). Nie udało się jej zdobyć porządnego zawodu w przeciwieństwie do sterylnej, jak szpital, w którym pracuje, drugiej bohaterki, znakomitej lekarki. Pojawia się jeszcze na scenie służąca tej pani doktor, brazylijska emigrantka, która nie lubi prac domowych, ale lubi wymyślać dowcipy. I taka jest cała sztuka napisana na zasadzie świadomego pomieszania materii. W tym dramacie czai się przecież komedia, a jeden z wątków, zakończony śmiercią (na naszych oczach!), obfituje w sytuacje jak z burleski filmowej! Jest jeszcze telenowelowa miłość między lekarzem i pacjentką, „poczęta” w czasie operacji wycinania jej zrakowaciałej piersi i niezwykła wyprawa, jak średniowiecznego rycerza, po drzewo życia dla ukochanej. Uff! Nie wspominam już o brazylijskich sambach tańczonych tu także zawodowo (przez parę małolatów) i w ogóle nieustannym ruchu, działaniu się (znaczącym elementem akcji jest włączenie odkurzacza lub żelazka, co świetnie komponuje się z nowoczesnym jasnym wnętrzem i panelowymi podłogami).

Dużą niespodzianką jest, że ten spektakl „zrobił” Mariusz Grzegorzek. Tak samo wyrafinowany w środkach artystycznych, jak

w przypadku innych swoich realizacji skąpanych w ciemnościach, ale w sztuce „Posprzątane” nie starcza sama zręczność i umiejętność konstruowania sytuacji scenicznych z pointami. Tu niezbędne jest też poczucie humoru i zdolność budowania różnych poetyk w ich parodystycznym nachyleniu. Bo opowiadać w tonacji serio o nagle zrodzonym uczuciu podczas zabiegu chirurgicznego czy o śmierci bez żalobnego anturażu inaczej nie dałoby rady. No i trzeba było odpowiednio przysposobić do tego wszystkich aktorów. Reżyser zaprosił tych, z którymi pracuje od dawna, i wygrał. Gabriela Muskała jest wybitną aktorką, to wiadomo. Ale żeby zbudować postać, która tak zapada w pamięć, jak „ujarzmiająca odkurzacz”, mając do dyspozycji niewiele danych, to majstersztyk. Marieta Żukowska urokiem ociepla zimną, „sterylną” lekarkę, a młodziutka Justyna Wasilewska stara się fajnie opowiadać dowcipy. I nie kładzie roli! Partnerują wielce udanie: Agnieszka Kowalska i Mariusz Witkowski.

Spektakl do nagrody.

Poloneza czas zacząć – ale jaki on ma być w roku 2012? Jakie kroki, jaka tonacja emocjonalna? W jakim tempie tańczony? Pewne jest, że poprowadzi go Benjamin Bezetny. Organizuje „raut, który zamieni się w orgię” (z tekstu), manipulując biesiadnikami, narzucając im coś w rodzaju zbiorowego rachunku sumienia. Weźmie w tym udział także kreatywny Jerzy Pisarz (przedstawia się: z Warszawy).

W tan w spektaklu „Marsz Polonia” wg Pilcha, w reż. Jacka Głomba (prapremiera w Teatrze Powszechnym) pójdą nie ludzie a stereotypy. Obecne na początku XXI wieku w naszej masowej wyobraźni. Z cechami odwołującymi się albo do historycznej (romantycznej czy młodopolskiej) tradycji, albo czerpiącymi soki z wydarzeń znanych z autopsji. Biorę z programu spis postaci: Zagubiony Mit „Solidarności”, Matka Polka, Szlachciura, Górnik, Towarzysz Garstka. I inni. Upiorny taniec animowany przez kogoś w rodzaju mistrza piaru ujawni w gronie zaproszonych gości rozdarcie i podziały wewnętrzne, fobie i kompleksy. Czymś, co jednak doskwiera najbardziej, jest nietolerancja ujawniana we wszystkich jej wymiarach znaczeniowych. No i przysłowiowy już brak konsekwencji, co może doprowadzić do samozniszczenia. W każdej skali. Tacy jesteśmy. Bardzo kochamy pozory. I zawsze w naszym poczuciu jesteśmy „w porzo”,

zdolni w każdej sytuacji do wyciągnięcia karzącej ręki sprawiedliwości. Mimo oczyszczającej wiary w wiarę. I Pana Boga.

Ta jakaś polska rzeczywistość wykreowana została w Teatrze Powszechnym za pomocą dwóch ławeczek gimnastycznych, drabiny, roweru, armaty, piłki (bo przecież ją kochamy jeszcze bardziej ze względu na Euro 2012), a także kościelnego okna. Z udziałem zaproszonych i etatowych aktorów rozgrywają się przed nami sceny z naszego rodzimego piekła, bo tak jawi się ten demaskatorski raut. Toczy się gra...

Można ten wielowątkowy spektakl interpretować w różny sposób. I pewnie nikt nie będzie do końca zadowolony, bo w chaotycznym scenariuszu zabrakło samego Pilcha, co uniosłoby spektakl wyżej w sensie artystycznym. Ale Teatr Powszechny pokazał, że z żartów nie ma żartów. I to się liczy...

Foto: Małgorzata Szafrąńska, z cyklu *Łódź jest kobietą*

Przypomnieli o kamieniach

► Bogdan Sobieszek

Nakładem Łódzkiego Domu Kultury ukazała się niedawno książka Andrzeja Białkowskiego i Piotra Wypycha pt. „Kamienie pamięci, kamienie niepamięci. Cmentarze ewangelickie województwa łódzkiego”. Publikacja zawiera nastrojowe zdjęcia zapomnianych nekropolii – miejsc, których nie ma na mapach, znikają z ludzkiej pamięci, a świadczą o istnieniu świata, który jeszcze nie tak dawno był częścią kulturowej tożsamości naszego regionu. Niemcy żyjący w Łodzi i okolicy stanowili bowiem, zwłaszcza w XIX wieku, jedną z najliczniejszych i najsilniejszych ekonomicznie mniejszości narodowych, grupę prężnie działającą i przyczyniającą się do rozwoju tych ziem.

Autorzy postawili sobie ambitne zadanie. Bo o ile w miastach zachowały się zabytki architektoniczne świadczące o obecności kultury niemieckiej, to na terenach wiejskich niewiele zostało po dawnych osadnikach. Często tylko cmentarze zagubione wśród drzew. Te ślady Białkowski i Wypych postanowili odszukać, uwiecznić na fotografiach i opisać. Praca trwała kilka lat. Korzystali z opracowań, informacji od znajomych, pytali okolicznych mieszkańców i tak dotarli do ponad 60 nekropolii. Nierzadko jedynymi wskazówkami były piaszczyste drogi prowadzące donikąd, wyspy drzew pośrodku pola lub resztki kamiennych ogrodzeń.

Rychło też okazało się, iż trudno będzie odтворzyć dawną rzeczywistość, wykonać dokładną mapę starych wiejskich cmentarzy niemieckich, szczegółowo opisać to, co zostało. Powalone krzyże, rozsypujące się pomniki, zartarte inskrypcje, czasem tylko dół po zapadniętym grobie. Zbyt wiele tu zniszczeń. Zebrane materiały ułożyły się zatem w sentymentalną podróż.

Naturalną konsekwencją tak pomyślanego wydawnictwa jest przygotowana przez Łódzki Dom Kultury ekspozycja prezentująca powiększone zdjęcia na 30 dużych planszach. Wernisaż wystawy „Kamienie pamięci, kamienie niepamięci” odbył się w lutym w Bibliotece Publicznej w Aleksandrowie Łódzkim. W marcu powędruje ona do Brzezin, gdzie zostanie pokazana w Muzeum Regionalnym. Zdjęcia nekropolii ewangelickich będzie można oglądać jeszcze w tym roku w Koluszkach, Rawie Mazowieckiej, Kleszczowie, Pabianicach, Łęczycy i Opocznie. Potem pojedą dalej.

To zresztą nie pierwsza wędrowna prezentacja zrealizowana przez ŁDK. Poprzednia publikacja Andrzeja Białkowskiego i Tomasza Wypycha o podobnej tematyce: „Ścieżki pamięci... Pozostały tylko kamienie. Cmentarze żydowskie województwa łódzkiego” również zaowocowała wystawą, która dotąd pokazana została w dziewięciu ośrodkach regionu (w marcu można ją oglądać w Domu Kultury w Poddębicach).

Foto: ANDRZEJ BIAŁKOWSKI

B! Gdybym to ja pamiętał, kto to powiedział! A mądrze powiedział: „Na scenie żadnych zwierząt ani dzieci”. W tym udawanym świecie są po prostu prawdziwe, a więc rażąco sztuczne... Wiem tylko, że chodziło o kogoś z przesławnych aktorów/reżyserów, których spektakli nigdzie już nie można zobaczyć i nawet ludzie, którzy je osobiście widzieli i o nich z taką estymą opowiadali – odeszli. Ja jeszcze jestem i nigdzie się nie wybieram (chyba że do Radomia), w związku z czym mogę dać tzw. „świadcstwo”. Widziałem ze dwa lata temu przedstawienie Jacka Szerszenowicza w klubie Fokus Łódź Biennale zatytułowane „Hommage à Fluxus”, w którym wystąpił kaczor, a jamnik był na widowni. Obaj zdezorientowani, zwłaszcza że na ich oczach ludzie całkiem zniszczyli pianino.

Druga rzecz, z gatunku rozbajających rubryk w gazeto-czasopismach zatytułowanych „Czy wiesz, że...”. Otóż, czy wiedzą Państwo, iż „z badań wynika, że najwięcej zgonów spowodowanych jest jedzeniem mięsa, potem dopiero są alkohol, papierosy, narkotyki”. Taka to informacja widnieje na ścianie „na początku” wystawy w Atlasie Sztuki. Dodam, że pięknej wystawy „Contract Killer” Leszka Golca i Tatiany Czekalskiej (do 3 III). Obok przeczytać można życiorys owcy Melanii, ale oddajmy głos artystom: „Melania od małego była wychowywana w zoo, jest bardzo ufna i podejście do ludzi. Miała dwoje dzieci, syna i córkę... Wychowana na butelce... Ma sześć lat, jest łodzianką”. Urodziny obchodzi 17 lutego, jest weganą, od 2008 roku uczestniczy w pokazach zbiorowych, m.in. w żywej szopce przed katedrą pw. św. Stanisława Kostki w Łodzi. „Zawodowo jest stale związana z miejskim ogrodem zoologicznym”. Opiekę nad jej „karierą” sprawuje impresariat... I to do mnie skierowana była wizytówka, na której wymieniono, jak jakimś niepoprawnemu palaczowi, czym grozi trwanie w mięsnym nałogu.

Tytuł wystawy tłumaczy się „Płatny zabójca” – jest nim mięso, a w galerii „ten killer – to mięso

– będzie sobie spacerował”. Na wernisżu nie byłem, ale z przekazów wiem, że owca, „ten killer”, faktycznie była. Cała ta sytuacja – przyznaję – mocno mnie rozbawiła... Jak ludzie, którzy, zapominając, że niedźwiedź polarny (albo lew) jest jednak niedźwiedziem (albo lwem), chcą się z nim zaprzyjaźnić, przytulić, widząc w nim uroczego pluszaka... Albo czynić z owcy gwiazdę wieczoru...

Ale gdzie tu piękno?, zapyta ktoś. *W drugiej sali*, odpowiem.

Drugą salę pomalowano na kolor, który aż pachniał, aż trzeba było dotknąć ściany – czy w dotyku przypomni zamsz? A to było tylko tło dla szeregu fotografii. Na wszystkich była noc albo półmrok i pustka. Przechadzałem się wśród odludnych miejsc lub wizytowałem puste budowle, w których było mroźno i echo. Często widywałem oślepiające światło. Wśród drzew albo w oknach świątyń, w przesmyku między uchylonymi skrzydłami drzwi. I zawsze widywałem gdzieś z boku, w kącie, w zakamarku, zza węgła, zza drzwi wyglądające stworzonko, które znalazło się w tej samej przestrzeni, co ja. Ja widziałem, ja byłem w świątyni, a ono? Ja czułem to, co teoretycznie czuć powinien człowiek w świątyni, a ono?

Widziałem kiedyś podczas mszy dla dzieci, jak któreś przyprowadziło ze sobą pieska. I pies stał pośrodku kościoła, a wszyscy, ale to wszyscy zaczęli na niego patrzeć i byli trochę zbiti z tropu. Mały, czarny kundelek rozglądał się ciekawie i merdał ogonem. W końcu najstarszy ksiądz, który sam ma psa, wyszedł z konfesjonafu, gwizdnął na kundelka i wyprowadził go na zewnątrz.

Wnioski? Owca w galerii pomysł średni. Owczy życiorys był nawet śmieszny. Ulotki antymięsne – zbyt walczące jak dla mnie.

Ale fotografie!? Cymes!

Maciej Cholewiński

Cytaty pochodzą z katalogu wystawy – do pobrania na stronie Atlasu Sztuki.

Gdy rozmawiałem z pewnym krakowskim krytykiem i poetą o najnowszym tomie wierszy Rafała Gawina, powiedział: „Teraz będzie tak coraz częściej”. Chodziło mu o dwujęzyczność zbioru *Wycieczki osobiste / Code of Change*. Poezja młodego i średniego pokolenia budzi bowiem zainteresowanie czytelników zagranicznych. W notach biograficznych polskich twórców już dawno zagościły informacje o tłumaczeniach na inne,

niekiedy wcale liczne języki. Ale uwagę krakowianina jestem skłonny potraktować także metaforycznie. Odnoszę ją również, a może głównie – do poetyki i tematyki wierszy znanego w Łodzi twórcy i krytyka, redaktora „Arterii”.

Zbiór Gawina jest propozycją tyleż fascynującą i ciekawą, co – momentami wręcz nużącą. Mam wrażenie, że to paradoksalny skutek wielkiej językowej sprawności Gawina, która daje nieprzewidywany przezeń efekt: monotonii powtarzania się chwytów i obrazów, aż poza granice akceptacji odbiorcy (skromniej: mojej akceptacji).

W posłowiu do tomu Marcin Orliński niedwuznacznie sugeruje, że Gawin „osiągnął wystarczająco dużą świadomość językową, by pisać ciekawe i niebanalne wiersze”. A jeśli dodać do tego „rozeznanie w sprawach i sprawkach współczesnego świata” – sukces gotowy. Zgoda! To prawda potwierdzona ponad czterdziestoma utworami! Tyle że nie dają one efektu to mu, nie są spójną, wielowątkową opowieścią, która powinna być wysłuchana od początku do końca. Wiersze te, czytane osobno, mogą wręcz porywać: językowym humorem i inteligencją skojarzeń, umiejętnością kontrapunktowania tego, co wzniosłe, przejmujące z tym, co banalne, trywialne. Gawin świetnie słyszy polszczyznę, gra związkami frazeologicznymi, banalnymi powiedzeniami, cytatami, parafrazami, aluzjami. Jest wyjątkowo wrażliwy na melodię języ-

zka. To naprawdę wiele, to świetny warsztat! Gawin jawi się jako staranny i twórczy zbieracz różnych żywiołów mowy, uwikłanej w historię, media, dyskurs polityczny. Jego wiersze to zajmujące, dowcipne kolaże fragmentów rozma-

itych językowych porządków i ich (nad)użyć. Widać w tym szkołę barbarzyńskiego „bruLionu” przełomu lat 80. i 90. ubiegłego wieku, a spoza niego – warsztat poetycki Nowej Fali. Twórczo, autorsko przekształco-

ny. Kapitałny pomysł na wiersze. Niestety, powtórzę – nie na tom. Bo gdy poszukać ciągłości „narracji”, złożonej z tych językowych rebusów i fajerwerków – okaże się, że wszystkie one nie budują jakiejś wewnętrznej dramaturgii. Te wiersze to oderwane reminiscencje dzieciństwa, marzeń i spełnień, także erotycznych, lektur, a ponad wszystko: zapis stanu doraźności bycia w „teraz”, w chaosie zdarzeń, w zdesakralizowanym świecie, w pytaniu o to, co zrobić z wolnością? Mało? Sądzę, że mało. Od Gawina chciałoby się oczekiwać więcej niż tylko inteligentnej i warsztatowo sprawnej powtórki z tego, co już znamy. Zasluchany w języku, zanurzony w jego niuansach – powtarza klisze, jakby nie zależało mu na czymkolwiek więcej ponad pojedynczą anegdotę. Umie zdyscyplinować wiersz – ale nie potrafi (a może jednak nie chce?) zbudować opowieści. Czy naprawdę „teraz to będzie tak coraz częściej?” Naprawdę nie można wykroczyć poza udany dowcip, poza chwyt?

Wycieczki osobiste to nie podróż, lecz zbiór migawek. Nie ratują ich tłumaczenia na angielski. Czytelnik Szekspira nie jest zazwyczaj czytelnikiem Mickiewicza. Fraza „Nikt nie woła” nie ma takiej siły w wersji angielskiej, jaką ma po polsku.

Rafał Gawin, *Wycieczki osobiste / Code of Change*, tłum. Marek Kazmierski, OFF_Press, London, U.K., 2011.

Zbieracz

► Tomasz Cieślak

Trudno się dziwić, że staramy się, by remont jak najmniej odbijał się na naszych działaniach artystycznych. Wszystkie zespoły pracują nad utrzymaniem czy też doskonaleniem kondycji. I będą także realizować nowe zadania, by w przyszłości jak najszybciej można było przystąpić do tworzenia stałego repertuaru. Widzowie też powinni otrzymywać sygnały, że w operze nie porzucamy tylko na poprawianiu teatralnej infrastruktury. I że ciągle gramy. Jasne jednak jest, że musimy się ograniczać do skromniejszych prezentacji lub wersji koncertowych znanych tytułów, bo poza siedzibą trzeba się dostosować do warunków nowych dla

OPERACJA (8)

nas miejsc, np. Teatru im. Jaracza, klubu Wytwórnia czy Teatru Muzycznego. Potwierdzeniem tej sytuacji są nasze najnowsze produkcje: „Hiszpańskie fascynacje” i „Madama Butterfly” Pucciniego, które nie zaspokajają do końca naszych ambicji. I dlatego występujemy z nowymi propozycjami pozwalającymi się pokazać w pełni naszych możliwości i w nowych miejscach. Najpierw przygotujemy więc wielki koncert w kościele św. Mateusza, który może zmieścić tysiąc osób. Wykonamy Stabat Mater w wydaniu kilku kompozytorów. A 3 maja br. wystąpimy ze specjalnym koncertem z okazji 80-lecia urodzin wybitnego polskiego kompozytora Wojciecha Kilara, twórcy nie tylko znakomitej muzyki filmowej, ale także religijnej i obfitującej w wątki narodowe. Wykonamy utwory: „Bogurodzica”, „Missa Pro Pace” i „Victoria”. Zaakceptowali ten pomysł pani wojewoda i pan marszałek, gdyż z charakterem koncertu świetnie współgra niezwykle ważny dla Polaków termin – rocznica uchwalenia Konstytucji. Rozmowy związane z realizacją tego pomysłu są w 80 proc. zaawansowane. Przygotowania zaś będą nas długo mobilizować i inspirować. To byłyby te mocne akcenty w naszej działalności w okresie remontu, a zwieńczeniem naszych starań byłaby premiera z prawdziwego zdarzenia. „Faust” Gounoda w reżyserii Waldemara Zawodzińskiego, który inscenizował wielkie widowiska, m.in. w Hali Stulecia we Wrocławiu. Spektakl będzie wystawiony w sali widowiskowej nowego, otwartego 24 lutego budynku Międzynarodowych Targów Łódzkich. Piękna, nowoczesna sala dysponuje wspaniałym zapleczem. Chcielibyśmy zagrać to przedstawienie dwa, trzy razy, a potem przenieść do stałego repertuaru. Budowa sceny, dekoracji o wielkich gabarytach i wzniesienie widowni musi sporo kosztować. Ale taki mocny akcent promocyjny miastu i regionowi się należy. W postaci widowiska, jakiego w Łodzi dotąd nie było. W targowej sali mieści się sześć tysięcy ludzi, gdyby był jakikolwiek problem z dźwiękiem, możemy ograniczyć się do czterech

albo nawet trzech tysięcy widzów. Tam dysponować będziemy odpowiednimi warunkami, przede wszystkim wskazaną dla opery wysokością ścian i bogatym zapleczem oraz garderobami z prawdziwego zdarzenia. Elektronikę zainstaluje ktoś na nasze zamówienie, także system oświetlenia, trzeba też skonstruować i ustawić dekoracje odpowiedniej wielkości. Parkingi już są. W ten sposób pokażemy, że otwiera się nowe miejsce dla wielkich prezentacji oper czy innych widowisk artystycznych z wyjątkiem koncertów estradowych, które sprawdzają się w Atlas Arenie. Stworzymy nową jakość, jeśli się oczywiście uda. Już musimy ruszać z przygotowaniem dekoracji, by zdążyć na czas, tj. na pierwsze dni września br. Warto sobie przy tym uświadomić, że aż przez tydzień będą instalowane wszystkie urządzenia do „Fausta”. Ale warto. Dotąd nie mieliśmy szans na tak wielkie przedsięwzięcia. Staniemy obok Wrocławia czy Warszawy w rządzie oper o możliwościach inscenizacyjnych poza własnym budynkiem i będziemy mogli zapraszać do nas Łódź i region. Pamięamy

przy tym, że po Euro 2012 będzie otwarta autostrada do Warszawy, co pozwoli oglądać nasze produkcje wielu ludziom także spoza regionu. Pokażemy się więc Polsce po raz pierwszy od wielu lat. I choć to będzie dużo kosztowało, mam nadzieję, że sobie z tym poradzę. Koncerty w kościołach też powinny mieć niezwykłą atmosferę...

A jak duże to przedsięwzięcia w sensie logistycznym, może świadczyć fakt, że wszelkie przygotowania muszą wiązać się z dużym wyprzedzeniem. Najpierw trzeba wypożyczyć nuty, za niemałe pieniądze. A jednocześnie z przygotowaniami trzeba uruchomić system reklamy, sprzedaży biletów itd. Na wielką skalę. Owszem, kiedyś Teatr Wielki prezentował kantatę Orffa „Carmina Burana” poza siedzibą, ale widowisko zorganizowano na skalę placu Dąbrowskiego. Chciałbym, by się udało, by wszyscy zorientowali się, że warto było ciężko pracować. Potem przeniesiemy „Fausta” na scenę po remoncie, ale nowe dekoracje będą dostosowane do jej gabarytów...

• KSIĄŻKI NADESŁANE • KSIĄŻKI NADESŁANE • KSIĄŻKI NADESŁANE •

Marzena Bomanowska, „7 rozmów o Katarzynie Kobro”. Projekt graficzny – Jakub Stępień. Muzeum Sztuki w Łodzi, 2011.

□ *Wśród rozmówców łódzkiej dziennikarki znaleźli się m.in.: Zenobia Karnicka – znawczyni biografii i twórczości Kobro, Georg von Kobro – siostrzeniec rzeźbiarki i artysta Józef Robakowski. Autorka dotarła również do Ryszarda Rudawego, który w 1947 r. był protokolantem na sprawie sądowej o pozbawienie Kobro praw rodzicielskich.*

Poznajemy losy awangardowej rzeźbiarki i jej rodziny, m.in. dowiadujemy się, że ubierała się ekscentrycznie i uważana była za osobę dziwną. Zamysł autorki był taki, by pokazać, jakim Kobro była człowiekiem, a nie zagłębiać się w jej twórczość – dlatego w książce niewiele jest o tym, na czym polegała wartość tej sztuki. Zamieszczono reprodukcje znanych i nieznanych zdjęć Kobro i osób z jej rodziny, a także różnych dokumentów.

Jacek Kusiński (fotografie), **Ryszard Bonisławski, Maciej Janik: „Księga fabryk Łodzi”.** Wydawnictwo Jacek Kusiński, Łódź 2009.

□ *Książka nagrodzona Złotym Ekslibrisem jako Najlepsze Wydawnictwo Albumowe o Łodzi. Zestawienie fotografii współczesnych z archiwalnymi pokazuje, jak wiele się w Łodzi zmieniło od czasu jej rozkwitu jako miasta przemysłowego. Każde zdjęcie fabryki opatrzone jest rysem historycznym. Obiekty zaprezentowane są alfabetycznie, według nazw ulic i obejmują zarówno te istniejące, jak i już rozebrane. Tom liczy niemal 500 stron, zawiera indeks osób, firm i zakładów.*

Magdalena Cybulska „Rusałka żałobnik”. Wydawnictwo Astra, Łódź 2011.

□ *Łódzka poetka, związana z Grupą Literacką „Centaur” i Kołem Młodych przy Związku Literatów Polskich w Łodzi, wydała drugi tomik wierszy. Na obwołucie tłumaczy, jak one powstają: „Lubię obserwować świat. Świat przyrody i ludzi, uważnie łowić jego odcienie, detale, dźwięki, zapachy. (...) Próbuję uchwycić to, co kruche i ulotne”.*

Rozmowy o kinie

Przemysław Glajzner*

Festiwal Krytyków Sztuki Filmowej „Kamera Akcja” to jedyne wydarzenie w Polsce poświęcone ich działalności. Organizowany jest przy wsparciu merytorycznym Instytutu Kultury Współczesnej Uniwersytetu Łódzkiego, gdzie znajduje się jeden z dwóch „oddziałów” filmoznawstwa w naszym kraju. Głównym celem festiwalu jest tworzenie miejsca wymiany poglądów o sztuce filmowej, kształtującego i wpływającego na adeptów krytyki filmowej. Dla młodych filmoznawców z całego kraju „Kamera Akcja” stała się ważnym wydarzeniem, które pozwala na konfrontację ich poglądów z poglądami doświadczonych krytyków. Efektem dwóch pierwszych edycji festiwalu jest powstanie branżowej platformy komunikacyjnej pomiędzy filmoznawcami z całej Polski – „Akcja Filmoznawca”.

Współpracujemy z większością ośrodków filmoznawczych w Polsce, integrując środowisko teoretyków kina oraz budując i konfrontując poglądy naukowców, krytyków, widzów i artystów. Nie oznacza to jednak, że wydarzenie zamknięte jest na innych odbiorców. Festiwal skierowany jest do widzów ciekawych współczesnego kina, a przede wszystkim chcących wziąć udział w dyskusji.

„Kamera Akcja” wpisała się w kulturalną mapę Łodzi. Podczas ostatniej edycji gościliśmy ponad 5500 widzów. Efektem znakomitej fre-

kwencji oraz dużego zainteresowania ideą festiwalu jest nominacja do nagrody „Punkt dla Łodzi 2011” w kategorii wydarzenia.

W części filmowej imprezy prezentujemy produkcje zauważone i docenione przez krytyków na polskich i światowych festiwalach. W formie retrospektyw często powracamy do dzieł najważniejszych twórców XX wieku. Pokazujemy tylko takie filmy, które nie pozwalają o sobie zapomnieć, rodzą polemikę i wywołują emocje. Pamiętamy również o rodzimym kinie. Corocznie zapraszamy kilku reżyserów do wzięcia udziału w panelach dyskusyjnych oraz w rozmowach po projekcjach. O współczesnej krytyce corocznie debatujemy na panelach dyskusyjnych wspólnie ze znakomitymi gośćmi. Przed rokiem wśród nich znaleźli się między innymi Maria Kornatowska i Tomasz Raczek.

W tym roku (22-25 III) znów spotkamy się na projekcjach i porozmawiamy o kinie. Zaplanowano sześć bloków filmowych z pokazami: współczesnych filmów australijskich, produkcji kobiet-reżyserek, kina eksperymentalnego, fabularnych debiutów mistrzów współczesnego kina, obrazów Bartosza Konopki oraz najgłośniejszych dokumentów ostatniego roku.

* dyrektor Festiwalu Krytyków Sztuki Filmowej „Kamera Akcja”

Wykropkowana Piotrkowska

Na wystawę „ASP Rocznik 2011” w Centralnym Muzeum Włókiennictwa trudno trafić, jednak warto spróbować – nagrodą będzie przyjemność oglądania w większości bardzo udanych studenckich dyplomów.

Ekspozycję zdominowała sztuka użytkowa na naprawdę niezłym poziomie. Są przykłady współdziałania sztuki z przemysłem: choćby projekty płytek przygotowane we współpracy z Ceramiką Paradyż, a do tego inspirowane Łodzią. Łukasz Dytrych zaproponował płytki dla EC1 – białe z rozrzuconymi prostokątnymi elementami, głównie szarymi i czarnymi. Katarzyna Bajer – również białe, dekorowane wypukłymi czarnymi kropkami i kółkami (tu i ówdzie czerwonymi). Wzór, który kropki tworzą, nie jest przypadkowy – to układ budynków przy ulicy Piotrkowskiej...

Karolina Bartoszczyk obmyśliła projekt systemu komunikacji wizualnej dla przychodni, gdzie pacjenta „naprowadza” nie tylko kolor, ale i faktura ścian. Tu też dominuje biel – czy to już nowa moda we wnętrzarstwie?

Dla odmiany filcowe (filc ciągle trendy!) poduszki, lampy, dywaniki Pauliny Żukowskiej-Polonis mają mocne, energetyczne kolory. Ale już Aleksandra Richert, również stosująca filc, wraca do stonowanych bieli, szarości, czerni. Dekoracje jej stor, poduszek i lamp wykonane są w prosty a efektowny sposób (wycięte w filcu

trójkąciuki układające się w delikatny folklorystyczny wzór, a pod spodem inna tkanina). Bardzo eleganckie.

Prace Katarzyny Ditrich-Paturalskiej można traktować zarówno jak dzieła sztuki, jak i przedmioty dekoracyjne. To ścianki z pleksi z wyżłobionymi wewnątrz liniami. W ramach wokół kryją się diody podświetlające wyżłobienia – efekt jest intrygujący.

Nowe technologie zainspirowały Kamilę Jarecką – wykonała tkaniny z wzorami 3D, które trzeba oglądać w specjalnych okularach. Dobra zabawa; słabość projektu polega wyłącznie na tym, że bez okularów nie da się wytrzymać w pomieszczeniu z takimi dekoracjami. Sylwia Magnucka wymyśliła za to książkę dla dzieci ze sztywnych kart, dających się składać na podłodze jak puzzle.

Zdaje się, że profesorowie podpowiadają studentom, by inspirowali się tym, co lokalne i próbowali projektować na lokalny rynek (i zdaje się, że to dobry pomysł). Stąd m.in. Mileny Pawlik mała architektura na szlak konny, z którego przecież ma słynąć Łódzkie. Wiaty, ławki, stoły, koniowiązy wykonane są z prostych drewnianych bali.

Nie zabrakło również pomysłów „inżynierskich”. Błażej Podkówka wykonał na przykład projekt pionizatora z funkcją podnośnika – idealne rozwiązanie dla osób, które nie mogą sa-

modzielnie stać i poruszać się. Jak widać, artyści wykształceni w ASP mogą nie tylko umilać nasze życie, ale również je ułatwiać.

I na koniec perełka – przejaw inteligentnego poczucia humoru Magdaleny Paszkiewicz. To elementy biżuterii nawiązującej do części ciała. Choćby „Cebulki do włosów” – spinki dekorowane mosiężnymi cebulami, „Koronka na zębach” – posrebrzana koronkowa nakładka, albo „Kurze łapki” – miedziane sztuczne rzęsy nakładane tam, gdzie zwykle robią się zmarszczki. Dyplomantom można tylko pogratulować.

Wygląda na to, że łódzka akademia designem stoi. Może to właściwy kierunek – w ciągu, powiedzmy, dekady uczelnia może opuścić zaledwie kilku wybitnych przedstawicieli sztuki wysokiej, za to dobrych projektantów – całe rzesze. To oni bardziej niż malarze i rzeźbiarze wpłyną na nasze życie – będą w przyszłości decydowali

o tym, jak mają wyglądać przedmioty, którymi się otaczamy. Dlatego warto przyrzeć się ich początkom.

PS Oczywiście nie opisałam wszystkich godnych zauważenia prac, tym bardziej że przeoczyłam drugą część wystawy – a to z powodu braku widocznej informacji, że ona istnieje... Stąd prośba do przedstawicieli akademii: korzystajcie, proszę, z bogactwa talentów, które macie do dyspozycji – kształćcie przecież m.in. specjalistów od komunikacji wizualnej – i dajcie widzom szansę na bezproblemowe dotarcie do Waszej wystawy oraz obejrzenie jej w całości.

ATN

„ASP Rocznik 2011” – wystawa w Centralnym Muzeum Włókiennictwa, do 4 marca

Tomasz Sobieraj, z cyklu *Obiekty banalne* – wystawa w Galerii FF (do 24 III)

Witamy was, chamy!

Uprzedzam, że będą tzw. brzydkie słowa. Będą, ponieważ chcę wrócić do koncepcji, o której kiedyś już mimochodem wspomniałem. Otóż zamiast mozolnie organizować festiwale czterech kultur (zresztą dawno minionych), Łódź powinna zabrać się za coroczny Festiwal Jednego Chamstwa Międzynarodowy. Ba – światowy!

Powodów jest kilka. Pierwszy to taki, że chamstwa jest na świecie więcej niż kultury. Zauważmy, że w tramwaju na widok rozpartego łysola z piwem w łapie każdy mruknie „Ale chamstwo!”. Ale na widok chudziny w okularach, czytającego książkę, nikt nawet nie pomyśli: „Ale kultura!”. Powód drugi: chamstwo nie jest w żaden sposób zagospodarowane. Chodzi samotnie, bezpiecznie i czuje się niedowartościowane. Chamstwu smutno jest więc oraz jakoś tak bezideowo. Zauważmy, że do niedawna w podobnej sytuacji byli kibole. Wszyscy unikali ich jak ognia, dopóki ktoś nie dopatrzył się w kibolstwie wielu cennych a niedostrzeganych wartości. Dowartościowani kibole szybko stali się patriotami, zaczęli chodzić na pielgrzymki, a nawet pisać i skandować wiersze z prawdziwymi rymami, np. „matole – kibole”, co słyszeliśmy w relacjach telewizyjnych. Ich wielki potencjał został ukierunkowany i przyniosło to pożądane rezultaty. Każdy przyzna, że kibol zajęty pisaniami wierszy jest lepszy od kibola zajętego kopaniem przechodnia.

Podobnie jest z chamstwem. Należy je skanalizować i wykorzystać promocyjnie. Odrobina wysiłku i już rysuje się przed nami piękny obrazek...

Lotnisko na Lublinku. Przed wejściem – gospodarze z transparentem „Witamy was, chamy!”. Oto ląduje samolot. Echo niesie z hali odpraw znajome słowiańskie „...twoju mać!” Tak, to chamy rosyjskie, niektóre z dalekiej Syberii, chłopcy i baby proste, szczerze, po chamsku obejmujące łódzkich oficjeli... Następny samolot, słysząc „oh, shit!”, „fuck!!!” (znaczenie do sprawdzenia w Internecie). Brytyjczycy i Amerykanie! Na dworcu „Kaliskim” czwórkami wysiada z pociągu chamstwo niemieckie. Liczna wielojęzyczna grupa to reprezentacja chamstwa ze strefy Schengen. Okrzykom powitalnym nie ma końca. Wszyscy są wzruszeni. Nareszcie nie muszą kryć się ze swoim charakterem i nawykami! Ktoś ich docenił, podał pomocną dłoń, zaprosił. I tym dobroczyńcą jest Łódź.

A co na festiwalu? Wszystko! Full wypas! Przegląd

filmów im. Nikodema Dyzmy pod hasłem „Chamstwo w kinematografii”. Stronę polską reprezentują ekranizacje „Chama” Orzeszkowej oraz „Kordiana i chama” Kruczkowskiego. Można też zorganizować konkurs o nagrodę Złotej Dyzmy („ten” Dyzma to se mogom mówić te kulturalne, dla normalnego chamstwa jak coś się kończy na „a”, to je rodzaju żeńskiego, poniali?). Są seminaria naukowe: „Chamberlain, Chamfort, Champollion i inni – wpływ na rozwój cywilizacji”. Teatr Nowy wystawia „Chamleta”. Spektakl sponsoruje wytwórnia wędlin „Polish Ham”. Kto wie, może w Łodzi zostanie wyłoniony najpiękniejszy, uniwersalny bluzg świata, na przykład „Fuck twoju mać!”?

A na ul. Piotrkowskiej non-stop trwają zabawy plebejskie dla szerokich mas – chamskie oczywiście, co wcale nie jest taką nowością, jak mogłoby się wydawać. Konkursy: kto pierwszy nie ustąpi miejsca staruszce w tramwaju? Kto w ciągu godziny rzuci na chodnik najwięcej petów? Czy pies najęściej zapaskudzi trawnik? Kto od

rana do wieczora zabazgrze sprejem najwięcej czystych ścian?

Spójrzmy prawdzie w oczy. Kultura to strumyczek, chamstwo to morze. Pora to morze wykozystać. Czemu oglądamy amerykańskie kryminały czy westerny? Bo o chamstwie są, tyle że chamstwo stoi tam po stronie dobra (nikt mi nie powie, że np. taki Brudny Harry to wzór kultury). Opera operą, książka książką, ale fascynuje nas, jak to się wali kogoś w mordę, bluzga w dialogach i gasi niedopałek w kawie wroga. Ilu z nas, mając do wyboru obejrzenie „Kiepskich” albo wysłuchanie koncertu dodekafonicznego wybierze koncert? No ilu? Tylko szczerze!

Chamstwo zagospodarowane, ujęte w ramy festiwalu – zacznie kulturalnieć i cywilizacyjnieć. Dzięki nam. A my będziemy mogli zaśpiewać „We are the cham-pions!” i rzucić wolne od świętoszkowatych naleciałości, zrozumiałe dla wszystkich hasło: „Łódź jest zaję.ista”!!!!

Bo jest!

Michał B. Jagiełło

Foto: Małgorzata Szafrąńska, z cyklu *Łódź jest kobietą*

► Tomasz Krakowiak

M ało kto wie, że przy ul. Franciszkańskiej 47 w Łodzi znajduje się Wydawnictwo Fonograficzne Dalmafón. Przez dwadzieścia lat działalności wydało ponad sto płyt artystów o ogólnopolskiej randze. Firma specjalizuje się w dość niszowym nurcie zwanym „krai-
ną łagodności”. To określenie stylu i typu wrażliwości charakterystycznych dla kręgu piosenki poetyckiej, autorskiej, turystycznej, studenckiej czy kabaretowej. Nazwa nurtu została zaczerpnięta z tekstu piosenki Wojciecha Bellona „Pieśń łagodnych” z repertuaru Wolnej Grupy Bukowina.

Dalmafón współpracuje z najlepszymi studiami nagrań, zleca mastering, projektuje okładki. Ta muzyka nie ma masowego odbiorcy, dlatego na pytania o ogólnoswiatowy kryzys założyciel wydawnictwa Marek Sztandera odpowiada: – *My od początku jesteśmy w kryzysie i jakoś dajemy sobie z tym radę.* Producent narzeka jednak na praktyki internautów: – *Internet jest poważnym zagrożeniem dla branży, umożliwia darmowe pobieranie plików muzycznych. W takiej sytuacji nasze produkty mogą zainteresować wyłącznie kolekcjonerów, którzy chcą mieć płytę w pudełku z okładką* – mówi.

Wśród wykonawców Dalmafónu są m.in.: Stare Dobre Małżeństwo, Wolna Grupa Bukowina, Federacja, EKT Gdynia, Bez Jacka, Piotr Bukartyk, Marek Gałązka, Andrzej Garczarek, Leszek Kopec czy Jan Wołek. Łódź i region w ofercie wydawnictwa reprezentują Andrzej Poniedziałki i Elżbieta Adamiak z Łódzkiej Piwnicy Artystycznej Przechowalnia, Andrzej Koczewski, a także zespoły: Przejście, Dixie Friends, Nijak, Trzeci Oddech Kaczuchy, Małgorzata Zwierchowska oraz – mocno kiedyś związani z Łodzią – Olek Grotowski i Jacek Kleyff. W ofercie firmy znajdują się także koncerty na DVD oraz śpiewniki. Najlepiej sprzedają się publikacje związane ze Starym Dobrym Małżeństwem. W planach wydawniczych jest edycja koncertu Olka Grotowskiego i Małgorzaty Zwierchowskiej (zarejestrowanego 8 marca 2010 r. w Teatrze Małym w Manufakturze) oraz płyty zespołów Słodki Całus od Buby i Do Góry Dnem, a także kolejna płyta Marka Andrzejewskiego z Federacji.

Firma powstała dwie dekady temu, aby wydawać płyty Starego Dobrego Małżeństwa. Marek Sztandera poznał muzyków SDM w latach 80. w czasie swojej działalności w Studenckim Radiu Żak. Zaczął współpracować z zespołem jako road manager, organizował koncerty i wydawał kasy (początkowo pod szyldem Agencji Artystycznej EMES). W 1992 roku, podczas trasy koncertowej pojawił się pomysł na założenie wydawnictwa fonograficznego. Skrzypek Wojciech Czemplik wymyślił nazwę Dalmaton, na cześć swojego dalmatyńczyka. Nazwa nawiązywała też do popularnej w latach 90. wytwórni płytowej Pomaton. Krzysztof Myszkowski, lider zespołu, zaproponował, by końcówkę „ton” zmienić na „fon”. Do logo trafił wizerunek dalmatyńczyka. Sporo zmieniło się, gdy w 1997 roku Stare Dobre Małżeństwo przeszło do dużej wytwórni EMI. Dalmafón zachował swoją nazwę, rozszerzył profil wydawniczy na inne zespoły, zmieniło się także logo i od tej pory symbolem firmy jest tylko głowa psa.

Dalmafón wciąż organizuje koncerty Starego Dobrego Małżeństwa na terenie Łodzi. Najbliższy – 3 marca w Filharmonii Łódzkiej.

Razem czy osobno?

Janina Perlińska-Szebesta

W tym sezonie ten dylemat nie istnieje. Kołnierzyk, pełniący dotąd rolę uzupełniacza stroju, odzyskawszy autonomię doskonale odnajduje się w meandrach modnych trendów – także w wersji solo. Ten znany minidetale zyskuje nowy wymiar za sprawą materii, z jakich jest spreparowany (brokaty, koraliki, ćwieki, skóra). Działa jak najbardziej unikatowa biżuteria. W wersji retro czy jako rockandrolowe akcesorium niezmiennie intryguje. Zmienia nastrój kreacji – można w nim wyglądać nobliwie lub awangardowo, odjazdowo. Bardzo skromnie, odważnie i... seksownie. Takie niby nic, a ma zdolności magiczne. W każdym kontekście odnajduje się wyśmienicie. To propozycja na co dzień i od święta, także na szaloną imprezę. Luksus tego detalu sprawia, że warto go mieć...

Łódzki Savoy

Jak wiadomo, wiek XIX był dla Łodzi okresem wzmożonego rozwoju przemysłu i handlu. Przybywali liczni kupcy, finansjści, komiwojażerowie, zespoły artystyczne itp. Wielu przedsiębiorczych łódzian, dostrzegając możliwość zrobienia dobrego interesu, zdecydowało się na otwarcie zajazdów i hoteli.

W początkach XX w. wymagania klientów znacznie wzrosły i wiele starych hoteli pospiesznie zmieniało wystrój i wyposażenie. Jednocześnie nastąpiły duże zmiany w przestrzennym zagospodarowaniu miasta, jego centrum przesunęło się w sąsiedztwo dworca kolejowego. Przyjezdni chcieli teraz szybko i bezpiecznie trafić do hotelu i znaleźć w nim odrobinę wygod, wielkomiejskiej rozrywki oraz namiastkę domowego ciepła.

W latach 1910-13 nastąpił w łódzkim hotelarstwie prawdziwy przełom. Wzniesiono trzy duże, nowoczesnie wyposażone hotele, a w tej trójce znalazł się Savoy, najwyższy wówczas hotel w Polsce, nazywany „łódzkim drapaczem chmur” – liczył przecież... siedem pięter. Projekt hotelu na zlecenie Salomona Ringera wykonali architekci Franciszek Chełmiński i Romuald Miller. Zbudowano go przy ówczesnej ul. Krótkiej 4 (obecnie ul. Traugutta), w rekordowym czasie – w ciągu dwóch lat. Jesienią 1912 r. przyjęto pierwszych gości, a zachwycony korespondent warszawskiego tygodnika „Świat” E. Krajewski opublikował artykuł „Europa w Łodzi”; nie szczędził w nim pochwał i kwiecistych opisów: *... Łódź pod żadnym względem nie ustępuje Europie, a pod niektórymi nawet przewyższa ją. A stało się to za sprawą świeżo otwartego hotelu Savoy, hotelu urządzanego według ostatniego słowa komfortu i techniki, mogącego zadowolić najwybredniejsze nawet gusta swej klienteli, a pozostającego pod kierunkiem p. Br. Żelechowskiego; Każdy numer (pokój) nie sprawia wrażenia hotelowego, to nie zimne, szablonowe, sadzą-*

ce się na krzykliwy choć tandetny przepych numery naszych dotychczasowych hoteli – to miły, przyjemny zakątek, przypominający niejednemu z podróżnych dalekie ognisko domowe.

Czym mógł Savoy imponować? Głównie nowoczesnością – elektrycznym oświetleniem, telefonami, bieżącą wodą w pokojach (ciepłą i zimną), centralnym ogrzewaniem, windą, systemem komunikowania się ze służbą itp. Dla wygody gości oddano dużą kawiarnię, cukiernię, restaurację, czytelną i salę z 18 stołami bilardowymi. Mimo wspaniałych urządzeń i kosztownego wyposażenia, ceny nie były wyższe niż w innych hotelach.

Warto przypomnieć, że otwarcie dużej hotelowej kawiarni połączono z balem sylwestrowym 31 XII 1912 r., który był jednocześnie okazją do zebrania pieniędzy na rzecz gimnazjum polskiego w Łodzi. 24 stycznia 1914 r. przedstawiciele miejscowej cyganerii literackiej i artystycznej utworzyli w hotelu kabaretową „Redutę Śmiechu”, a w marcu stały kabaret „Bi-Ba-Bo”.

Wybuch wojny światowej spowodował zastój w interesach, właściciele Savoyu ratowali się przed plajtą, wynajmując pokoje okupacyjnym oficerom i różnym „wojennym rozbitkom”. Wśród gości tego typu znalazł się austriacki pisarz Józef Roth (1894-1939), który, wracając z rosyjskiej niewoli, zatrzymał się w Łodzi. Wyniesione z tego pobytu wrażenia stały się kanwą powieści „Hotel Savoy”. W 1945 r. hotel stał się raz jeszcze domem dla wszystkich, którym los udaremnił powrót w ojczyście strony. Zamieszkiwali tu aktorzy, dziennikarze, literaci i plastycy. Z inicjatywy Jana Brzechwy hotelowa kawiarnia zaczęła spełniać rolę kabaretu i klubu literackiego, nazywanego Klubem Pickwicka. Ozdobą ścian były karykatury i dowcipne rysunki autorstwa znanego rysownika Jerzego Zaruby.

Upaństwowiony hotel z każdym rokiem tracił jednak znaczenie oraz resztki wykwintnego wyposażenia. Dziś możemy podziwiać jedynie pozostałości dekoracji fasady z dużymi miedzianymi pawiami wokół okna pierwszego piętra (symbol piękna i zamożności).

Ryszard Bonisławski

W Rzgowie

► Maria Sondej

Niewielki Rzgów prawa miejskie otrzymał w 1467 roku od Kazimierza Jagiellończyka, utracił je po upadku powstania styczniowego. Od 1 stycznia 2006 roku znowu jest miastem.

Z odzyskaniem zaszczytnej miana koresponduje wygląd budynku Urzędu Miasta i Gminy, który dwa lata temu został wyremontowany. Teraz jest wizytówką Rzgowa. Tu mieszczą się wszystkie biura, archiwum urzędu i Sala Ślubów, w której odbywają się także posiedzenia Rady Miasta.

Bogatsi od Łodzian

Do Rzgowa kursuje z Łodzi miejski autobus nr 50. – *Zabiegaliśmy o to połączenie i je współfinansujemy, bo wielu mieszkańców dojeżdża do pracy w Łodzi i w „Ptaku”* – mówi wiceburmistrz Jadwiga Pietrusińska.

Centrum Handlowe Ptak (niedługo będzie znacząco rozbudowane) oraz Centrum Handlowe Polros tworzą jedno z największych w Polsce miejsc handlu detalicznego i hurtowego. W gospodarce gminy ważne miejsce zajmują firmy branży motoryzacyjnej, budowlanej i spożywczej. To dzięki nim wszystkim dochody gminy są wysokie: wynoszą niemal 2000 zł na głowę mieszkańca, dużo więcej niż w Łodzi (1312 zł). Trzeba przyznać, że Rzgów potrafi zrobić z tych pieniędzy użytek. W ostatnio opublikowanym „Rankingu samorządów zrównoważonego rozwoju 2011” zajmuje wysoką, 23. pozycję w kategorii gmin miejsko-wiejskich. Corocznej

oceny dokonuje Wydział Administracji i Nauk Społecznych Politechniki Warszawskiej, opierając się na niezależnych danych GUS.

Rzgów stanowi najbardziej zurbanizowaną część gminy, tu są zlokalizowane urzędy, banki, hotele, liczne sklepy. Miejskowy kościół parafialny z 1630 roku wpisany jest do rejestru zabytków, a wiele obiektów znalazło się w ewidencji konserwatorskiej. Na terenie Rzgowa działa Gminny Ośrodek Kultury oraz biblioteka publiczna, jest dobrze utrzymany stadion sportowy. Od 16 lat ukazuje się lokalny miesięcznik Rady Miejskiej – „Nasza gmina”. Pełni funkcję kroniki i stanowi dla mieszkańców źródło aktualnych informacji. Na szczęście, bo sporo wiadomości podanych przez internetową stronę miasta (www.rzgow.pl) jest nieaktualnych od dwóch, a nawet pięciu lat. Pani wiceburmistrz obiecała, że to się zmieni – cierpliwie czekamy...

Spokojni rodzice

Gmina i miasto Rzgów graniczą z Łodzią, od jej centrum są oddalone kilkanaście kilometrów. Czy bliskość metropolii pomaga czy szkodzi rozwojowi kultury w niewielkiej miejscowości?

– *Pomaga. Wiadomo, że nie powstanie u nas opera czy teatr, takie instytucje mamy w Łodzi. Ale staramy się, żeby mieszkańcy mogli wykazać się kulturalną aktywnością, korzystając także z lokalnej oferty* – twierdzi Wojciech Skibiński, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury. – *Zdaję*

Foto: Archiwum GOK w Rzgowie

Urząd Miasta i Gminy Rzgów

sobie sprawę, że są tacy, którzy nawet nie wiedzą, gdzie się mieści GOK.

A mieści się w starym budynku przy ul. Rawskiej. W planach jest jego nowa siedziba, ma powstać obok dopiero co zbudowanej nowej hali sportowej. W pobliżu zostanie też wzniesiona pływalnia. Kiedy? To zależy od funduszy, teraz jest trudny czas na takie deklaracje.

Nowa hala to obiekt z zapleczem i trybunami, kompleksem konferencyjnym i biurami. Powstał, z pomocą funduszy unijnych, za ponad 14 mln zł. Z udziałem pieniędzy Unii Europejskiej zagospodarowano także park miejski przy Urzędzie Miasta. Hala prawdopodobnie zostanie otwarta wczesną wiosną. W mieście od dawna działa stadion piłkarski, na którym rozgrywa mecze miejscowa trzecioligowa drużyna, od 2010 roku jest orlik dla młodzieży, uprawianiu sportów ekstremalnych służy skatepark.

Tor do wyczynowej jazdy pod gołym niebem na rolkach czy deskorolce cieszy się ogromnym powodzeniem. – *Dzięki temu rodzice wiedzą, gdzie ich dzieci są i co robią* – mówi dyrektor GOK, na razie administrujący tym obiektem. Tu odbywają się ogólnopolskie zawody, a w ubiegłym roku – eliminacje do zawodów europejskich.

Gmina Rzgów współpracuje z gminą Saint

Nicolas du Pelem w Bretanii (Francja), ponadto prowadzi wymianę kulturalną z Hiszpanią i Włochami.

Tańczą, grają i śpiewają

Mimo trudnych warunków lokalowych w GOK sporo się dzieje. – *Staramy się działać w kilku dziedzinach, nie specjalizujemy się w żadnej. Ale mocnym punktem jest zespół pieśni i tańca Rzgowianie* – uważa Skibiński. Zespół istnieje od 1984 r., bardzo szybko zaczął występować za granicą. Rzgowianie z sukcesami tańczyli na międzynarodowych festiwalach folklorystycznych, występowali we Włoszech, Hiszpanii, Holandii, Francji.

Od 2003 roku działa chór Camerata, liczący ponad 20 osób. Założyła go i prowadzi Izabela Kijanka, absolwentka łódzkiej Akademii Muzycznej. Camerata ma w repertuarze ponad 50 utworów dwu-, trzy- i czterogłosowych. Są to pieśni patriotyczne, ale i religijne, gdyż chór uczestniczy także w uroczystościach kościelnych. Często koncertuje poza gminą, bierze udział w rozmaitych konkursach. Z sukcesem. W Rzgowie istnieje też od niedawna młodzieżowa grupa wokalna Sempre Cantare, która w listopadzie, w czasie pierwszego publicznego występu, śpiewała piosenki Anny Jantar.

Młodych wykonawców, przygotowanych przez Wojciecha Skupińskiego, widzowie nagrodzili gorącym aplauzem. Z równie dobrym przyjęciem spotykają się koncerty istniejącej od ponad stu lat Rzgowskiej Orkiestry Dętej. Pręźnie rozwija się dziecięcy zespół taneczny Krasnale. W domu kultury jest pracownia plastyczna, wielu chętnych przychodzi na zajęcia klubu fotograficznego Blenda, panie spotykają się w ramach koła miłośników robótek ręcznych.

– *Cieszymy się, że w dobie dominacji telewizji ludziom chce się wstać z kanapy i coś samemu robić* – mówi pani wiceburmistrz. Jej gabinet zdobią wykonane przez „miłośniczki” serwetki i – okazjonalnie – bombki choinkowe.

Wielcy soliści w małym kościele

Pracownicy GOK liczą na to, że po otwarciu hali będą mogli korzystać z niektórych jej pomocniczych pomieszczeń do prowadzenia prób, a w centralnej części od czasu do czasu będą się odbywać imprezy kulturalne. Bo na razie

w mieście nie ma sali widowiskowej. Koncerty często są w kościele, a od niedawna także w parku miejskim – w powstałym tam „amfiteatrze” latem można organizować występy plenerowe.

– *W tym roku planujemy tam cykl różnorodnych koncertów, realizowany zarówno własnymi siłami, jak i z udziałem gości. By wszystko było jak należy, kupimy profesjonalne nagłośnienie. Mamy już na to pieniądze* – zapowiada Wojciech Skibiński.

Z koncertów odbywających się ostatnio w kościele trzeba koniecznie przypomnieć grudniowy występ Kałudi Kałudowa, tenora należącego do światowej czołówki. Bułgar z pochodzenia, osiadł przed laty w Polsce i uzyskał polskie obywatelstwo. Obok niego wystąpili dwaj soliści Teatru Wielkiego w Łodzi: Dariusz Stachura oraz Mirosław Bednarczyk. Ten drugi jest mieszkańcem gminy Rzgów. Jako solista zaprezentował się także dyrektor GOK – absolwent Łódzkiej Akademii Muzycznej. Za kilka miesięcy Kałudi Kałudow ma ponownie zawitać do Rzgowa.

AGENCJA TURYSTYCZNA WILEJKA

Łódź, ul. Piotrkowska 20, tel. 42 630 68 00, 42 630 60 70

e-mail: wilejka@wilejka.pl
<http://www.wilejka.pl>

KAZIUK- wycieczka do Wilna na tradycyjny jarmark wileński 2-5 marca

PIELGRZYMKA DO KATYNIA I SMOLEŃSKA – 14-16 kwietnia

Majówka na wschodzie:

- **ZOBACZYĆ PETERSBURG I ... (Petersburg – Peterhof – Carskie Sioło) – 30 kwietnia – 6 maja**
  - **SZLAKIEM MICKIEWICZA (Wilno – Kowno – Troki) – 1-5 maja**
- **NIE TYLKO WE LWOWIE (Lwów – Żółkiew – Olesko – Podhorce) – 3-6 maja**
  - **KRZEMIENIEC – TAM GDZIE IKWA PŁYNIE – 3-6 maja**
  - **SZLAKIEM BOHATERÓW TRYLOGII: 1-6 maja**

Promocje:

WYCIECZKA DO PETERSBURGA „BIAŁE NOCE”

(Kowno – Ryga – Talin – Helsinki – Petersburg – Novgorod – Daugavpils – Wilno)

„SZLAKIEM BOHATERÓW TRYLOGII” NIE TYLKO WE LWOWIE

Wyprawy na Wschód

„Przygoda nad Bajkałem” – lipiec/sierpień 2012; Gruzja i Armenia – czerwiec/lipiec 2012

WIZY do Rosji i na Białoruś

TANIE LINIE AUTOKAROWE do Wilna, Druskiennik, Rygi, Petersburga

Profesor

W Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego otwarto wystawę poświęconą dorobkowi prof. Bolesława W. Lewickiego (czynną do końca maja).

Z tej okazji za zgodą autorek i Wydawnictwa Biblioteki PWSFTViT drukujemy fragmenty niewydanej jeszcze publikacji Eweliny Nurczyńskiej-Fidelskiej i Bronisławy Stolarskiej pt. „Szkic monograficzny. Bolesław Włodzimierz Lewicki. Bibliografia” (ukáže się wraz z kolejnym wydaniem wspomnień profesora z obozu w Auschwitz i filmem Grzegorza Królikiewicza o B. Lewickim). Całość powstała we współpracy z Wydawnictwem UŁ.

***

Od początku tj. od 1959 roku, uczestniczył w organizacji, a następnie działalności kin studyjnych. Był przewodniczącym Koordynacyjnej Rady Artystycznej Kin Studyjnych (KRAKS). (...) Był także członkiem Prezydium Okręgu Łódzkiego TWP i przewodniczącym Rady Społecznej Łódzkiego Domu Kultury. Aktywnie działał w Polskim Stowarzyszeniu Filmu Naukowego, Stowarzyszeniu Filmowców Polskich, Federacji Dyskusyjnych Klubów Filmowych. (...)

Praca w szkole filmowej, uczelni, którą tworzył wspólnie z Toeplitzem, Wimmerem, Bohdziewiczem, Cękalskim trwać miała nieprzerwanie przez prawie 25 lat. Tu zorganizował swój pierwszy warsztat naukowy, określił swoją indywidualność i utwierdził pozycję teoretyka filmu. (...)

W 1959 roku zrealizuje Lewicki jedną ze swych najwcześniejszych idei – wprowadzi film na uniwersytet. Zorganizowanie pierwszego w Polsce akademickiego ośrodka filmoznawczego, którym był Zakład Wiedzy o Filmie, utworzony przy Katedrze Teorii Literatury Uniwer-

sytetu Łódzkiego, jest jednym z głównych dzieł jego życia. O charakterze i randze uniwersyteckiej formacji Lewickiego świadczyć odtąd będą jego kolejne naukowe publikacje. Jakby w biografii Profesora nastąpił moment pełnej identyfikacji z własną twórczością naukową, wykrystalizowały się jej tematy, sprecyzował styl. Publikacje te pozostają w związku z uprawianą dydaktyką, z tworzoną świadomie nowym zakresem akademickiej wiedzy – wiedzy o filmie.

Taki charakter – akademicki, podręcznikowy ma przykładowo *Wprowadzenie do wiedzy o filmie*.

Początkowo filmoznawstwo na Uniwersytecie Łódzkim jest specjalizacją przy-polonistyczną. Aktualizują się w ten sposób dawne, sięgające lwowskich czasów zainteresowania. Kształcenie filmoznawcze przyszłych nauczycieli polonistów staje się faktem. Pod kierunkiem Profesora Lewickiego powstają dziesiątki prac magisterskich, jak na filologię przystało, poświęconych przede wszystkim historii polskiego kina. (...) Jednocześnie, preferowana na tym kierunku studiów problematyka związków literatury i filmu nasuwała nowe wnioski, zmuszała do nowych poszukiwań. (...)

Efektom tego stało się dążenie do stworzenia samodzielnego, odpowiadającego dyscyplinie naukowej, kierunku studiów – a więc filmoznawstwa. Powołane w 1975 roku w Uniwersytecie Łódzkim kulturoznawstwo przyniosło taką szansę. Filmoznawstwo stało się na tym kierunku jedną ze specjalizacji. Tej szansy już jednak Lewicki nie zweryfikował, odchodząc w 1978 roku na emeryturę i przekazując swe nie do końca zrealizowane marzenia uczniom. Wykrystalizował wszakże ideę zasadniczą – film jako suwerenny przedmiot badań naukowych i dydaktyki zaistniał na Uniwersytecie.

WIELKI

pl. Dąbrowskiego
tel. 42 633 99 60

Kasy czynne: wt.-sob. 12-19, n. 15-19
(w miesiącach wystawiania przedstawień - tylko w dniu spektaklu,
na dwie godz. przed jego rozpoczęciem)
tel. 42 633 77 77 (na czas remontu
w Domu Aktora, ul. Narutowicza 43)
*Teatr jest przygotowany do przyjęcia
osób niepełnosprawnych*

W TEATRZE IM. S. JARACZA ul. Jaracza 27

- **Giacomo Puccini**
MADAMA BUTTERFLY
wersja koncertowa
kier. muz. T. Kozłowski
10, 11, 13 III g. 19 - premiera

W KLUBIE WYTWÓRNA ul. Łąkowa 29

- **Frederick Loewe**
MY FAIR LADY
reż. M. Korwin
spektakl trwa 190 min.
17, 18 III g. 18.30
- **Giuseppe Verdi**
NABUCCO
reż. M. Okopiński
spektakl trwa 160 min.
21 III g. 18.30

MUZYCZNY

ul. Północna 47/51
Kasa czynna: wt.-pt. 11-18.30,
sob. 12-18.30, n. 15-18.30,
w dniu spektaklu do 16.30
tel. 42 678 35 11 w. 319
i tel. kom. 502 396 544

- **ALL THAT JAZZ BETWEEN US**
spektakl baletowy
reż. i choreogr. A. Żymelka
spektakl trwa 80 min.
3 III g. 18.30
- **MAKBET**
spektakl Teatru w czeskim Cieszynie
6 III g. 9 i 12
- **Ryszard Poznakowski,**
Wojciech Trzcziński
SMURFOWISKO
reż. A. Orechwo i A. Żymelka
spektakl trwa 60 min.
7, 8 III g. 10
- **Franz Lehár**
KRAINA UŚMIECHU
reż. Z. Macias
spektakl trwa 160 min.
9, 10 III g. 18.30
- **DZIEWCZYNY Z KALENDARZA**

spektakl Teatru Komedia z Warszawy
12 III g. 17 i 20.30

- **LALKA**
spektakl Teatru w czeskim Cieszynie
13 III g. 9 i 12
- **Mitchell Leigh**
CZŁOWIEK Z LA MANCHY
reż. W. Zawodziński
17 III g. 18.30 - wznowienie; 30-lecie pracy
artystycznej Zbigniewa Maciasa
18 III g. 17
- **TOUCH OF IRELAND**
koncert Carrantuohill & Realandia
19 III g. 19
- **Loenard Bernstein**
WONDERFUL TOWN
reż. Z. Macias
spektakl trwa 180 min.
23, 24 III g. 18.30
25 III g. 17
27 III g. 10
- **PIN-UP PRINCESS**
koncert Katarzyny Groniec
26 III g. 19
- **MORDERSTWO W HOTELU**
spektakl Teatru Capitol z Warszawy
30 III g. 19
- **FRAK & ROLL**
występ Grupy MoCarta
31 III g. 19

FILHARMONIA ŁÓDZKA im. A. Rubinsteina

ul. Narutowicza 20/22
tel. 42 664 79 10
Kasa czynna: pn.-pt. 10-18,
piątek z koncertem od g. 12 do przerwy,
niedziela dwie godz. przed koncertem
tel. 42 664 79 79

- **KONCERT MUZYKI WSPÓŁCZESNEJ**
„contem. ucha”
wyst. Zespół 6ix + 1
w programie muzyka improwizowana
i akuzmatyczna
1 III g. 19
- **KONCERT FAMILIJNY**
z cyklu „Filharmonia: O co tyle
hałas?!” - „Muzyka jest uczuciem”
wyst. Olga Rusin - sopran
Orkiestra Symfoniczna FŁ
Grzegorz Wierus - dyrygent
w programie: G. F. Haendel, P. Czajkowski
2 III g. 18.30
- **KONCERT MUZYKI DAWNEJ**
„Per Il Basso”
wyst. Nicholas Parle - klawesyn
Jakub Kościukiewicz - wiolonczela
barokowa
Sam Chapman - teorba
w programie: A. Vivaldi, B. Castaldi,
D. Scarlatti
6 III g. 19
- **KONCERT ORATORYJNY**
„Opera w kościelnych szatach”
wyst. Iwona Hossa - sopran
Anna Lubańska - mezzosopran
Pawlo Tolstoy - tenor
Wojciech Gierlach - bas
Orkiestra Symfoniczna i Chór FŁ
Vladimir Kiradijev - dyrygent
w programie: G. Verdi - „Requiem”
9 III g. 19
- **Koncert uczniów ZSM**
im. S. Moniuszki w Łodzi
10 III g. 17
- **BABY BOOM BUM**
warsztaty dla dzieci
14 III g. 10, 11, 12
17 III g. 16, 17, 18
18 III g. 10, 11, 12, 16 i 17
28 III g. 10, 11, 12
- **SZKOŁA SŁUCHANIA**
16 III g. 18
- **KONCERT SYMFONICZNY**
„Bohater wędrownego teatryku”
wyst. Janusz Wawrowski - skrzypce
Orkiestra Symfoniczna FŁ
Paweł Przytockki - dyrygent
w programie: É. Lalo, I. Strawirski
16 III g. 19
- **ODKRYWCY MUZYKI**
warsztaty i koncert dla dzieci
17 III g. 11 i 12.30
- **KONCERT - SPEKTAKL**
„Z dworu Ludwika XIV”
choreogr. L. Pécour, R. Angel
wyst. Balet Dworski „Cracovia Danza”
oraz Karpacka Orkiestra Barokowa
w programie m. in.: J.-B. Lully
19 III g. 19
- **KONCERT MUZYKI KAMERALNEJ**
wyst. Tomasz Daroch - wiolonczela
Maria Daroch - fortepian
w programie: L. van Beethoven,
F. Schubert, C. Debussy, W. Lutosławski,
A. Tansman
20 III g. 19
- **KONCERT W RAMACH PROGRAMU**
„Kompozytor - Rezydent”
wyst. zespół Transemble
gościnnie: Gośka Isphording - klawesyn
w programie: A. Kwieciński, H. Kulenty, K.
Szwed
27 III g. 19
- **KONCERT SYMFONICZNY**
inauguracja Festiwalu
„Łódzka Wielkanoc Muzyczna”
wyst. Julian Steckel - wiolonczela
Orkiestra Symfoniczna FŁ
Daniel Raiskin - dyrygent
w programie: A. Dvořák, J. Sibelius
30 III g. 19

ARLEKIN

ul. Wólczajska 5

tel. 42 632 58 99

Kasa czynna:

wt.-n. godzinę przed spektaklem

BOW tel. 42 632 58 99

- **MAŁA SYRENKA**
reż. W. Wolański
1 III g. 9 i 11
2 III g. 9
- **CZERWONY KAPTUREK**
wg J. Brzechwy
reż. W. Wolański
4 III g. 12 - *Niedziela z Arlekinem*
5, 6, 7, 8 III g. 9 i 11
9 III g. 9
- **ZŁOTA RÓZDŻKA**
scen. i reż. J. Bielunas
10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 III g. 19
- **PCHŁA SZACHRAJKA**
reż. K. Stanisław, W. Kondzielnik
11 III g. 12
- **PSTRYK**
na podst. sztuki P. Dorina
reż. K. Kawalec
11 III g. 10
- **CZERWONY KAPTUREK**
spektakl Teatru Malutkiego
18 III g. 12
- **O ŻABCE CO NIE ZOSTAŁA KRÓLEWNA**
scen. i reż. W. Wolański
24 III g. 18 - premiera
25 III g. 16
26, 27, 28, 29 III g. 9 i 11
30 III g. 9

JARACZA

ul. Kilińskiego 45

tel. 42 662 33 00

Duża, Mała i Kameralna Scena

ul. Jaracza 27

Kasa czynna: pn.-n 12-19

tel. 42 632 66 18

DUŻA SCENA

- **Sarah Ruhl**
POSPRZĄTANE
reż. M. Grzegorzek
spektakl trwa ok. 180 min.
1, 2, 29, 30, 31 III g. 19
- **William Szekspir**
RYSZARD III
reż. G. Wiśniewski
23 III g. 19 - premiera
24, 25, 27, 29, 30, 31 III g. 19

MAŁA SCENA

- **Shelagh Stephenson**
PAMIĘĆ WODY
reż. B. Tosza

spektakl trwa 140 min.

3, 4 III g. 19

- **Mark Ravenhill**
POLAROIDY
reż. A. Majczak
spektakl trwa 130 min.
14, 15, 16 III g. 19
- **Amanita Muscaria**
PODRÓŻ DO BUENOS AIRES
reż. M. Półtoranos
spektakl trwa 75 min.
17, 18 III g. 19
- **Eric Bogosian**
SEKS, PROCHY I ROCK & ROLL
reż. J. Orłowski
spektakl trwa 80 min.
20, 21 III g. 19
- **Eric Bogosian**
CZOŁEM WBIJAJĄC GWOŹDZIE W PODŁOGĘ
reż. J. Orłowski
spektakl trwa 80 min.
22, 23 III g. 19
- **Eric Bogosian**
OBUDŹ SIĘ I POCZUJ SMAK KAWY
reż. J. Orłowski
spektakl trwa 85 min.
24, 25 III g. 19

SCENA KAMERALNA

- **Tadeusz Różewicz**
STARA KOBIETA WYSIADUJE
reż. M. Fiedor
spektakl trwa 80 min.
1 III g. 10
- **Tennessee Williams**
KOTKA NA ROZPALONYM BŁASZANYM DACHU
reż. M. Bogajewska
spektakl trwa 120 min.
2, 3, 4 III g. 19
- **Anthony Neilson**
ZSZYWANIE
reż. M. Bogajewska
spektakl trwa 75 min.
6, 7, 8 III g. 19
- **NIŻYŃSKI**
reż. W. Zawodziński
spektakl trwa 115 min.
10, 11 III g. 19
- **Marius von Mayenburg**
BRZYDAŁ
reż. G. Wiśniewski
spektakl trwa 80 min.
13, 14, 15 III g. 19
- **Biljana Srbijanovic**
BARBELO, O PSACH I DZIECIACH
reż. A. Augustynowicz
spektakl trwa 100 min.
17, 18 III g. 19
- **Władimir Zujew**
OSACZENI

reż. M. Bogajewska

spektakl trwa 105 min.

23, 24, 25 III g. 19

- **Roland Topor**
TOPOREM W SERCE
reż. K. Jankowska i W. Jurewicz
spektakl trwa 80 min.
27, 28 III g. 19
- **Lew Tolstoj**
PRZYPADK I IWANA ILJICZA
reż. J. Orłowski
spektakl trwa 70 min.
30, 31 III g. 19

SCENY REGIONALNE**Radomsko****Miejski Dom Kultury**

ul. Brzeźnicka 5

- **Mikołaj Gogol**
REWIZOR
reż. M. Fiedor
spektakl trwa 135 min.
26 III g. 19
27 III g. 10 i 12.30

SIERADZ**Miejski Dom Kultury**

ul. Dominikańska 19

- **Mikołaj Gogol**
REWIZOR
reż. M. Fiedor
spektakl trwa 135 min.
28 III g. 11 i 19

NOWY IM. K. DEJMKA

ul. Więckowskiego 15

ul. Zachodnia 93, tel. 42 633 44 94

Kasa czynna: wt.-sob. 12-19,

niedziela godzinę przed spektaklem

tel. 42 633 44 94 wew. 317

lub 42 636 05 92

DUŻA SALA

- **Astrid Lindgren**
PIPPI LANGSTRUMPF
adaptacja i insc. Z. Jaskula
spektakl trwa 120 min.
1, 14, 15, 16, 21 III g. 10
18, 22 III g. 11
- **Eric Chappell**
ZŁODZIEJ
reż. M. Pasieczny
spektakl trwa 120 min.
2, 3, 4, 31 III g. 19
- **KRZESIWO**
wg H. Ch. Andersena
reż. K. Deszcz
7, 8, 29 III g. 10
30 III g. 19
- **Pam Valentine**
PRZYJAZNE DUSZE

reż. P. Pitera
spektakl trwa 110 min.
9, 10, 11 III g. 19

• **Marek Rębacz**
DIABLI MNIE BIORĄ

reż. M. Rębacz
spektakl trwa 160 min.
16, 17, 18 III g. 19

• **KOBIETA PIERWOTNA**

spektakl gościnnie
21 III g. 19.30

• **Ray Cooney**
MAYDAY

reż. R. Nyczka
spektakl trwa 120 min.
23, 24, 25, 27 III g. 19

• **DOTKNIJ TEATRU**

„Podróż do wnętrza sceny”
24, 25, 28 III g. 10

• **DOTKNIJ TEATRU**

„Zwierzątko, małe zwierzenia”
26 III g. 15

MAŁA SALA

• **Rainer Werner Fassbinder**
KROPLE WODY NA ROZPALONE
KAMIENIE

reż. J. Porcari
2 III g. 19.15 - pokaz przedpremierowy
3 III g. 19.15 - prapremiera polska
4, 21, 22 III g. 19.15

• **Antoni Czechow**
TRZY SIOSTRY

przedstawienie dyplomowe studentów
IV roku Wydz. Aktorskiego PWSFTVIT
reż. W. Filsztyński
spektakl trwa 240 min.
6 III g. 10
7 III g. 18

• **I IFIGENIA**

na podst. „Ifigenii w Aulidzie” Eurypidesa
reż. T. Bazan
10, 11 III g. 19.15

• **Eric-Emmanuel Schmitt**
MAŁE ZBRODNIE MAŁŻEŃSKIE

reż. K. Deszcz
spektakl trwa 105 min.
16, 17, 18 III g. 19.15

• **DOTKNIJ TEATRU**

Teatr Tańca PRO
- „Historie być może prawdziwe”
23 III g. 17

• **DOTKNIJ TEATRU**

Wieczór Teatru Tańca
24 III g. 19

• **Michał Walczak**
PIASKOWNICA

reż. A. Biernacki
spektakl trwa 60 min.
27, 28, 29 III g. 19.15

• **Bertolt Brecht**

ŚWIĘTA JOANNA SZLACHTUZÓW

reż. J. Tumidajski
spektakl trwa 100 min.
31 III g. 19.15

PICCOLO

ul. Tuwima 34

tel. 42 630 05 94, 603 690 866

Kasa czynna: godzinę przed spektaklem

- **Warsztaty artystyczne dla młodzieży**
3, 10, 17, 24, 31 III g. 11-14
- **WIELKA DRAKA W PROSIACZKOWIE**
4, 11 III g. 12.30
- **6, 8, 13, 14, 15, 16 III g. 10**
- **BAŁWANKOWA KRAINA**
12 III g. 10
- **CALINECZKA**
18, 25 III g. 12.30
- **19, 20, 22, 23, 26, 27, 28 III g. 10**
- **ZŁOTA KACZKA I DUCH**
STAREGO ZAMKU
29, 30 III g. 10

PINOKIO

ul. Kopernika 16, tel. 42 636 59 88

Kasa czynna:

pn.-pt. godzinę przed spektaklem,
n. 10-13

tel. 42 636 13 41

*Teatr jest przygotowany do przyjęcia
osób niepełnosprawnych*

- **Hans Christian Andersen**
KRÓLOWA ŚNIEGU
reż. zespołowa
1, 2, 6, 7, 8 III g. 9 i 11
4 III g. 12
9 III g. 9
- **POKOLOROWANKI**
reż. H. Mierzejewska-Mikosza
4, 14 III g. 16
5 III g. 9 i 10.30
11 III g. 12 i 13.30
- **MOMO**
wg powieści M. Endego
reż. D. Kopiec
12, 13, 14, 15, 16 III g. 9 i 11
- **F. L. Baum**
CZARNOKSIĘŻNIK Z OZ
reż. M. Przyłęcki
18 III g. 12
19, 20, 21, 22, 23 III g. 9 i 11
- **Carlo Collodi**
PINOKIO
reż. K. Dworakowski
26, 27, 28, 29 III g. 9 i 11
- **Adolf Weltschek**
KOT W BUTACH
reż. P. Seweryński
30 III g. 9 i 11

POWSZECHNY

ul. Legionów 21, tel. 42 633 25 39

Kasa czynna: wt.-pt. 9-19,
sob. i n. 13-19

BOW: tel. 42 633 50 36

- **XVIII Międzynarodowy Festiwal**
Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych
PATRZEJ CI W OCZY,
SPOŁECZNY KONTEKŚCIE
ZAŚLEPIENIA!
reż. R. Pollesch
Volksbühne, Berlin
1 III g. 19
- **JACKSON POLLESCH**
reż. R. Pollesch
TR Warszawa
3, 4 III g. 19
- **Ray Cooney**
MAYDAY 2
reż. M. Sławiński
spektakle przedpremierowe
10, 11, 16, 17, 18 III g. 19
13 III g. 19 - *spektakl dla bezrobotnych*
14, 15, 20, 21 III g. 10
- **Aleksandra Więcka**
POWIEM WAM WSZYSTKO O SEKSIE
reż. A. Więcka
14, 15 III g. 19
16 III g. 10
- **Jarosław Jakubowski**
ŻYCIE
reż. P. Aigner
spektakl trwa 90 min.
22 III g. 19 - *spektakl dla bezrobotnych*
23 III g. 19
- **TEATR CZYTANY**
Michele Rimi
SEKS DLA OPORNYCH
23 III g. 13 - *premiera*
- **Francis Veber**
KOLACJA DLA GŁUPCA
reż. P. Aigner
spektakl trwa 120 min.
24 III g. 19
25 III g. 19 - *spektakl dla emerytów*
22 III g. 19 - *Międzynarodowy Dzień Teatru*
- **Paul Pörtner**
SZALONE NOŻYCYKI
reż. M. Sławiński
spektakl trwa 120 min.
28, 31 III g. 19
29, 30 III g. 10 i 19

STUDYJNY PWSFTVIT

ul. Kopernika 8

tel. 42 636 41 66, 42 637 26 67

www.filmschool.lodz.pl

Bilety: można zamówić telefonicznie lub kupić
na godzinę przed spektaklem

W budynku trwa remont.

**W Teatrze Nowym im. K. Dejmka
Mała Sala, ul. Zachodnia 93**

- **Antoni Czechow**
TRZY SIOSTRY
reż. W. Filsztyński
spektakl trwa 240 min.
6 III g. 10
7 III g. 18

Do zamknięcia numeru teatr nie dostarczył pełnego repertuaru.

LOGOS

przy kościele pw. Niep. Pocz. NMP
ul. M. Skłodowskiej-Curie 22
Dyrektor teatru: ks. W. Sondka
Karty wstępu w kancelarii
w g. 8.30-9.30, 16.30-18.30
tel. 42 637 65 45

Msza św. dla twórców kultury w każdą niedzielę o godz. 11. Po mszy św. spotkanie przy herbiec w sali kominkowej.

- **PODRÓŻ DO ZIELONYCH CIENI**
wg F. Methlinga
reż. T. Junak
4 III g. 19
5, 6 III g. 20
- **MOJE URODZINY**
wg opowiadania S. Aleksijewicz
reż. P. Krukowski
14, 15 III g. 19
- **Jan Wilkowski**
SPOWIEDŹ W DREWNI
reż. W. Wilhelm
26, 27 III g. 20
30, 31 III g. 19

MAŁY W MANUFakturze

ul. Drewnowska 58, tel. 42 633 24 24
Dyrektor teatru: M. Piławski
więcej informacji: www.teatr-maly.pl

- **Eugene Ionesco**
LEKCJA
reż. M. Ehrlich
2 III g. 19.15

TYDZIEŃ KOBIEC W TEATRZE MAŁYM

- **Marcin Szczygielski**
WYDMUSZKA
reż. M. Piławski
spektakl trwa 95 min.
3 III g. 19.15
- **BEZ MEŃCZYŹN**
scen. i reż. K. Nowak
4 III g. 18.15
- **Fannie Flagg**
SMAŻONE ZIELONE POMIDORY
reż. R. Grzela
8 III g. 19.15 - premiera
9 III g. 19.15 - premiera prasowa
- **Paweł Binke**
KUKŁA
reż. M. Piławski
spektakl trwa 80 min.
10 III g. 19.15
- **„Cesaria Evora - In Memoriam”**
koncert Elżbiety Sieradzińskiej
11 III g. 18.15
- **Antoni Czechow**
ROMANS Z CZECHOWEM
reż. M. Piławski
16, 17 III g. 19.15
18 III g. 18.15
- **OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA**
spektakl inspirowany piosenkami Marka Grechuty - Teatr Zwierciadło
20 III g. 18.15
- **Jan Jakub Należyty**
TRZY RAZY ŁÓŻKO
reż. M. Piławski
spektakl trwa 65 min.
23, 24 III g. 19.15
- **WIELKI JAZZ W TEATRZE MAŁYM**
Witold Janiak Mainstreet Quartet

- feat. Zbigniew Namysłowski
25 III g. 18.15
- **MANUFATURA POEZJI**
Wiersze o teatrze
(Międzynarodowy Dzień Teatru)
27 III g. 19.15
- **Jacek Chmielnik**
ROMANCA
reż. M. Wiercichowski
30, 31 III g. 19.15

SZWALNIA

Centrum Kultury Niezależnej
Teatr Szwalnia, ul. A. Struga 90
tel. 607 417 674
Dyrektor artystyczny: M. Brzozowski

- **NOVOCENTO**
wg tekstu A. Baricco
reż. M. Brzozowski
2, 4 III g. 19
- **OPOWIEŚĆ O SMUTKU**
pokaz filmu
3 III g. 19
- **SZWALNIA CZYTA DZIECIOM**
5, 12 III g. 18
- **DAGNY. BRECHT**
13, 14 III g. 19
- **PRZYPADK PIESTRZENIEWICZA**
Wieczór iluzji
18 III g. 19
- **DOTKNIJ TEATRU**
„Upadek” - Psycho-Somatic Gay-M
24 III g. 21
„Ach, Meter!”
24 III g. 22
„Bachantki” - Teatr Chorea
26 III g. 20

STUDIO TEATRALNE SŁUP

ul. Gorkiego 16, tel. 42 673 35 99
Dyrektor artystyczny: Marcel Szytenchelm

• N A G R O D Y • N A G R O D Y • N A G R O D Y •

□ W plebiscycie Energia Kultury na najważniejsze wydarzenie w Łodzi w 2011 r. zwyciężył „**Oratorium Dance Project**” łódzkiego Teatru Chorea, który został zrealizowany pod patronatem „Kalejdoskopu”. Nagrodę dla osoby szczególnie zasłużonej dla łódzkiej kultury przyznano **Andrzejowi Wendlandowi**, twórcy festiwalu im. Tansmana.

□ Fabularna etiuda **Grzegorza Jaroszuka** pt.

„Opowieści z chłodni” zdobyła nagrodę Youth Jury Special Mention podczas 34. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Krótkometrażowych w Clermont-Ferrand we Francji. O reżyserze – czytaj str. 16.

□ W Konkursie „ASP Rocznik 2011” nagrodę rektora ASP w Łodzi zdobyła **Ita Haręza**. Wyróżniono: **Błażeja Podkówkę**, **Małgorzatę Grzybowską**, **Magdalenę Paszkiewicz** i **Karolinę Bartoszczyk**.

ARCHEOLOGICZNE I ETNOGRAFICZNE

pl. Wolności 14, tel. 42 632 84 40

Czynne: wt. 10-17, śr., pt., sob., n. 9-16
czw. 11-18

Bilety: 8 zł i 5 zł

(we wtorki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Pieniądz na ziemiach polskich”
- wystawa numizmatyczna
- „Przeszłość wydobyta z ziemi”
- wystawa archeologiczna
- „Szare jak ziemia, barwne jak pamięć”
- wystawa etnograficzna

Wystawa czasowa:

• „Teatr Wacława Kondka i Marii Kondek” - wystawa z cyklu *Galeria Scenografów Polskiego Teatru Lalek* (23 III - 30 IV)

BAJKI SE-MA-FOR

ul. Targowa 1/3 bud. 24

(wejście od ul. Tuwima 54)

tel. 42 681 54 74, 502 496 350

www.se-ma-for.com

Czynne: pn. 10-16 (dla grup zorganizowanych), wt.-pt. 10-16, czw. 12-18, sob. i n. 10-16

Bilety: 10 zł i 7 zł; warsztaty plastyczne 10 zł

Stale ekspozycje:

- oryginalne lalki Misia Uszatka
- scenografie z realizowanych produkcji
- sprzęt filmowy
- nagrody - m.in. statuetki Oscara

Inne działania:

• warsztaty plastyczne, filmowe, muzyczne i teatralne (informacje i zapisy: tel. 42 682 26 01 lub 502 496 350) • konkursy

• kino - prezentacje najnowszych filmów animowanych dla dzieci • kino dla dorosłych

Wydarzenia:

• Dzień Kobiet w Se-Ma-Forze: warsztaty z filcowania oraz pokaz filmu (zapisy: tel. 42 682 26 01)
8 III g. 16-20

FABRYKI

ul. Drewnowska 58 (Manufaktura)

tel. 42 664 92 93

www.muzeumfabryki.pl

Czynne: wt.-pt. 9-19, sob. i n. 11-19,

Bilety: 4 zł i 3 zł, rodzinny 10 zł

Wystawy stałe:

- „Historia zakładów produkcji tkanin bawełnianych Izraela Poznańskiego”
- „Zabytkowe krosna z fabryki Izraela Poznańskiego”
- „Ludzie i ich fabryka. Codzienna praca i życie pracowników powojennych zakładów Poltex” • stoisko z pamiątkami i książkami

Inne działania:

• Spacer po Cmentarzu Żydowskim w ramach

projektu „Drzewa przeszłości”

(zapisy: tel. 42 664 92 93)

4 III g. 11

• Warsztaty rodzinne (zapisy: Agnieszka Skubisz, tel. 500 072 856)

17, 31 III g. 11

• „Wiosenny Swap” - spotkanie dla fanów mody (wymiana strojów, stylizacje)
24 III g. 11

GEOLOGICZNE

ul. Kopcińskiego 31

tel. 42 635 45 93

Czynne: pn.-pt. 9-16

Bilety: 5 zł i 3 zł

(w czwartki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Świat minerałów” • „Kamień budowlany i ozdobny w architekturze”
- „Kryształy w przyrodzie i technice”
- „Przyroda Łodzi i regionu łódzkiego”

HISTORII FARMACJI

pl. Wolności 2, tel. 42 632 17 15

Czynne: wt. i czw. 10-16

w pozostałe dni po uzgodnieniu tel.

Bilety: 6 zł i 3 zł

grupowy (pow. 10 osób) - 20 zł

Wystawa stała:

• Odtworzone wnętrze apteki z przełomu XIX i XX wieku

Wystawa czasowa:

• „Order, odznaczenia i medale” - wystawa z kolekcji Henryka Brzyszcza i zbiorów farmaceutów łódzkich (do 26 IV)

HISTORII MEDYCYN

Uniwersytetu Medycznego

ul. Żeligowskiego 7/9, tel. 42 639 32 70

Czynne: pn., śr., pt. 9-13, wt., czw. 12-16

(wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Historia wojskowej służby zdrowia”
- „Marian Garlicki. Pierwszy rektor WAM”

KSIĄŻKI ARTYSTYCZNEJ

ul. Tymienieckiego 24, tel. 502 62 64 66

Czynne: po wcześniejszym kontakcie telefonicznym

Prowadzą: J. i P. Tryzno

Stała ekspozycja:

Kolekcja starych maszyn i matryc drukarskich. Artystyczne książki autorstwa Jadwigi i Pawła Tryznów

KINEMATOGRAFII

pl. Zwycięstwa 1, tel. 42 674 09 57

Czynne: wt. 10-17, śr., pt. 9-16,

czw. 11-19, sob., n. 11-18

Bilety: 8 zł i 5 zł

(we wtorki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Cud ożywionej fotografii. Zabytki techniki filmowej”
- „Rówieśnik kinematografu. Magia seansów w fotoplastikonie”
- „Scheiblerowie. Dzieje rodu”

Wystawy czasowe:

- „Okno, światło, obraz”
- twórczość Stanisława Ścieszki (do 6 III)
- „Duchy Formana. Miłoś Forman w 80. urodziny” - wystawa plakatów (do 11 III)
- Krzysztof Rykiewicz „O żabce, co nie została królową” - wystawa projektów scenograficznych (7 III - 7 IV)
- Justyna Ejsmont „Po powrocie” - wystawa fotografii (8 III - 7 IV)
- Wystawa prac z okazji 40-lecia Wydziału Grafiki i Malarstwa ASP w Łodzi. Promocja Katedry Multimediów (od 15 III)
- „Jerzy Hoffman. Kino z historią w tle” - wystawa monograficzna (19 III - 31 VIII)

KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ MPK-ŁÓDŹ

ul. Wierzbowa 51, tel. 42 672 12 07

Czynne: pn.-czw. 10-18,

sob. 5 i 19 XI g. 10-14

Bilety: 2,40 zł i 1,20 zł

Wystawa stała:

- Zabytkowe wagony tramwajowe, tablice pamiątkowe, rozkłady jazdy, katalog biletów okresowych, akcesoria konduktorskie i inne

Wystawa czasowa:

• Wystawa modeli tramwajów miejskich i podmiejskich autorstwa Wiktora Jarzyny (do 31 VIII)

MIASTA ŁÓDZI

ul. Ogrodowa 15, tel. 42 654 03 23

tel. 42 254 90 15

Czynne: pn. 10-14, wt., czw. 10-16, śr. 14-18, sob. i n. 11-18

Bilety: 9 zł i 5 zł; (w niedziele wstęp wolny)

Bilety łączne (do muzeum i galerii):

15 zł i 8 zł

Wystawy stałe:

- „Z dziejów Łodzi (historia, kultura, codzienność)” • „Triada łódzka - trzy wielkie społeczności: Polacy, Niemcy, Żydzi”
- **Panteon Wielkich Łódzian:**
- Jan Karski • Władysław Reymont
- Julian Tuwim • Artur Rubinstein
- Jerzy Kosiński • Karl Dedecius
- Marek Edelman i Alina Margolis
- Aleksander Tansman

(gabinet czasowo nieczynny)

• **Galeria Mistrzów Polskich:**

Bilety: 10 zł i 5 zł

Dziela z kolekcji Krzysztofa Musiała

Wystawy czasowe:

- „Andrzej Kreutz Majewski (1934-2011) - wspomnienie. Dialog Majewski-Dejmek” (28 II - 29 IV)
  - „Odbicie w lustrze. Autoportrety artystów polskich w grafice i rysunku XVIII - XX w.” (14 III - 10 V) - w *Aneksie Jednego Mistrza*
- Inne wydarzenia:**
- Warsztaty plastyczne dla dzieci - zgłoszenia tel. 42 254 90 40 (18 III g. 12.30)
  - Warsztaty rodzinne - zgłoszenia tel. 42 254 90 40 (21 III g. 17.30)
  - Warsztaty edukacyjno-artystyczne dla dzieci (25 III g. 12)
  - Ogólnopolska sesja popularno-naukowa towarzysząca projektowi „Andrzej Kreutz Majewski (1934-2011) - wspomnienie. Dialog Majewski-Dejmek” (27 III)

Oddział Kultur i Tradycji Wyznaniowych pl. Wolności 2, II piętro
tel. 42 250 51 31

Czynne: wt. śr. pt. 10-16, czw. 11-19, n. 10-14

Bilety: 4 zł i 2 zł
(w czwartek wstęp wolny dla indywidualnych zwiedzających)

Wystawa stała:

- „Łódź katolicka”

Inne Wydarzenia:

- Wykład z cyklu „Lubię wiedzieć” - „Wokół cadyka. Obyczajne chasydzkie” (11 III g. 11)

MUZEUM KANAŁU „DĘTKA”
pl. Wolności 2, tel. 42 250 90 11
nieczynne do 30 IV

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI

ul. ks. Skorupki 21
tel. 42 636 83 58
Czynny: pn., śr., pt. 9-15, czw. 11-19
Bilety: 4 zł i 2 zł

Wystawa stała:

- „Z dziejów łódzkiego sportu i turystyki”

Wystawy czasowe:

- Projekt wystawienniczy „Łódź w górach - góry w Łodzi” (do 8 VI):
- „20 lat karawany do marzeń Wandy Rutkiewicz”
- „30 lat Studenckiego Koła Przewodników Beskidzkich w Łodzi”

OSWIATY ZIEMI ŁÓDZKIEJ

ul. Wólczańska 202
Wydział Zbiorów Specjalnych PBW
tel. 42 678 55 46
Czynne: pn.-pt. 10-14
Wystawa stała:
• „Oświata łódzka końca XIX i początków XX w.”

Wystawa czasowa:

- „Fantastyka w książkach dla dzieci i młodzieży” (do 31 III)

PAPIERU I DRUKU PŁ

ul. Wólczańska 223
tel. 42 631 28 58
Czynne: wt.-pt. 9-16
Prowadzi: R. Uljański
Wystawy stałe:
• „Historia druku”
• „Historia papieru”
Dom Papiernika (na terenie skansenu przy Centralnym Muzeum Włókiennictwa)
czynny: sob., n. 11-16
Wystawa czasowa:
• „Malowane impastem”
- wystawa artystów amatorów w cyklu „Spotkania w Galerii Papiernika” CMW w Łodzi*

PRZYRODNICZE UŁ

Park Sienkiewicza, tel. 42 665 54 90
Czynne: wt.-pt. 10-17, sob.-n. 10-13.30
Bilety: 5 zł i 3 zł
(w czwartki wstęp wolny)

Wystawa stała:

- „Sieć życia - zróżnicowanie form w królestwie zwierząt”

Wystawa czasowa:

- „Antarktyda - wyprawy naukowe Uniwersytetu Łódzkiego” *

MUZEUM SZTUKI

ms

GMACH GŁÓWNY
ul. Więckowskiego 36
tel. 42 633 97 90

nieczynne do końca 2013 r.

ms² - nowa przestrzeń

ul. Ogrodowa 19

Czynne: wt. 10-18, śr.-n. 12-20
Kawiamia: pn. 11-19, wt.-n. 11-21
Księgarnia: pn. 11-19, wt.-n. 11-20

Bilety: 8 zł i 5 zł (wystawy: stała i czasowa)
4 zł i 3 zł (wystawy czasowe)
(w czwartki wstęp wolny)

Wystawa stała:

- „Kolekcja sztuki XX i XXI wieku”

Wystawa czasowa:

- „Dla was”

Inne działania:

- Warsztaty dla dorosłych, rodzinne dla dzieci, edukacyjne dla młodzieży
zapisy pod nr. tel. 605 060 063 w g. 8-16

TRADYCJI NIEPODLEGŁOŚCIOWYCH

ul. Gdańska 13, tel. 42 632 71 12
Czynne: pn., wt., śr. 9-17, czw. 11-18, sob. n. 9.30-16
wstęp wolny,
dla grup zorganizowanych - 30 zł
(z przewodnikiem)

Wystawy stałe:

- „Więzienie przy Długiej (Gdańskiej) w Łodzi 1885-1953” • „Drogi do Niepodległej 1791-1921”

Wystawy czasowe:

- „Najnowsze nabytki w kolekcji Muzeum Tradycji Niepodległościowych” (do 15 III)
- „Pocztówka orężem w walce o niepodległość. Obudź ducha w narodzie” (do 31 III)

ODDZIAŁ MARTYROLOGII RADOGOSZCZ

ul. Zgierska 147, tel. 42 655 36 66
Czynne: wt., śr., pt. 9-17, czw. 9-18, sob. 10-16, n. 11-17
wstęp wolny,
dla grup zorganizowanych (z przewodnikiem) - 30 zł

Wystawy stałe:

- „Radogoszcz 1939-1945” • „Łódź i ziemia łódzka w latach wojny i okupacji 1939-1945”

Wystawy czasowe:

- „Malarstwo jeńców wojennych” (do połowy marca)
- „Kobiety w Polskich Siłach Zbrojnych” *

ODDZIAŁ STACJA RADEGAST

al. Pamięci Ofiar Litzmannstadt Ghetto 12
tel. 42 291 36 27
Czynne: pn. wt. 9-17, śr., czw. 10-18, sob., n. 10-16
wstęp wolny

Wystawy stałe:

- Listy transportowe • Kufer rodziny Schwarzów - austriackich Żydów
  - „I skrzypce przestały grać...” - wystawa dla upamiętnienia Romów, którzy zginęli w obozie w Łodzi i w Chelmie nad Nerem - w budynku dawnej kuźni przy ul. Wojska Polskiego 84
po wcześniejszym telefonicznym umówieniu
- Wystawa czasowa:**
- „Żydzi zachodnioeuropejscy. W 70. rocznicę deportacji”*

WŁÓKIENICTWA

ul. Piotrkowska 282, tel. 42 683 26 84

Czynne: wt., śr., pt. 9-17, czw. 11-19, sob., n. 11-16

Bilety: 10 zł i 6 zł

Wystawy stałe:

- Narzędzia i maszyny włókiennicze
- „Dawne zakłady Ludwika Geyera 1828-2002” • Rekonstrukcja tkalni z przełomu XIX/XX w. • „Z modą przez XX wiek” • „Tylko tkanina?” - współczesna tkanina artystyczna (do 11 XI 2012)

Wystawy czasowe:

- „ASP. Rocznik 2011” (do 4 III)
- „Zofia Rostad. Prace z lat 1959 - 2011” (do 1 IV)
- „Leon Barszczewski. Podróżnik, etnograf, fotograf XIX-wiecznej Samarkandy” (do 1 IV)
- Wystawa jubileuszowa Stowarzyszenia Miłośników Haftu „Kanwa” (20 III - 22 IV)
- „Pasiak - polski styl wzornictwa ludowego” (29 III - 4 XI)

Inne wydarzenia:

- „Teatr mody 3”

24 III g. 12 - wykłady; g. 13.30 - pokaz kostiumów

SKANSEN ŁÓDZKIEJ ARCHITEKTURY DREWNIANEJ:

Czynny: w dniach i godz. pracy muzeum
Zwiedzanie (bez przewodnika) bezpłatne
• rekonstrukcja wnętrz mieszkań robotniczych z lat 20. i 30. XX w. oraz Izba warsztatowa w Domu Tkacza

W Domu Papiernika wystawy Muzeum Papieru i Druku PŁ:

- „Przekorna Trupa Stasia Straszydło”
- „Drukarnie łódzkie do roku 1918. Zarys dziejów”

• WOJEWÓDZTWO •

BEŁCHATÓW

MUZEUM REGIONALNE

ul. Rodziny Hellwigów 11
tel. 44 633 11 33

Czynne: wt.-pt. 10-17, n. 11-18

Bilety: 3 zł i 1,50 zł

(w niedziele wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Wnętrza dworskie z przeł. XIX i XX w.”
- „Historia miasta i regionu” • Salon Tradycji Niepodległościowych • „Pradzieje regionu” • „Z dziejów Bełchatowa - trzy religie”

Wystawy czasowe:

- „Biżuteria Gotów” - wystawa ze zbiorów Muzeum Archeologicznego w Poznaniu (1 III - 6 V)
- „Sztuka ludowa Podlasia” - wystawa ze zbiorów Muzeum Podlaskiego w Białymstoku (9 III - 15 IV)

BRZEZINY

MUZEUM REGIONALNE

ul. Piłsudskiego 49, tel. 46 874 33 82

Czynne: pn.-pt. 9-16

Bilety: 5 zł (indywidualne) i 4 zł (grupowe) (we wtorki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Dawne Brzeziny” • „Sławni ludzie związani z Brzezunami” • „Warsztat krawiectwa nakładczego z przełomu XIX/XX w.” • „Maszyny i urządzenia krawieckie”

GŁOWNO

MUZEUM REGIONALNE

ul. Łowicka 74, tel. 42 719 16 75

Czynne: pn., wt., śr., pt. 8-14, czw. 13-19

Bilety: 2 zł i 1 zł

Wystawy stałe:

- „Historia Głowna. Izba Ludowa”
- „Głowno w latach międzywojennych”

KROŚNIEWICE

MUZEUM IM. JERZEGO

DUNIN-BORKOWSKIEGO

pl. Wolności 1, tel. 24 252 33 47

Czynne: wt.-pt. 9-16, sob. i nd. 9-17,

w dni poświęcone nieczynne

Bilety: 5 zł i 3 zł

Wystawy stałe:

- Pokój kolekcjonera • Sala gen. Władysława Sikorskiego • Sala portretowa • Salonik Biedermeierowski • Dawna stajnia i wozownia
- „Współcześni kolekcjonerzy polscy”

KUTNO

MUZEUM REGIONALNE

pl. Piłsudskiego 20

tel. 24 254 79 64

Czynne: pn.-n. 10-16, w soboty nieczynne

Bilety: 5 zł i 2,5 zł

(w niedziele wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Rzeźba po kutnowsku”
- „Kutno w czasie i w przestrzeni”

Wystawa czasowa:

- Sylwia Stasiak - „Kamień - znaczy początek” (28 II - 3 V)

MUZEUM BITWY NAD BZURĄ

Park Wiosny Ludów

tel. 24 253 31 41

Czynne: wt.-n. 10-16

Bilety: 5 zł i 2,5 zł (w niedziele wstęp wolny)

Wystawa stała:

- „Bitwa nad Bzurą”

LIPCE REYMONTOWSKIE

MUZEUM IM. W. S. REYMONTA

ul. Wiatraczna 10, tel. 46 831 61 12

Czynne: wt.-pt. 9-16, sob. 10-16, n. 11-17

Bilety: 3 zł i 2 zł

(w soboty wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Tradycje lipieckie” • „Wnętrza manufaktury włókienniczej” • „Z dziejów manufaktury rodziny Winkłów w Lipcach 1889-1974” • „Chłopi W. S. Reymonta w rzeźbie Ewy Soski”

ŁĘCZYCA

MUZEUM W ŁĘCZYCY

ul. Zamkowa 1, tel. 24 721 24 49

Czynne: śr.-pt. 10-16, sob., n. i święta 10-15

w dni poświęcone nieczynne

Bilety: 7 zł i 3,5 zł

(w czwartki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Pradzieje regionu łęczyckiego” • „Zamek królewski w Łęczycy XIV-XX w.”
- „Wyposażenie dworów podłęczyckich XVII-XX w.” • „Rzemiosło i sztuka ludowa regionu łęczyckiego” • „Diabeł Boruta w ludowych rzeźbach i legendach”

ŁOWICZ

MUZEUM W ŁOWICZU

Stary Rynek 5/7

tel. 46 837 39 28

Czynne: wt.-n. 10-16

Skansen przy muzeum - zwiedzanie obiektów tylko z zewnątrz (do 31 III)

Bilety: 5 zł i 3 zł; 2 zł spacerowy

SKANSEN w Maurzycach

zwiedzanie obiektów tylko z zewnątrz (do 31 III)

Bilety: 8 zł i 5 zł, 3 zł spacerowy

Wystawy stałe:

- „Sztuka baroku w Polsce”
- „Etnografia Księstwa Łowickiego”

NIEBORÓW

MUZEUM W NIEBOROWIE I ARKADII

Pałac Radziwiłłów, Manufaktura majoliki

artystycznej, Park w Arkadii-Nieborowie
tel. 46 838 56 35

Czynne: wt.-n. 10-16 (od 1 III do 30 IV)

park od g.10 do zmierzchu przez cały rok

Bilety: 18 zł i 7 zł pałac i park w Nieborowie (sam park 7 zł i 5 zł), Arkadia: 7 zł i 5 zł

OPOCZNO

MUZEUM REGIONALNE

pl. Zamkowy 1, tel. 44 755 23 19

Czynne: pn., śr.-pt. 7.30-15,

wt. 7.30-16, sob. 10-16

Bilety: 3 zł i 2 zł

Wystawy stałe:

- „Początki Opoczna” • „Opoczyńska rzeźba ludowa” • „Rekonstrukcja wnętrza chaty opoczyńskiej” • „Opoczyński strój ludowy”
- „I i II wojna światowa na ziemi opoczyńskiej”

Wystawy czasowe:

- „Z dzieł Armii Krajowej na ziemi opoczyńskiej. W 70. rocznicę powołania Armii Krajowej” (do 20 IV)
- „Życie po japońsku. Japońskie przedmioty użytkowe, stroje i broń” - ze zbiorów Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi (15 III - 31 V)

OPORÓW**MUZEUM W OPOROWIE**

tel. 24 285 91 22

Czynne: pn.-pt. 10-16, sob. i n. 10-17

Bilety: 8 zł i 5 zł

Wystawa stała:

- „Wnętrze dworskie”

OŻARÓW**MUZEUM WNEŹRZ DWORSKICH**Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej
Mokrsko, tel. 43 841 17 24Czynne: wt.-pt. 9-15.30, sob.-n. 12-15.30,
w dni poświęcone nieczynne

Bilety: 3,50 zł i 2,50 zł

(w niedziele wstęp wolny)

Wystawa stała:

- „Wnętrze dworskie XVIII-XIX wieku”

PABIANICE**MUZEUM MIASTA PABIANIC**

Stary Rynek 1/2

tel. 42 215 39 82

Czynne: wt., czw. 10-15, śr., pt. 10-18,
sob. 10-14, pierwsza niedz. m-ca 10-14Bilety: 3 zł i 1,5 zł, 6 zł - rodzinny
(w piątek wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- Spotkanie z archeologią • „Kowalstwo - ginący zawód” • „Henryk Debich - dyrygent, kompozytor, muzyk, pabianiczanie” • „Symbol miasta. Oblicza dworu” • Alkierz Jana Szulca • „Św. Maksymilian Maria Kolbe, franciszkanin, założyciel Rycerstwa Niepokalanej i Niepokalanowa, patron Pabianic” • „Pozdrowienia z Pabianic. Miasto na starej pocztówce” • „Historyczne wnętrza dworu” - meble i malarstwo • „W chłopskiej zagrodzie. Kultura materialna w tradycyjnej społeczności wiejskiej okolic Pabianic” • „Fauna Polski”

Wystawa czasowa:

- „Rafał Nagiecki - grafika, fotografia”
otwarcie 16 III g. 18

Inne wydarzenia:

- Koncert z cyklu „Muzyka w zacnym dworze”
21 III g. 18

PIOTRKÓW TRYBUNALSKI**MUZEUM OKRĘGOWE**

pl. Zamkowy 4, tel. 44 646 52 72

Czynne: wt., pt. 10-17, śr., czw., n. 10-15
sob. 10-16, w dni poświęcone nieczynne

Bilety: 2 zł i 1 zł

Wystawy stałe:

- „Pradzieje ziemi piotrkowskiej” • „Historia miasta Piotrkowa Trybunalskiego” • „Broń biała i palna” • „Wnętra renesansowe i barokowe z XVI, XVII w.” • „Wnętra reprezentacyjne z XVI-XIX w.” • „Kolekcja numizmatów polskich z XX w.” • „Kolekcja portretu polskiego z XVII i XIX w.” • „Z naszej wsi...” - wystój i wyposażenie izby wiejskiej

Wystawa czasowa:

- „Dla Polski Walczącej Żołnierzy Okręgu Łódź Armii Krajowej AK BARKA”
(2 III - 1 IV)

PRZEDBÓRZ**MUZEUM LUDOWE****ZIEMI PRZEDBORSKIEJ**

ul. Kielecka 9, tel. 44 781 50 80

Czynne: wt.-pt. i n. 10-13

Bilety: 3,5 zł i 1,5 zł

Wystawa stała:

- „Dawna wieś ziemi przedborskiej”

RADOMSKO**MUZEUM REGIONALNE**

ul. Narutowicza 1, tel. 44 683 56 51

Czynne: pn.-pt. 10-16, n. 10-18

Bilety: 4 zł i 2 zł

(w niedziele wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Pradzieje ziemi radomszczańskej”
- „Zbiory sztuki w radomszczańskim muzeum”
- „Życie wsi radomszczańskej na przełomie XIX i XX w.”
- „Z dzieł Radomska”

Wystawa czasowa:

- „Z Torunia do gwiazd. Opowieść o Mikołaju Koperniku” - wystawa ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Toruniu (marzec-maj)

Galeria:

- Marek Ambrozik „Ukryte piękno” - fotografie
otwarcie 2 III g. 18 (do 25 III)

RAWA MAZOWIECKA**MUZEUM ZIEMI RAWSKIEJ**

ul. Łowicka 26, tel. 46 814 45 69

Czynne: pn.-pt. 10-15, sob. 10-14

Bilety: 3 zł i 2 zł

(w soboty wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Tradycyjna izba chłopska rejonu rawskiego”
- „Salonik babuni z przełomu XIX i XX wieku”

Wystawa czasowa:

- „Nie taki diabeł straszny...
Opowieść o diable Borucie”
- wystawa rzeźb ze zbiorów Muzeum w Łęczycy
(do 31 III)

SIERADZ**MUZEUM OKRĘGOWE**

ul. Dominikańska 2, tel. 43 827 16 39

Czynne: wt. 10-18, śr.-pt. 10-16,
sob., nd. 10-15,

w dni poświęcone nieczynne

Bilety: 4,5 zł i 2,5 zł (we wtorki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Historia Sieradza i jego okolic” • „Kultura wsi sieradzkiej z przełomu XIX i XX w.” • „Regionaliści sieradzcy z XIX i XX w.” • „Życie ludzi w przedziejach”

Wystawy czasowe:

- „Nasza druga miłość” - zbiory Sieradzkiego Klubu Kolekcjonera i Hobbyisty
(do 1 IV - ul. Rynek 1)
- „50 lat od premiery filmu *Krzyżacy*”
(8 III - 6 V - ul. Rynek 1)

SKIERNIEWICE**IZBA HISTORII SKIERNIEWIC**

ul. św. Floriana 4, tel. 46 833 44 71

Czynne: wt., pt. 10-17, śr.-czw. 8-16,

sob., n. 10-13, w dni poświęcone nieczynne
(we wszystkie dni wstęp wolny)

Wystawa stała:

- „Historia miasta od 1359 r.”

Wystawa czasowa:

- „Miasto” - wystawa malarstwa i fotografii
w 555. rocznicę nadania Skierniewicom praw
miejskich (do 22 IV)

SULEJÓW-PODKLASZTORZE**KAPITULARZ PRZY KOŚCIELE**

PW. ŚW. TOMASZA

ul. Opaka 13, tel. 44 61 62 584

Czynne: pn.-sob. 9-17 (przerwa 13-13.45),
niedz. 13-17

(we wszystkie dni wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Historia Opactwa Cystersów” • „Stary Sulejów
w oparciu o badania archeologiczne”

TOMASZÓW MAZOWIECKI**MUZEUM W TOMASZOWIE MAZ.**

ul. POW 11/15, tel. 44 724 48 48

Czynne: wt.-n. 10-15.45, w dni poświęcone
nieczynne

Bilety: 3 zł i 2 zł, 6 zł (rodzinny)

(w soboty wstęp wolny)

Wystawy stałe:

- „Życie, tradycje i zwyczaje doroczne zachowane w kulturze ludowej regionu rawsko-opoczyńskiego” • „Fauna środkowego dorzecza Pilicy” • „Od osady górniczo-hutniczej do wielkiego ośrodka przemysłu włókienniczego” • „Tomaszowanie w powstaniach narodowych i wojnach światowych” • „Obrazek pogrzebowy w środkowym dorzeczu Pilicy od drugiego tysiąclecia p.n.e. do III w. n.e.”

Wystawa czasowa:

• „Świat toruńskiego piernika” - wystawa ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Toruniu (do 9 IV)

Kiermasze:

• XXIV Kiermasz Palm i Pisanek Wielkanocnych (30 III g. 10-14)

▀ TUBĄDZIN**MUZEUM WALEWSKICH - ODDZIAŁ MUZEUM OKRĘGOWEGO W SIERADZU**

98-285 Wróblew, tel. 43 821 37 26

Czynne: wt.-pt. 9-15, n. 10-15

Bilety: 5 zł i 3 zł

(we wtorki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

• „Wnętrza dworskie z przełomu XIX i XX w.” • „Galeria portretów rodu Walewskich XVII-XIX w.” • w parku: „Oficina dworska z II poł. XIX w.”

▀ WARTA**MUZEUM MIASTA I RZĘKI WARTY**

ul. 20 stycznia 26, tel. 43 829 41 78

Czynne: pn.-pt. 9-15, sob. 10-13;

w sob. i niedz. na zgłoszenia

Bilety: 2 zł i 1,50 zł

(w środy wstęp wolny)

Wystawy stałe:

• „Historia Warty i okolic” • „Wnętrze pokoju mieszczańskiego z przełomu XIX i XX wieku” • „Galeria sławnych ludzi urodzonych w Warcie lub związanych z miastem”

▀ WIELUŃ**MUZEUM ZIEMI WIELUŃSKIEJ**

ul. Narutowicza 13, tel. 43 843 43 34

Czynne: wt., pt. 9-16, śr., czw. 9-15.30,

sob. 9-14, n. 11-16, w dni poświąteczne

nieczynne

Bilety: 3,5 zł i 2,5 zł

(w niedziele wstęp wolny)

Wystawy stałe:

• „Pradzieje ziemi wieluńskiej” • „Życie codzienne wsi wieluńskiej na pocz. XX w.” • „Tragedia Wielunia - 1 września 1939 r.”

Wystawy czasowe:

• „Książęca kolekcja. Skarby ze zbiorów Muzeum Książąt Czartoryskich w Krakowie” (do 25 III)

• „Indianie amazońskiej dżungli” - ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie (do 15 IV)

▀ WOLBÓRZ**POŻARNICZE CENTRUM HISTORYCZNO-EDUKACYJNE ZIEMI ŁÓDZKIEJ**

ul. Modrzewskiego 15

tel. 44 616 43 80, 669 555 215

Czynne: wt. 10-14, śr., pt. 11-13, n. 10-12 i

16-18, w święta nieczynne

Bilety: 3 zł i 2 zł (we wtorki wstęp wolny)

Wystawy stałe:

• Sprzęt strażacki • Stare dokumenty • Zabytkowe wozy • Zbiory sztuki ludowej • Ekspozyty archiwalne i regionalne z XI i XII w.

▀ ZDUŃSKA WOLA**MUZEUM HISTORII MIASTA**

ul. S. Prawdzic Złotnickiego 7

tel. 43 823 48 43

Czynne: (do 31 III)

pn., śr., czw. 8-16, wt., pt. 8-17, niedz. 14-18

sobota i święta po wcześniejszym zgłoszeniu

Bilety: 6 zł i 4 zł

Wystawy stałe:

• „Rodowód miejski przemysłowej Zduńskiej Woli” • „Salon mieszczański z przełomu XIX i XX w.” • „Sylwetki niepospolitych zduńskowolan” • „W dawnej zduńskowskiej aptece” • „Izba tkacka” • „Gmina żydowska w Zduńskiej Woli - obecność i zagłada”

MUZEUM – DOM URODZIN**ŚW. MAKSYMILIANA MARII KOLBEGO**

ul. M.M. Kolbego 9

tel. 43 824 78 29

Czynne: śr.-n. 10-12 oraz 14.30-16.30

Wstęp wolny

▀ ZGIERZ**MUZEUM MIASTA ZGIERZA**

pl. Dąbrowskiego 21

tel. 42 716 37 92

Czynne: wt., śr., pt. 10-15.30, czw. 10-18,

n. 10-16

Bilety: 4 zł i 2 zł

(w niedziele wstęp wolny)

Wystawa stała:

• „Kruszówka - wnętrza mieszczańskie z przełomu XIX i XX w.” • „Dzieje Zgierza” • „Dzieciocy świat, zabawki z dawnych lat”

Wystawy czasowe:

• „Ikona. Słowo, droga, modlitwa” - wystawa ze zbiorów Muzeum Ikon w Supraślu (do 15 IV)

• „Zbrodnie niemieckie na ziemi łódzkiej w czasie II wojny światowej” (20 III - 13 V)

* Informacja o terminach w placówce

• KSIĄŻKI NADESŁANE • KSIĄŻKI NADESŁANE • KSIĄŻKI NADESŁANE •

Ewa Niedźwiecka: „Łódź w PRL-u. Opowieść o życiu miasta 1945-1980”.

Projekt okładki, opracowanie graficzne i skład Wojciech Miatkowski. Koncepcja serii Michał Koliński. Dom Wydawniczy Księży Młyn, 2011.

▣ Pierwszy tom nowej serii, opracowanej według takiej samej koncepcji, jak ciesząca się dużym zainteresowaniem seria „Między wojnami”. Przygotowywane są kolejne portrety miast w PRL-u (Olsztyn, Kielce, Sosnowiec, Warszawa, Bytom).

We wstępie autorka pisze: *Przytaczam fakty, których nie oceniam. Czytelnik może wypełnić je własnymi wspomnieniami, doświadczeniami (...)*. Ówczesna rzeczywistość opisana jest w wielu krótkich rozdziałach: władza, szpitale, sport masowy, moda, muzyka poważna i rozrywkowa, komunikacja, a nawet... używki. Mnóstwo ilustracji, zarówno zdjęć, jak i wycinków prasowych, dokumentów. Jest wykaz tras linii autobusowych z 1980 r., nazwiska rektorów wyższych uczelni, etykiety piwa i papierosów, lista kin (było ich aż 35). To wszystko starszym czytelnikom przypomni czasy ich młodości, młodym – może uzmysłowi, w jakiej rzeczywistości żyli ich rodzice i dziadkowie.

Do tomu dołączono reprint planu miasta z 1965 r. oraz płytę DVD z filmami o Łodzi zrealizowanymi przez Wytwórnię Filmów Oświatowych.

**MIEJSKA
GALERIA SZTUKI****BAŁUCKA****Stary Rynek 2, tel. 42 657 58 52****Czynna:** wt.-pt. 12-17, sob.-n. 12-16

- „Metafizyka i rzeczywistość” - wystawa plakatów studentów ASP w Łodzi (do 4 III)
- Tomasz Krawczyk „Obrazy realistyczne” otwarcie 9 III g. 17 (do 15 IV)

**OŚRODEK
PROPAGANDY SZTUKI****Park im. H. Sienkiewicza****tel. 42 674 10 59****Czynny:** wt., śr., pt. 11-18, czw. 11-19, sob.-n. 11-17

- „Horyzont 40-lecia” - wystawa Katedry Malarstwa, Rysunku i Rzeźby ASP w Łodzi otwarcie 8 III g. 17 (do 15 IV)

ADI ART**ul. Piotrkowska 60, tel. 42 630 31 58****Czynna:** pn.-pt. 11-18**Prowadzi: M. Soldon**

- Diana Tudose - malarstwo (do 15 III)
- Jassen Popp - malarstwo (17-31 III)

AMCOR**ul. Aleksandrowska 55, tel. 42 61 38 138****Czynna:** *po uprzednim kontakcie telefonicznym***Prowadzi: W. Warzywoda**

- Grzegorz Sztabiński - malarstwo, rysunek, obiekty * (lut-y - kwiecień)

ASP**ul. Wojska Polskiego 121, tel. 42 254 75 98****www.asp.lodz.pl**

(zakładka: Imprezy artystyczne)

Czynna: pn.-pt. 9-15**Galeria KOBRO**

- Wystawa prac pedagogów Katedry Projektowania Graficznego otwarcie 5 III g. 13 (do 16 III)

- Wystawa prac pedagogów Queensland College of Art, Griffith University (Australia) otwarcie 19 III g. 13 (do 30 III)

Galeria ODNOWA

- Wystawa rysunku Wiesława Garbolińskiego otwarcie 1 III g. 13 (do 23 III)

Studencka Galeria Wydziału Sztuk Wizualnych - WOLNA PRZESTRZEŃ

- Zbiorowa wystawa poplenerowa (1-12 III)
- „Wstręt” - wystawa zbiorowa (13-31 III)

ATLAS SZTUKI**ul. Piotrkowska 116, tel. 42 632 77 50****Czynna:** wt.-pt. 11-20, sob., n. 11-17**Prowadzi: J. Michalak**

- Tatiana Czekalska, Leszek Golec „Contract Killer” (do 4 III)
- Prezentacja projektu: „Zdobywcy słońca” - instalacja tekstowo-obrazowa Anny Baumgart oraz książka Andrzeja Turowskiego pt. „Parowóz dziejów” (od 9 III)

**EUROPEJSKIE CENTRUM
KULTURY LOGOS****ul. M. Skłodowskiej-Curie 22****tel. 42 637 65 45****Czynna:** pn.-sob. 16-18,

niedziela po mszach św.

Prowadzi: ks. W. Sondka

- Jacek Soliński „Wielki Tydzień” - linoryt otwarcie 11 III g. 12

FABRYKA SZTUKI**ul. Tymienieckiego 3, tel. 42 646 88 65****Czynna:** sob. po wernisażu 12-16,

pn.-śr, pt. 11-17, czw. 11-19

- Kamil Kuskowski „Malarz pokojowy” otwarcie 1 III g. 19 (do 30 III)

FF - FORUM FOTOGRAFII**Łódzki Dom Kultury****ul. Traugutta 18****tel. 42 633 71 15****Czynna:** wt.-sob. 14 -18**Bilety:** 1 zł (w środy wstęp wolny)**Prowadzi: M. Świątczak**

- Tomasz Sobieraj „Theatrum profundis” - fotografie, poezja wizualna (do 24 III)
- Paulina Hebda „Bajka” (30 III - 21 IV)

FORUM przy ŚFK**ul. Roosevelta 17, tel. 42 636 68 38****Czynna:** pn.-pt. 10 -18

- „Geometria i metafora” - wystawa zbiorowa otwarcie 6 III g. 18

Wystawy stałe:

- „15 lat Tygla Kultury”. • Zbigniew Koszałkowski „Okładki Tygla Kultury” • „Książki biblioteki Tygla Kultury”

FOTOGRAFII ŁTF**ul. Piotrkowska 102, tel. 42 633 09 82****Czynna:** pn.-pt. 11-19

- Piotr Nadolski - „Myśli nieuczesane” (do 19 III)
- Wystawa fotografii studentów Wyższej Szkoły Sztuki i Projektowania (20 III - 9 IV)

**GALERYJKA
OLIMPIJKA Galeria fotografii****ul. Piotrkowska 132****tel. 42 639 97 65****Czynna:** pn.-pt. 10-18, sob. 9-13**Prowadzi: K. Kurowski**

- Krzysztof Sawiuk - „Oktet”

(do 13 III)

- Jerzy Grzesiak - „Lwów - Banderstadt”

otwarcie 15 III g. 18.15 (do 11 IV)

IMAGINARIUM**Łódzki Dom Kultury, ul. Traugutta 18****tel. 42 633 98 00 w. 208 i w. 288;****42 633 71 15****Czynna:** wt.-sob. 14-18**Bilety:** 1 zł (w środy wstęp wolny)**Prowadzi: M. Świątczak**

- Mariusz Sołtyś, Wiktor Polak - instalacje i projekcje multimedialne (do 10 III)
- Zbigniew Dudek - instalacje, rzeźby (16 III - 7 IV)

IN BLANCO**BOK „Lutnia”****ul. Łanowa 14, tel. 42 652 62 27****Czynna:** pn.-pt. 9-18**Prowadzi: A. Wierzbowska**

- Wystawa pokonkursowa XXXII Wojewódzkiego Konkursu „Mój list z widowni” otwarcie 27 III g. 17

- „Oblicza Łodzi - Reminiscencje”

- wystawa fotograficzna (29-31 III)

- ekspozycja w Nowym Centrum Konferencyjno-Wystawienniczym, al. Politechniki 2

ŁÓDŹ ART CENTER**ul. Tymienieckiego 3, tel. 42 684 20 95****Czynna:** pn.-pt. 10 -16**Dyrektor: K. Candrowicz****Dyrektor artystyczny: J. Głowacki**

- Stała ekspozycja: „Muzeum Konstrukcji w Procesie. Kolekcja Solidarności w 25-lecie słynnej akcji artystycznej”

MANHATTAN**ul. Wigury 15, tel. 42 636 33 44****Czynna:** pn.-pt. 11-18**Prowadzi: K. Potocka**

- Agata Bielska „Kochaneczki” - obrazy wideo otwarcie 9 III g. 19 (do 30 III)

- Zorka Wolny „Permutacje - archiwum miejsca”, performance 16 III g. 19

- „Między rzeczywistością a nierzeczywistością”: Jiří Suruvka, Wojciech Bąkowski, Ada Karczmarczyk - performance 30 III g. 19

**MŁODZIEŻOWA GALERIA
DEBIUTÓW****przy CZP nr 1****ul. Zawiszy Czarnego 39****tel. 42 655 06 00****Czynna:** pn.-pt. 9-20, sob. 10-14**Prowadzi: P. Gmoński**

• „Z natury” - prace uczestników zajęć w Pracowni „Kolor” (20 II - 21 III)

NOWA

Łódzki Dom Kultury

ul. Traugutta 18

tel. 42 633 98 00 w. 208 i 288

Czynna: wt.-sob. 14-18

Bilety: 1 zł (w środy wstęp wolny)

Prowadzi: **M. Świątczak**

• „Madonna w sztuce ludowej”

otwarcie 8 III g. 13 (do 25 III)

• Maria Górecka - malarstwo (29 III - 14 IV)

OPUS

ul. Łąkowa 29, tel. 42 634 55 28

Czynna: pn.-pt. 9-17

Prowadzi: **B. Dzieciol**

• Łukasz Leszczyński - malarstwo

(do 15 III)

PROMOCJI MŁODYCH

BOK „Rondo”, ul. Limanowskiego 166

tel. 42 651 50 30 w. 16

Czynna: pn.-pt. 9-16

Prowadzi: **B. Jarmoliński**

• „Obserwacje” - wystawa zbiorowa, malarstwo, wideo

otwarcie 2 III g. 18

RYNEK SZTUKI

ul. Wschodnia 69, tel. 42 630 47 79

Czynny: pn.-pt. 10-18, sob. 10-15

Prezes: **W. Niewiarowski**

• 153. Aukcja dzieł Sztuki

4 III g. 12

• V Aukcja Promocyjna „Drugi Krok”

17 III g. 12

WIDOK

przy WDK „Widok”

al. Piłsudskiego 133

tel. 42 674 92 30 w. 127

Czynna: pn.-pt.

(po uzgodnieniu telefonicznym)

Prowadzi: **A. Chmielewski**

• Wystawa fotografii Anny Pazery „Travel to Poznań > Barcelona > Logroño” (do 16 III)

• Wystawa sitodruków Bartosza Jaskóły

„Martwa natura - pejzaż - portret”

otwarcie 23 III g. 18

WIDZEWSKA EKSLIBRISU

przy WDK „502”

ul. Gorkiego 16, tel. 42 673 35 99

Czynna: pn.-sob. 11-19

Prowadzi: **M. Z. Wojalski**

• „Juliusz Szczęsny Batura. Eklibrisy

z lat 2007-2012” (do czerwca)

ZIELONA 13

Klasztor OO. Dominikanów

ul. Zielona 13 (wejście od ul. Wólczarskiej)

Czynna: pn.-pt. 18-19.30

Prowadzi: **o. T. Zamorski**

• „Opowieści barwne”: Malwina Kocot,

Katarzyna Czerwińska, Joanna Kurkiewicz

- wystawa przygotowana we współpracy

z ASP w Łodzi

otwarcie 18 III g. 20.15 (do 15 IV)

Ż

BOK „Na Żubardziej”

ul. Żubardzka 3, tel. 42 651 67 47

Czynna: pn.-pt. 9-15

Prowadzi: **U. Issaieff**

• „Wakacje pod żaglami” - wystawa prac

uczestników XIII Ogólnopolskiego Konkursu

Plastycznego (do 5 III)

• Justyna Ściegłińska „Untitled” - fotografie

otwarcie 10 III g. 18 (do 9 IV)

137

przy Klubie Nauczyciela

ul. Piotrkowska 137/139, tel. 42 636 25 98

Czynna: pn.-pt., n. 10-20

• Agnieszka Bińczyk „Akt - kobieta w rysunku i

malarstwie” - otwarcie 2 III g. 18 (do 15 III)

526

przy POS, ul. Krzemieniecka 2a

tel. 42 688 13 47

Czynna: pn.-pt., n. 10-19

• Henryk Waniek - rysunki (do 18 III)

• Jan Zieliński „Ptaki” (od 22 III)

• WOJEWÓDZTWO

BANK&DM

Bank Spółdzielczy, I piętro

Główno, ul. Młynarska 5/13

tel. 502 171 636

www.bankanddm.blogspot.com

Czynna: pn.-pt. 9-17

Prowadzi: **D. Młynarczyk**

• „Grafika świata - mistrzowie małego formatu”

- wystawa z kolekcji prywatnych

(do 4 III)

• „Kobieta!!!” - zbiorowa wystawa malarstwa,

grafiki i rysunku z Białorusi i Polski

(9 III - 13 V)

KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI

OGRÓD SZTUKI - Galeria Miejskiego

Ośrodka Kultury, ul. Jana Pawła II 9

tel. 42 211 62 89

Czynna: pn. 8-12, wt., czw. 10-18, śr. 12-18,

pt. 8-16

Prowadzi: **W. Przybyło-Cieślak**

• IV Otwarty Plener Malarski Artystów

Województwa Łódzkiego „Pejzaż malowany

ziemi łódzkiej” - otwarcie 2 III g. 17 (do 30 III)

ŁASK

POD KORABIEM, ul. 9 Maja 6

tel. 43 675 35 27

Czynna: pn.-pt. 8-18, sob. 9-14

Prowadzi: **B. Trocka-Dąbrowa**

• Tomasz Walkiewicz „Moje podróże

- Indonezja” - fotografie (1-30 III)

PIOTRKÓW TRYBUNALSKI

OŚRODEK DZIAŁAŃ ARTYSTYCZNYCH

ul. Dąbrowskiego 5 i ul. Sieradzka 8

tel. 44 733 93 88

Czynny: pn.-pt. 10-18, sob. 12-18, n. 14-18

Prowadzi: **P. Gajda**

• Bartek Otoki „Archiwum otwarte”

(2-30 III) - ul. Dąbrowskiego 5

• Jarosław Chrabąszcz - malarstwo

(9-30 III) - ul. Sieradzka 8

SIERADZ

BWA, ul. Kościuski 3

tel. 43 822 48 45

Czynna: wt.-pt. 10-18, sob.-n. 14-18

Prowadzi: **M. Szymlet-Piotrowska**

• Aleksy Nowak - rysunek (do 3 III)

• „Sieradzkie impresje” - wystawa poplenerowa

IV Ogólnopolskiego Pleneru Malarskiego

otwarcie 9 III g. 18

SKIERNIEWICE

BWA, ul. Reymonta 33

tel. 46 833 00 05

Czynna: wt.-pt. 11-17, sob.-n. 11-14,

Prowadzi: **B. Walusiak**

• Lex Drewiński „Papiery wartościowe”

(2-18 III)

ZGIERZ

MOK, ul. Mielczarskiego 1

tel. 42 716 26 18

Czynna: pn.-pt. 10-18

• Wystawa rysunku i malarstwa z pracowni

plastycznej MOK w Zgierzu (8-31 III)

STACJA NOWA GDYNIA

STACJA NOWA GDYNIA

Centrum Rekreacji Rodzinnej

ul. Sosnowa 1, tel. 42 714 21 21

Czynna: codziennie 7-23

Prowadzi: **Z. E. Ślęzak**

• Aldona Zając „Kobiety we wnętrzu”,

malarstwo (do 6 IV)

* informacja o terminie w placówce

**AKADEMIA MUZYCZNA
im. Grażyny i Kiejstuta
Bacewiczów w Łodzi**

ul. Gdańska 32, tel. 42 662 16 00

- **WIECZÓR MUZYCZNY**
Wyk. Kinga Firlej-Kubica - fortepian
Wojciech Kubica - fortepian
w programie: W. A. Mozart, F. Chopin,
F. Poulenc, F. Schubert
5 III g. 18.15
Wyk. Adam J. Węgliński - tenor
Aleksandra Wiwala - sopran
Rafał Hołub - fortepian
w programie: H. Skrimuntt i C. Debussy
12 III g. 18.15
Wyk. Robert Bachara - skrzypce
w programie: J. S. Bach
19 III g. 18.15
- **FORUM PERKUSJI**
Koncert „Edukacja alternatywna”
wyk. studenci i pedagodzy AM
6 III g. 18.15
- **KONCERT SAKSOFONOWY**
wyk. Mateusz Dobosz, Michał Czaplirski,
Aleksandra Mańkowska - saksofon
Bogna Dulińska - fortepian
w programie: J. S. Bach, P. Swerts,
I. Gozkovsky, A. Glazunow
13 III g. 19
- **ORGANY, KLAWESYNY I MUZYKA DAWNA**
Koncert klawesynowy „Bach x 4”
wyk. Hanna Balcerzak
i Aleksandra Gajecka-Antosiewicz
w programie utwory synów J. S. Bacha
14 III g. 18.15
- **SPOTKANIA Z MUZYKĄ**
Koncert pasyjny z udziałem studentów
Wydziału Wokalno-Aktorskiego AM
14 III g. 19 - *Zgierz, ul. Łęczyska 2a*
- **SESJA ARTYSTYCZNO-NAUKOWA**
„Taniec w muzyce baroku”
19-21 III
„Muzyka na instrumenty dęte i perkusyjne
kompozytorów polskich II połowy XX wieku”
26-28 III
- **KONCERT GITAROWY**
wyk. studenci klas gitary i harfy AM
20 III g. 19

**AKADEMICKI OŚRODEK
INICJATYW
ARTYSTYCZNYCH**

ul. Zachodnia 54/56, tel. 42 633 26 41

- **WIECZÓR WSCHODNI**
Impreza przygotowana przez studentów
WSTiH
1 III g. 18
- **MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU**
Międzynarodowe warsztaty iluzji w ramach

projektu „A Kind of Magic”
5-11 III

- **PREZENTACJE SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ:**
Twórczość Siergieja Paradżanowa
6 III g. 19
Twórczość Juraja Herza
20 III g. 19
- **GALERIA FOYER**
Timur Karim „Akty i nie tylko”
8 III g. 18
- **MUZYCZNE WSPOMNIENIE O...**
Franku Sinatrze - recital Michała Wieczorka
9 III g. 19
- **STUDIUM MUZYKI WSPÓŁCZESNEJ:**
Twórczość Kennetha Gaburo
13 III g. 19
- **PODRÓŻE BEZ PRZEWODNIKA**
„Mali” - opowieść Agnieszki
i Norberta Kaszyckich
15 III g. 19
- **ŁÓDZKIE SKRZYDŁA**
XVIII Przegląd Piosenki o Łodzi - eliminacje
16 III g. 9-15
- **FABRYKA SNÓW W MIEŚCIE ŁÓDŹ**
Koncert Tomasa Wachnowskiego
17 III g. 17
- **WIOSNA... ACH TO TY!**
Koncert Michała Wieczorka
21 III g. 19
- **Związek Literatów Polskich:**
promocja almanachu
pt. „Harmonia dusz”
22 III g. 18
- **AOIA W BARTERZE**
Dni Frankofonii
22 III g. 19
- **DOTKNIJ TEATRU:**
Monodram Małgorzaty Lipczyńskiej
„Napewnomoże”
24 III g. 19
Spektakl „Niestąd” - Teatr Boczny
25 III g. 21
„Łódzkie dramatu pisanie”
26 III g. 19
Premiera spektaklu Igi Załącznej
„Córka swojej matki” - ST Chorea
27 III g. 19
- **MUZYCZNE PODRÓŻE**
„La vie en rose” - wieczór francuski - recital
Michała Wieczorka
28 III g. 19
- **Premiera spektaklu**
„Męczeństwo Piotra O'Heya” S. Mrożka -
Grupa teatralna Studio Saturator
31 III g. 19

BAŁUCKI OŚRODEK KULTURY

Ośrodek Kultury „RONDO”
ul. Limanowskiego 166
tel. 42 651 50 30 wew. 16

- **POEZJA W RONDZIE**
Wieczór poetycki Pawła Kuleczki
3 III g. 18
- **KLUB PODRÓŻNIKÓW I ODKRYWCÓW**
„Rumunia” - prelekcja Igora Banaszczyka
9 III g. 18
- **Dni Kultury Greckiej**
23 III g. 18

Ośrodek Kultury „LUTNIA”
ul. Łanowa 14, tel. 42 652 62 27

- „Mędzy nami kobietami”
program Kabaretu „Splot”
6 III g. 15
- **Koncert zespołu Picoło**
wyst. uczniowie ZSM im. S. Moniuszki
w Łodzi
9 III g. 18
- „Stary dobry swing”
recital Danieli Zabłockiej
i Jacka Malanowskiego
16 III g. 18
- **ŚWIATOWY DZIEŃ POEZJI**
Promocja tomiku wierszy Pawła Patory
„Pokočaj teściową”
20 III g. 15.30
- **KONFRONTACJE 2012**
XXX Wojewódzki Przegląd Teatrów
Dziecięcych
26-28 III g. 15.30
- **Rozstrzygnięcie XXXII Wojewódzkiego
Konkursu MÓJ LIST Z WIDOWNI**
27 III g. 17

**Ośrodek Kultury
„NA ŻUBARDZKIEJ”**
ul. Żubardzka 3, tel. 42 651 67 47

- **XX Bałuckie Spotkania Recytatorów**
2 III g. 17; 6, 7 III g. 10
12 III g. 15 i 18

**CENTRUM
KULTURY MŁODYCH**
ul. Lokatorska 13, tel. 42 684 24 02

- **SPOTKANIE ODDZIAŁU
KARPACKIEGO PTT:**
„Pod słońcem Macedonii i błękitem Grecji”
1 III g. 18
„Karpaccy w świetle: Hiszpania i Portugalia”
15 III g. 18
- **Weekend z Teatrem Rebelia**
akcja artystyczno-edukacyjna dla młodzieży
2-3 III
- **DOTKNIJ TEATRU:**
Warsztaty teatralne dla młodzieży
prowadzone przez Teatr Ósmego Dnia
(zapisy do 10 marca)
17-18 III

Warsztaty teatralne dla młodzieży, prowadzone przez Adama Łoniewskiego
24 III g. 16-22
„Desant teatralny na Księżym Młynie”
akcja teatralno-happeningowa
25 III g. 14-17
ul. Przędzalniana 70
Happening teatralny w wykonaniu Teatru Pławna 9,
spektakl „Trzy życia Salvadora Dali”
25 III g. 14 - *Pasaż Schillera*
• Koncert jazzowy zespołu „Sekcja P”
31 III g. 18.30

► FILIA CKM - KLUB DĄBROWA

ul. Dąbrowskiego 93, tel. 42 641 82 81

- KLUB FILMOWY
5, 12, 19, 26 III g. 17
- KOBIECY PUNKT WIEDZENIA
cykl spotkań i warsztatów dla kobiet
12-16 III
- „Władcy Polski” - wystawa filatelistyczna ze zbiorów Krzysztofa Brzeskiego
22-29 III g. 13-19

► EUROPEJSKIE CENTRUM KULTURY LOGOS

**Kościół Środowisk Twórczych,
ul. M. Skłodowskiej-Curie 22
tel. 42 637 65 45**

- „Rozmowa z...”
Wieczór poezji Wisławy Szymborskiej
wiersze czyta Halina Miller-Jończyk
11 III g. 19

► GRUPA LITERACKA „CENTAURO”

**Ośrodek Kultury „Górna”, ul. Siedlecka 1
tel. 42 684 66 47**

- Spotkanie z Anastazją Tymińską,
poetką i tłumaczką
5 III g. 18.15
- Spotkanie autorskie
Leona Sikorskiego
„Moja bałódzka ojczyzna”;
turniej literacki „Stoki - łódzka enklawa”
12 III g. 18
- Spotkanie z Andrzejem Maciejczykiem,
prezentacja sztuki „Nasza Klasa”
19 III g. 18.15
- Spotkanie autorskie
Tadeusza Zawadowskiego
26 III g. 18
- Spotkanie z Michałem B. Jagiełłą,
poetą, tłumaczem, miłośnikiem historii
26 III g. 19.15

Spotkania poza placówką:

- Marian Hemar - w 40. rocznicę śmierci
14 III g. 17 - *MBP Łódź-Górna,
ul. Przybyszewskiego 46*
- „Samotność” - wieczór autorski
grupy Centauro
16 III g. 18 - *MBP Łódź-Śródmieście,
ul. Struga 14*
- „Zygmunt Krasiński jako myśliciel”
- wykład dr. Jana Przybyła z okazji
200. rocznicy urodzin wieszca
20 III g. 17 - *MBP Łódź-Śródmieście,
ul. Narutowicza 91*
- ŚWIATOWY DZIEŃ POEZJI
Dwugłos poetycki:
Hanna Prosnak i Sylwia Hetman
21 III g. 17 - *MBP Łódź-Górna,
ul. Przybyszewskiego 46*
- KLIiN i CENTAURO
„Wiersze po promocyjnej cenie” - spotkania
autorskie Barbary Maciejewskiej
i Marzeny Marchlewskiej
28 III g. 18 - *Klub Nauczyciela,
ul. Piotrkowska 137*

► KLUB NAUCZYCIELA

ul. Piotrkowska 137, tel. 42 636 25 98

- „Panie grają w kalambury i inne zabawy
literackie” - wieczór z okazji Dnia Kobiet
8 III g. 17
- DOTKNIJ TEATRU:
Finał konkursu „Dni teatralnej aktywizacji
szkół”; spektakl Teatru Kilku Osób „Słowa
pomieszane ze snami” wg Z. Herberta
27 III g. 11
Premiera spektaklu Teatru Kilku Osób
- „Orfeusz i Eurydyka”
28 III g. 19

► KLUB WYTWÓRNA TOYA STUDIOS

ul. Łąkowa 29, tel. 42 639 55 01

- Koncert zespołu Umbilical Brothers
2 III g. 20
- Koncert Johnny'ego Wintera
3 III g. 20
- ERA JAZZU. Koncert Ala Di Meoli
14 III g. 20
- Koncert Ani Dąbrowskiej
31 III g. 20

► KOŚCIÓŁ EWANGELICKO-AUGSBURSKI PW. ŚW. MATEUSZA

ul. Piotrkowska 283

- NIEDZIELA Z MUZYKĄ U ŚW. MATEUSZA

Recital organowy Juliana Gembalskiego
4 III g. 17

► OŚRODEK KULTURY GÓRNA

ul. Siedlecka 1, tel. 42 684 66 47

- „Tańce świata” - warsztaty
5, 12, 19, 26 III g. 17
- „Poezja muzyką pisana” - koncert
Magdy Rybak i Piotra Węgrzynowskiego
9 III g. 18
- „Melodie naszej młodości”
14 III g. 17
- „Klasycznie i nie tylko...”
koncert w wyk. studentów AM w Łodzi
28 III g. 16.30
- Przedświąteczna wystawa
Klubu Rękodziela Artystycznego
30 III g. 14

► OŚRODEK KULTURY KAROLEW

ul. Bratysławska 6a, tel. 42 687 02 07

- JAK DOBRZE ZNAĆ SĄSIADA
wieczór kabaretowo-satyryczny z udziałem
Lucjana Wesołowskiego
2 III g. 18
- „Bo ten pan i ta pani...” - biesiada z piosenką
9 III g. 17
- DOTKNIJ TEATRU:
„Lewy prosty” - widowisko z udziałem
Czesława Majewskiego
23 III g. 18
Teatr Lamus z Sulejówka
- spektakl pt. „Ogniwa”
24 III g. 16
„Rodzice - dzieciom”
- podwieczorek teatralny
26 III g. 17
„Lament” - teatr chodnikowy
27 III g. 12 - *Pasaż Schillera*

► PAŁAC MŁODZIEŻY im. Juliana Tuwima

ul. Wyszyńskiego 86, tel. 42 686 34 45

- 17. Konkurs Piosenki WYGRAJ SUKCES
- eliminacje
18 III g. 11-18
- 20. Ogólnopolski Harcerski Konkurs
Recytatorski STROFY O OJCZYŹNIE
- eliminacje wojewódzkie
31 III g. 10-18

► PARTNERSTWO NA RZECZ ALEKSANDROWA ŁÓDZKIEGO

tel. 609 190 211

MDK, ul. 1 Maja 17/19

- Koncert „W hiszpańskich rytmach”
wyst. zespół Funny Fingers,
Agnieszka Lzydorczyk - taniec flamenco
2 III g. 19
- Koncert muzyki rockowej
16 III g. 19

Biblioteka Publiczna

im. Jana Machulskiego, pl. Kościuszki 12

- Otwarcie wystawy prac
Jolanty Olesienkiewicz „Igraszki z filcem”
8 III g. 18
- „Śladami Inków” - spotkanie
z podróżniczką Małgorzatą Kotwicą
9 III g. 17.30
- POCZUJ TEATR:
Otwarcie wystawy „Projekty scenografii
teatralnej Joanny Hrk”
23 III g. 17.30
Wykład Magdaleny Rozenfeld
„Inspiracja a projektowanie ubioru”
23 III g. 18
Warsztaty teatralne prowadzone
przez Małgorzatę Flegel
24 III g. 15

Klubokawiarnia, Aleksandrów Ł.,

ul. Ogrodowa 1

- „Przyjaciele Misia Uszatka” - otwarcie wystawy
ręcznie robionych zabawek dla dzieci
11 III g. 11.30
- POCZUJ TEATR:
Warsztaty plastyczno-teatralne dla dzieci
25 III g. 11
Otwarcie wystawy fotografii
„Teatralny Aleksandrów”
25 III g. 16.30

Herbaciarnia Klimaty

Aleksandrów Ł., ul. Warszawska 28

- Dzień św. Patryka w Klimatach
w programie: „Moja Irlandia” - wystawa
zdjęć, koncert zespołu Eklezja
17 III g. 18
- POCZUJ TEATR: Autorski spektakl
Grzegorza Kwiecińskiego „Kamienie”
25 III g. 18
Monodram Mateusza Olszewskiego
„Novecento”
27 III g. 18

Towarzystwo Śpiewacze Lutnia,

Aleksandrów Ł., ul. Ogrodowa 17

- POCZUJ TEATR:
Koncert „Najpiękniejsze melodie z oper,
operetek i musicali”
wyst. zespół Eklezja, Alicja i Piotr Wojtczak,
Witold Tomczyk
24 III g. 19
- Jarmark kolekcjonera
25 III g. 14

POLESKI OŚRODEK SZTUKI

ul. Krzemieniecka 2a, tel. 42 688 13 47

- GALERIA POSPIESZNA
Otwarcie wystawy fotografii Piotra Krauze
pt. „Światłowody”
2 III g. 17.30
- ŚWIAT PRZEDSTAWIONY
Spotkanie z Jackiem Hugo Baderem,
promocja książki „Dzienniki Kolymskie”
7 III g. 18
- Spotkanie z Renatą Lis,
promocja książki „Ręka Flauberta”
8 III g. 18
- ŻYJĘ Z PASJĄ
Cykliczne spotkanie z piosenką autorską
16 III g. 18
- „Dzieci uchodźców w Polsce” - debata cz. II
20 III g. 18
- KLUB SMAKOSZA - z cyklu PRODUKTY
TRADYCYJNE WOJEWÓDZTWA
Spotkanie z Marcinem J. Szymańskim,
autorem książki „Browary Łodzi i regionu”
- Markiem Kaczorowskim
21 III g. 18
- DOTKNIJ TEATRU: Spektakl „Country
Show” Teatru Nikoli z Krakowa
23 III g. 11
Spektakl i warsztat Teatru Food Effect
z Wielkiej Brytanii
27 III g. 10

ŚRÓDMIEJSKIE FORUM KULTURY - DOM LITERATURY

ul. Roosevelta 17, tel. 42 636 68 38

- KAWIARNIA LITERACKO-MUZYCZNA:
Spotkanie z Leszkiem Engelkingiem,
autorem tomu poezji „Muzeum dzieciństwa”
1 III g. 18
Spotkanie z Adamem Wiedemannem,
autorem książki „Opowiadania”
8 III g. 18
Spotkanie z autorem książki
„Pisanie. Z Ryszardem Kapuścińskim
rozmawia Marek Miller”
15 III g. 18
Spotkanie z Zygmuntem Miłoszewskim,
autorem kryminału „Ziarno prawdy”
22 III g. 18
Spotkanie z Andrzejem Sosnowskim,
tłumaczem poezji
29 III g. 18
- WIECZORY Z AKADEMIA
J. S. Bach „Kantata o kawie”
- koncert w wyk. studentów AM w Łodzi
2 III g. 18
- Warsztaty literackie
2, 16 III g. 18
- Finał XXI Konkursu Poetyckiego
o Nagrodę im. K. K. Baczyńskiego
3 III g. 16

- SPOTKANIA Z LITERATURĄ
9 III g. 17
- MUZYCZNA SCENA FORUM
Bajzel - koncert artysty elektro-indie-rocka
9 III g. 20
- „Cząstki pomarańczy. Nowa poezja
ukraińska”
spotkanie z udziałem O. Kocarewa,
A. Lyubki, J. Stachiwskiej i A. Kamińskiej
12 III g. 18
- Warsztaty czytelnicze dla dzieci
14 III g. 11
- Warsztaty poetyckie
14 III g. 18
- DOTKNIJ TEATRU:
„Pieśń o chmurze nocą” - spektakl
w wyk. Studia Piosenki Forum
24 III g. 19
- Ogólnopolski Konkurs Recytatorski
eliminacje dzielnicowe
26 III g. 11
- Warsztaty literackie dla licealistów
30 III g. 16.30

WIDZEWSKIE DOMY KULTURY

Dom Kultury ARIADNA

ul. Niciarniana 1/3, tel. 42 678 47 41

- ROZTAŃCZONY WEEKEND
warsztaty z udziałem GrupY Skład
24, 25 III g. 10-15
- BAWMY SIĘ RAZEM
X Integracyjny Festiwal Twórczości
Artystycznej Dzieci
29, 30 III g. 10
- Warsztaty regionalne z cyklu
„Rok polski - obrzędy i obyczaje doroczne” -
warsztat na temat Świąt Wielkanocnych
12-28 III g. 9

Dom Kultury „502”

ul. Gorkiego 16, tel. 42 673 35 99

- PODAJMY SOBIE RĘCE
Koncert Towarzystwa Śpiewaczego ANNA
6 III g. 10.30
- SCENA OTWARTA 502
Spektakl dla dzieci „Spotkania z Tuwimem”
14 III g. 10.30
- DOTKNIJ TEATRU
Spektakl Teatru Total „Pan Paweł”
wg T. Dorsta - premiera
23 III g. 19
Spektakl Teatru Nie... letniego „To nie jest
bajka” A. Bańkowskiego - premiera
27 III g. 11
Warsztaty teatralne dla dzieci (27 III g. 12)
Spektakl „Lustro” F. Franka w wyk. uczniów
XXI LO
27 III g. 18

ŁÓDZKI
DOM
KULTURY

90-113 Łódź, ul. Traugutta 18
tel. 42 633-98-00, www.ldk.lodz.pl

OŚRODEK REGIONALNY:

8-25 III, Galeria Nowa ŁDK

- ▣ Wystawa pt. „**Madonna w sztuce ludowej**”.
- Wernisaż 8 III o godz. 13

25 III, godz. 10-17

- ▣ **Wielkanocny Kiermasz Sztuki Ludowej i Rękodzieła** oraz **Warsztaty Plastyki Obrzędowej**

OŚRODEK AKTYWNOŚCI LOKALNEJ I WSPÓLRZEMOŚCI PROJEKTÓW:

2, 9, 16, 23, 30 III, godz. 17, s. 313

- ▣ Klub Kosmobiologii:
  - **Współczesny system rozwoju holistycznego** – wykład Romana Fierfasa (2 III)
  - **Komunikacja w związkach małżeńskich, rodzinnych i innych** – prelekcja Elżbiety Liszewskiej (9 III)
  - **Kamienna droga rozwoju** – wykład Jarosława Kolca (16 III)
  - **Wieczór dyskusyjno-filmowy** (23 III, s. 221)
  - **Miłość Nieba i Ziemi** – wykład Elżbiety Nowalskiej (30 III)

5 III, godz. 17, s. 308

- ▣ Łódzki Kaktus Klub: **Wyprawa do Chile** – prelekcja Grzegorza Matuszewskiego

5, 12 19, 26 III, godz. 19, s. 308

- ▣ Akademia Mądrego Życia:
  - **Czy sprawiedliwie znaczą tak samo?** (5 III)
  - **Sprawiedliwe oceny** (12 III)
  - **Sprawiedliwość „po znajomości”** (19 III)
  - **Praworządność, kara i rekompensata** (26 III)

6 III, godz. 15-18, Kino Kameralne ŁDK

- ▣ Spotkanie w ramach projektu „**Jestem w kadrze**” – warsztaty wokół filmu: emisja filmu, spotkanie z psychologiem Anną Saulewicz

7 i 21 III, godz. 18, s. 408

- ▣ **Randka z historią sztuki** – wykłady dr. Artura Zaguły (wstęp 5 zł)

- **„Barbarzyńcy” w ogrodzie sztuki – twórczość Grupy Samokształceniowej** (7 III)

- **Grupa Krakowska, cz. 1 Tadeusz Kantor – twórczość plastyczna i teatralna** (21 III)

13 III, godz. 18, s. 221

- ▣ Koło Przewodników Beskidzkich w Łodzi: 53. Wieczór Przewodnicki

Kilimandżaro – najwyższa góra Afryki

– spotkanie z Dorotą Ślaboszewską

15 III, godz. 17.30-20.30, Kino ŁDK

- ▣ Finał **Festiwalu Piosenki Francuskiej**

19 i 26 III, godz. 17, Duże Kino ŁDK

- ▣ Z cyklu **Arcydzieła opery światowej**
  - Prezentacja „**Pia de’ Tolomei**” Gaetano Donizettiego (Gran Teatro La Fenice w Wenecji) – 19 III
  - Prezentacja „**Franceski z Rimini**” Riccarda Zandonai (Metropolitan Opera) – 26 III

20 III, godz. 12-15 i 16-19, s. 221

- ▣ Spotkanie w ramach projektu „**Jestem w kadrze**” – warsztaty filmowe

21 III, godz. 18.30, s. 308

- ▣ Związek Polskich Fotografów Przyrody Okręg Łódzki: **Tworzenie diaporam** – wykład Michała Ludwiczaka

26 III, godz. 18, s. 221

- ▣ Klub Podróżników: **Parki narodowe w USA** – prelekcja Włodka Janusika

27 III, godz. 18, s. 308

- ▣ Towarzystwo Genealogiczne Centralnej Polski: **Genealogia w służbie historii na podstawie kroniki wsi Grójec Wielki** – prelekcja Krzysztofa Piesyka

ŁÓDZKI DOM KULTURY

oferuje sale na konferencje, kursy, szkolenia, zjazdy

- dwie sale na 250 osób • dwie sale do 120 osób • siedem mniejszych sal od 20 do 60 osób.

Wszystkie sale wyposażone w nowoczesny sprzęt multimedialny, większe są klimatyzowane i nagłośnione.

Naszym atutem jest lokalizacja w centrum miasta, sąsiedztwo czterech hoteli a także konkurencyjne ceny, usługi cateringowe i miła obsługa.

ZAPRASZAMY:

Łódzki Dom Kultury, ul. Traugutta 18, 90-113 Łódź

tel./fax 42 633-58-29 lub 42 633-98-00 w. 245, 246; e-mail: administracja@ldk.lodz.pl; www.ldk.lodz.pl

ŁÓDZKI
DOM
KULTURY

90-113 Łódź, ul. Traugutta 18
tel. 42 633-98-00, www.ldk.lodz.pl

OŚRODEK FILMOWY Łódzkiego Domu Kultury

► **KLUB FILMOWY TRZECIEGO WIEKU – FILMY Z JEANEM-PAULEM BELMONDO**
– Kino Kameralne, godz. 17.30: GLINA CZY ŁAJDAK (reż. Georges Lautner) – 7 III; BŁAZEN (reż. Georges Lautner) – 13 III; ZAWODOWIEC (reż. Georges Lautner) – 20 III; AS NAD ASY (reż. Gerard Oury) – 27 III.

► **Mistrzowie kina – AGNIESZKA HOLLAND** – Kino Kameralne godz. 17: ZDJĘCIA PRÓBNE (1976) – 5 III; AKTORZY PROWINCJONALNI (1978) – 12 III; GORĄCZKA (1980) – 19 III; KOBIETA SAMOTNA (1981/1987) – 22 III, CAŁKOWITE ZAĆMIENIE (1995) – 26 III.

► **Inne propozycje:** RZEŻ (Francja-Hiszpania-Polska) – 2-8 III; ROZSTANIE (Iran) – 2-8 III; CZŁOWIEK Z HAWRU (Finlandia-Francja-Niemcy) – 9-15 III; W CIEMNOŚCI (Polska-Niemcy-Kanada) – 9-22 III; I ŻE CIĘ NIE OPUSZCZĘ (USA) – 23-29 III; MUSIMY POROZMAWIĄĆ O KEVINIE (Wielka Brytania-USA) – 23-29 III; RÓŻA (Polska) – 30 III-5 IV; ŻELAZNA DAMA (Wielka Brytania) – 30 III-5 IV.

Bliższe informacje - www.ldk.lodz.pl i www.reymont.pl

★ ZAJĘCIA ★ KURSY ★ ZAJĘCIA ★ KURSY ★

ZAJĘCIA STAŁE:

- **Klub Plastyka Amatora** – pracownia:
środa, godz. 9-12, 13-16; czwartek, godz. 13-16
- **Klub Plastyka Amatora i Stowarzyszenie Plastyków Amatorów**
– konsultacje i wykłady prof. Ryszarda Hungera: czwartek, godz. 17-21
- **Klub Tańca Towarzyskiego** – zajęcia: poniedziałek, wtorek, czwartek, godz. 17-20, środa, piątek, godz. 16-20

KURSY:

GIMNASTYKA ZDROWOTNA

- I grupa – wtorek, piątek, godz. 10.30-11.30
- II grupa – poniedziałek, wtorek, godz. 16.15-17.15
- III grupa – wtorek, piątek, godz. 16.15-17.15
- IV grupa – wtorek, czwartek, godz. 17.30-18.30

FITNESS – poniedziałek, środa, piątek, godz. 16.30-17.30

SZTUKA RUCHU (TAI-CHI)

- grupa zaawansowana – poniedziałek, godz. 18.30-20
- grupa początkująca – czwartek, godz. 18.30-20

JOGA

- grupa zaawansowana – wtorek, godz. 18-19.30
- grupa początkująca – piątek, godz. 11-12

SZKOŁA TAŃCA TOWARZYSKIEGO

- wtorek, czwartek, godz. 16.30-18, 18.15-19.45, 20-21.30

TANGO ARGENTINO – piątek, godz. 20-21.30

KLUB OLD BOY – środa, godz. 20-21.30

GITARA KLASYCZNA – sobota, godz. 14-15, 15-16, 16-17

GITARA OD A DO Z – poniedziałek, godz. 9-22 – zajęcia indywidualne

KURS DLA WOKALISTÓW AMATORÓW – wtorek, czwartek, godz. 10-17,

- środa 9-17 – zajęcia indywidualne

STUDIUM KULTURY WOKALNEJ

- wtorek, czwartek, godz. 15-22

KURS RYSUNKU I MALARSTWA – piątek, godz. 16-20, sobota, godz. 10-14

ZAJĘCIA MALARSKIE DLA DOROSŁYCH – środa, godz. 17-20

MALARSKIE ABC dla gimnazjalistów – wtorek, godz. 16-19

Informacje: ŁDK, pok. 112, tel. 42 633 98 00, w. 204
oia@ldk.lodz.pl, imprezy@ldk.lodz.pl

PRENUMERATA „Kalejdoskopu”

RUCH – mieszkańcy Łodzi i województwa mogą zamówić prenumeratę, dzwoniąc (22 693 69 22-24)

lub wysyłając faks (22 597 46 74).

Należność opłacać po otrzymaniu potwierdzenia z podanym numerem konta. Mogą również zgłosić się osobiście do Łódzkiego Regionu Sprzedaży „Ruch” (ul. Dostawcza 17).

Podczas rozmowy z pracownikiem RUCH-u ustalą najbliższy kiosk, w którym będą mogli odbierać zamówiony „Kalejdoskop”.

KOLPORTER – tylko instytucje mogą zamawiać prenumeratę w oddziałach firmy Kolporter S.A. na terenie całego kraju.

Informacje pod numerem infolinii 0-801-205-555 lub na stronie internetowej <http://sa.kolporter.com.pl/>

Zamówienia na prenumeratę:
II kwartał do 5 marca (7,50 zł),
III kwartał do 5 czerwca (5 zł),
IV kwartał do 5 września (7,50 zł)

REGION KULTURY.pl
SERWIS INFORMACJI KULTURALNYCH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO